

Obsah

POROTCI SOUTĚŽNÍCH SEKČÍ.....	3
<i>OPUS BONUM</i>	3
<i>ČESKÁ RADOST</i>	3
<i>PRVNÍ SVĚTLA</i>	4
<i>MEZI MOŘI</i>	5
<i>FASCINACE</i>	5
<i>SVĚDECTVÍ</i>	6
<i>Porota středoškolských pedagogů - Česká radost</i>	7
<i>STUDENTSKÁ POROTA – PRVNÍ SVĚTLA</i>	7
SOUTĚŽNÍ SEKCE.....	9
<i>OPUS BONUM</i>	9
<i>PRVNÍ SVĚTLA</i>	12
<i>MEZI MOŘI</i>	14
<i>MEZI MOŘI - studentská soutěž</i>	17
<i>ČESKÁ RADOST</i>	19
<i>FASCINACE</i>	26
<i>EXPRMNTL.cz</i>	32
<i>KRÁTKÁ RADOST</i>	36
<i>SVĚDECTVÍ</i>	41
NESOUTĚŽNÍ SEKCE	44
<i>ZVLÁŠTNÍ UVEDENÍ</i>	44
<i>STUDIO 89</i>	45
<i>SOUHVĚZDÍ</i>	48
<i>FASCINACE: EROTIKA</i>	53
<i>KONFERENCE FASCINACE: UKRAJINA</i>	57
<i>PRŮHLEDNÉ BYTOSTI</i>	61
<i>Sergej Dvorcevoj</i>	61

<i>Felix Sobolev: Film jako objev</i>	62
<i>Man Ray</i>	63
REALITY TV.....	65
DOC ALLIANCE SELECTION.....	67
ZKOUŠKA SIRÉN	68
MASTERCLASS.....	69
FAMU UVÁDÍ	70
SLOVENSKO	72
<i>Slovenský dokumentární film 60</i>	72
MY STREET FILMS	74
DOKUMENT ČT	75
JI.HLAVA DĚTEM	79
VR INSTALACE.....	84
VR KINO	85
GAME ZONE.....	86
PRYČ Z PÓDIA	87
AUDIOREPORT	92
DIVADLO	92
EMERGING PRODUCERS 2020.....	93
FESTIVAL HUB	93
FENOMÉN PODCAST.....	93

POROTCI SOUTĚŽNÍCH SEKCI

OPUS BONUM

Cristi Puiu

Rumunský režisér a scénárista. Vystudoval výtvarné umění a film v Ženevě. Je považován za iniciátora rumunské nové vlny a za jednoho z nejvýznamnějších současných evropských filmařů. Natočil oceňované filmy *Smrt pana Lazarescu* (2005), *Aurora* (2010), *Stuff & Dough* (2001). Jeho poslední snímek *Sieranevada*, který se v roce 2016 ucházel o Oscara v kategorii cizojazyčných filmů, je jeho čtvrtým celovečerním filmem a třetím ze série Šesti příběhů z bukeštských předměstí, inspirovaných Rohmerovými Šesti morálními povídkami. V současné době pracuje na pátém celovečerním filmu, dramatu z počátku 20. století.

ČESKÁ RADOST

Zuzana Kirchnerová

Režisérka a scénáristka. Vystudovala Právnickou fakultu Univerzity Karlovy a katedru režie na FAMU. Její absolventský film *Bába* vyhrál první cenu v sekci Cinéfondation na festivalu v Cannes. V posledních letech se věnovala zejména dokumentu. Pro Českou televizi natočila dva dokumentární seriály: *Čtyři v tom* a *Pět statečných*. V současné době připravuje hraný debut s názvem *Karavan*.

Monika Kompaníková

Slovenská spisovatelka, autorka čtyř knih pro dospělé a pěti knih pro děti. Je autorkou románu *Pátá loď* (Anasoft litera, 2011). Celovečerní film natočený na motivy tohoto románu v československé koprodukcí získal hlavní cenu v sekci Generation K + na MMF Berlinale. Pracuje jako editorka knižní edice *Deníku N*, píše hudební texty a publicistiku.

Adéla Kubištová

Je studentkou čtvrtého ročníku gymnázia V Jihlavě a po maturitě plánuje studovat biologii a chemii. Ve svém volném čase zajímá o problematiku klimatické změny, je také členkou hnutí Fridays For Future za Jihlavu.

Martin Šrajer

Filmový publicista, doktorand pražské katedry filmových studií. Šéfredaktor webu *film/výchova*, redaktor webu *Filmový přehled* (NFA), časopisu *Film a doba* a externí příspěvatelem periodik *A2* a *Cinepur*. Kromě psaní textů o české a zahraniční filmové a televizní tvorbě pravidelně spolupracuje s tuzemskými filmovými festivaly.

Karel Žalud

Režisér, dokumentarista, scénárista, dramaturg. Je absolventem katedry dokumentárního filmu na FAMU. Pracoval jako učitel, sociální pracovník a novinář, spolupracoval s Českou televizí jako autor scénářů dětských pořadů (Hřiště 7), dokumentů a publicistických reportáží (např. Reportéři ČT, Český žurnál, Ta naše povaha česká). Jeho šestidílný dokumentární seriál Uzamčený svět z vazební věznice Teplice přibližuje příběhy několika lidí z řad personálu i odsouzených. Jde o průřez současným systémem výkonu trestu a přesahující k úvahám o tom, zda se člověk v našem vězeňském systému skutečně může napravit či změnit. Seriál byl sestříhán do podoby celovečerního filmu, který získal hlavní cenu na MFDF Jihlava 2018.

PRVNÍ SVĚTLA

Emilie Bujes

Umělecká ředitelka mezinárodního filmového festivalu Visions du Réel, který se koná ve švýcarském Nyonu. Jako pracovala jako poradkyně programu festivalu v Cannes, zástupkyně uměleckého ředitele festivalu La Roche-sur-Yon a členka komise Image / mouvement Francouzského národního centra pro výtvarné umění. Působila rovněž jako kurátorka v Ženevském středisku současného umění a podílela se na programu Forum Expanded – Berlinale, CAC Vilnius nebo Transmediale. Vyučovala na Ženevské umělecké škole a na Bernské univerzitě umění.

Peter van Hoof

Od roku 2001 pracuje jako dramaturg krátkých filmů na Mezinárodním filmovém festivalu v Rotterdamu, kde mimo jiné věnuje výběru dokumentů ze subsaharské Afriky. V současné době je kurátorem filmového programu a umělecké sekce festivalu Into The Great Wide Open na ostrově Vlieland.

Simon Kilmurry

Simon Kilmurry je výkonným ředitelem Mezinárodní asociace dokumentárních filmů. Dohlíží na všechny její programy a operace, včetně služeb filmařů, financování, vzdělávacích programů, výročních cen a konferencí. V roce 2017 založil podnikový dokumentární fond a roční fond na podporu dokumentární žurnalistiky ve výši milionu dolarů. Působí také ve výboru porotců ceny George Fostera Peabodyho a je členem Akademie filmových umění a věd, Producentů ameriky a Národní akademie televizních umění a věd.

Meghan Monsour

Programová ředitelka putovního festivalu dokumentárních filmů Ambulante, který propaguje dokument v Mexiku a dalších amerických zemích. Festival podporuje nové formy projevu a povzbuzuje debaty o klíčových společenských otázkách. Meghan Monsour v Ambulante působí od roku 2008 a je součástí týmu, kterému se podařilo z festivalu Ambulante udělat největší mexický filmový festival a také jedinečný výstavní model díky svému geografickému dosahu a inovativnímu duchu.

MEZI MOŘI

Timothy Corrigan

Timothy Corrigan je emeritní profesor filmových studií na University of Pennsylvania. Je autorem knih Nový německý film: Vysídlený obraz, Filmy Werner Herzog: Mezi zázrakem a historií, Psaní o filmu, Kino bez zdí: Filmy a kultura po Vietnamu, Film a literatura: Úvod a čtenář, Filmový zážitek, Kritická Vize: Čtení v klasické a současné filmové teorii, Americké kino 2000, Eseje o esejovém filmu a Esejový film: Z Montaigne, After Marker. V roce 2012 vyhrál cenu Katherine Singer Kovács za vynikající knihu filmových a mediálních studií. V roce 2014 získal Cenu Společnosti pro kino a mediální studia za vynikající pedagogický úspěch.

Kapka Kassabova

Kapka Kassabova je básnířkou a spisovatelkou narativní literatury faktu. Všechny její knihy prozkoumávají lidský charakter. Její nejnovější Border: a journey to the edge of Europe (Granta / Greywolf 2017) byla oceněna britskou akademií Al-Rodhanovu cenou za globální kulturní porozumění, Saltire Scottish Book of the Year, The Stanford-Dolman Travel Book of the Year, Cenu Highland Book Prize a byl vyhlášen na NBCC Award (USA). Její další kniha je K jezeru: Balkánská cesta války a míru (Granta / Graywolf 2020). Kapka vyrostl v Bulharsku, byl vzděláván na Novém Zélandu a nyní žije ve Skotské vysočině.

Srđan Keča

Filmy Srđana Keči Dopis otci, Mirage a Escape se promítaly na předních dokumentárních festivalech včetně IDFA, DOK Leipzig, Full Frame a MFDF Ji.hlava Jeho video instalace byly vystaveny např. na Benátském biennále architektury a v Galerie Whitechapel. Flotel Europa, který produkoval a editoval, měl premiéru na berlínském filmovém festivalu v roce 2015 a získal cenu poroty Tagesspiegel. Studoval u Ateliers Varan a NFTS. Od roku 2015 působí jako odborný asistent na katedře dějin umění a umění na Stanfordské univerzitě.

Isabella Salton

Pochází ze São Paula. Již třetím rokem je výkon- nou ředitelkou environmentální organizace Insti- tuto Terra. Má více než pětadvacet let zkušeností v marketingovém a strategickém odvětví a reali- zovala projekty jak brazilských, tak nadnárodních společností. V Instituto Terra se potýká s omeze- nými ekonomickými prostředky na obnovu devas- tovaných oblastí Atlantického lesa.

Alessandro Stellino

Alessandro Stellino je filmový kritik a dramaturg. Založil online filmový čtvrtletník Filmidee a zúčastnil se výběrové komise festivalu Filmmaker v Miláně. Od roku 2016 je uměleckým ředitelem IsReal - Festival di Cinema del Reale v Nuoro a v roce 2020 bude jmenován novým uměleckým ředitelem Festival dei Popoli ve Florencii. Je také kurátorem retrospektiv Lech Kowalski, Ross McElwee, Roberto Minervini, Pietro Marcello, Lucien Castaing-Taylor a Verena Paravel.

FASCINACE

Carlos Casas

Carlos Casas je filmař a umělec, jehož praxe zahrnuje film, zvuk a vizuální umění. Jeho filmy byly promítány a oceňovány na festivalech po celém světě, jako je Benátský filmový festival, Mezinárodní filmový festival Rotterdam, Mezinárodní filmový festival Buenos Aires, Mezinárodní filmový festival v Mexiku, FID Marseille atd. Jeho práce byla vystavena a uvedena v mezinárodních uměleckých institucích a galeriích, například Tate Modern, Fondation Cartier, Palais de Tokyo, Centre Pompidou, Hangar Bicocca, CCCB Barcelona, GAM Torino, Bozar Bruxelles.

Andrea Lissoni

Je hlavním kurátorem sbírek mezinárodního umění (film) v Tate Modern v Londýně. Dříve působil jako kurátor v Hangar Bicocca Milan (2009–2013). Je spoluzakladatelem nezávislé umělecké sítě Xing a mezinárodního festivalu Netmage v Bologni. V Tate Modern zahájil roční program Cinema koncipovaný jako výstava, která se odehrává po celý rok. Spoluorganizoval výstavu a živý program při zahájení rozšíření BMW Live Exhibition v roce 2016, 2017 a 2018 a výstavu Joan Jonas (2018). Byl kurátorem Bienále de l'Image en Mouvement The Sound of Screen imploding, Centre d'Art Contemporain Genève / OGR Torino, 2018.

SVĚDECTVÍ

Clifford Coonan

Clifford Coonan je novinář, který se specializuje na vztah mezi Evropou a Asií. Je absolventem Trinity College v Dublinu. V současné době je čínským analytikem a editorem v Deutsche Welle v Berlíně, kde také žije. Coonan strávil 15 let v Pekingu, kde pracoval jako zpravodaj pro The Irish Times, The Hollywood Reporter a Variety. Než se přestěhoval do Pekingu, byl Clifford sedm let korespondentem agentury Reuters.

Daniel Prokop

Sociolog zaměřující se na politický, sociální a vzdělávací výzkum. Zavedl řadu inovací v českých volebních výzkumech a 9 let působil v agentuře Median. V poslední době se zabývá zejména výzkumem sociálních problémů a vzdělávacích nerovností a je členem expertní skupiny připravující vzdělávací strategii do roku 2030. Zároveň působí na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy a vede sdružení sociologů PAQ Research. Za seriál analytických článků o české společnosti „Úvod do praktické sociologie“, zveřejňovaných v Salonu Práva, získal v roce 2016 Novinářskou cenu.

Fatima Rahimi

Fatima Rahimi, novinářka Deníku Referendum, moderátorka pořadu Hergot! na rádiu Wave na Českém Rozhlase a studentka Univerzity Karlovy v Praze. Pochází z města Herát v Afghánistánu, v České republice žije od roku 2000. Ve své novinářské práci se zaměřuje na sociální téma kolem bydlení, vzdělání či migrace nebo ženská práva a témata s nimi spojené. Svým čtenářům se snaží přiblížit situaci v zemích jako je Afghánistán, v čemž jí znalosti jazyka a místního prostředí dávají oproti ostatním novinářům značné výhody.

Porota středoškolských pedagogů - Česká radost

Filip Konvalinka

Středoškolský pedagog, aktuálně působí na gymnáziu v Jihlavě, kde učí český jazyk, literaturu a anglický jazyk. Je srdcem rapper a člen skupiny PIO SQUAD. V současnosti připravuje svůj první sólový hudební projekt. Domov v Jihlavě by za nic neměnil. Je nadšený cestovatel a rád objevuje nová místa a poznává nové světy. Říká o sobě, že je rodinný typ - ženatý, otec dvou dcer.

Marie Musilová

Grafická designérka a knihařka, která se věnuje propojení obrazu, typografie a knihy s ohledem na funkční využití. Součástí její práce je i komunikace s mladými lidmi na VOŠG a SŠUG Jihlava, kde se snaží předávat zkušenosti v předmětech kaligrafie a práce s papírem.

Alice Waisserová

Malířka a pedagožka, která již 18 let působí na Střední umělecké škole grafické Jihlava, kde v současné době vyučuje malbu, kresbu a grafický design. Od roku 2017 působí také jako zástupkyně ředitele pro výtvarné ateliéry.

STUDENTSKÁ POROTA – PRVNÍ SVĚTLA

Hana Dufková

Druhým rokem studuje obor Cestovní ruch na Vysoké škole polytechnické v Jihlavě. Pracuje jako průvodkyně na státním zámku v Telči. Po ukončení studia by ráda zůstala u svého studijního oboru a získala místo v cestovní kanceláři nebo jako vedoucí zájezdu. Jakožto průvodkyně má zálibu v umění a historii. Ráda tráví čas návštěvami různých kulturních památek.

Branislav Kern

Vystudoval střihovou skladbu na VŠMU v Bratislavě. Momentálně studuje režii a scénářistiku na UTB ve Zlíně. V budoucnu by se chtěl věnovat především režii hraného filmu, ale zajímá ho také dokumentární tvorba. Obdivuje tvůrce, kteří dokážou do kin přilákat davы diváků a zároveň si zachovat vlastní tvář. Rád se zapojuje do zajímavé diskuse a ve volném čase se věnuje kresbě a fotografii.

Denisa Langrová

Studuje v Ateliéru sochařství na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze, předtím absolvovala obor Užité fotografie. Po ukončení studia by své zkušenosti ráda využila v nezávislých kolektivech, občanských hnutích či aktivistických skupinách. Chce se Investigativním způsobem věnovat obhajobě práv zvířat a angažovat se ve veterinární péči.

Magda Olivová

Absolventka žurnalistiky a arteterapie. Momentálně studuje v rámci celoživotního vzdělávání na FAMU. Byl to její sen od chvíle, kdy viděla snímek Ukradená vzducholod'. Ráda bych se věnovala natáčení dokumentárních a animovaných filmů.

Petr Vašků

Studuje dramaturgii a scenáristiku na JAMU v Brně. Především se zaměřuje na poezii a současný český dokumentární film a v ideálním budoucím světě by rád pracoval jako dramaturg dokumentárních filmů. Se spolužáky založil produkční společnost a v mezičase se věnuje vlastní autorské tvorbě. Před filmovědným přístupem upřednostňuje reflexi, která pramení nejen z divácké či akademické, ale i tvůrčí zkušenosti.

SOUTĚŽNÍ SEKCE

OPUS BONUM

Opus Bonum vybírá pozoruhodný dokumentární film roku z různorodé kolekce reprezentující tendence světového dokumentu. Všechny filmy jsou podstatné, a tak festival nabízí další hru: jeden porotce vybere jeden film, dílo zářivé.

Za chůze, Indie, 2019, Rajula Shah / evropská premiéra

Poetický dokument o poutnících je uzpůsobený rytmu jejich chůze. Ta slouží jako akt osvobození a poznání, navracející člověka stejně jako meditace do přítomného okamžiku. Během každoroční pouti krajinou Dekánské náhorní plošiny se stírají rozdíly mezi pohlavími, různými náboženstvími i kastami. Všichni směřují za stejným cílem. Jednou z mnoha milionů putujících se stává sama autorka, popisující v mimoobrazovém komentáři dojmy z cesty napříč zemí i k vlastnímu nitru. Film koncipovaný jako osobní deník je současně výzvou ke zpomalení v přetechnizovaném, zrychlujícím se světě.

Indická režisérka Rajula Shah (1974) vystudovala režii na Filmovém a televizním institutu v Puné, kde dnes také působí. Ve filmech *Beyond The Wheel*(2005) nebo *Sabad Nirantar*(2007) využívá zájmu o umění a antropologii, aby zkoumala, jak dávné tradice ovlivňují životy dnešních Indů. Píše povídky a básně a věnuje se překládání a filmové publicistice.

Fonja, Madagaskar, Německo, 2019, kolektiv filmařů z Madagaskaru pod vedením Liny Zache / světová premiéra

Deset mladistvých delikventů z největšího výchovného zařízení na Madagaskaru se zapojilo do čtyřměsíčního workshopu, v němž se učili pracovat s filmovou kamerou, stříhat, vytvářet jednoduché filmové triky a vyprávět vlastní příběhy. Kamera se pro ně stala nástrojem k novému uchopení reality, umožňující jim vyjádřit se svobodně navzdory izolaci, ve které žijí. Film podává upřímné svědectví o životě v přísně hierarchizované uzavřené komunitě tak, jak jej vnímají sami mladí filmaři, kteří dostali příležitost nejen objevit a rozvinout svůj kreativní potenciál, ale také navázat nová přátelství.

Dokument natočil kolektiv mladých filmařů z Madagaskaru pod vedením Liny Zacher. Ta po studiích industriálního a herního designu založila společně s Delphine Bishop mezikulturní multimediální program MIO, poskytující zázemí mladým talentům. Děti z uprchlických táborů na Filipínách připravily pod jejím vedením uměleckou výstavu *Batang Lumad*(2016), jejíž součástí byl i stejnojmenný krátkometrážní film.

Průnik, Itálie, 2019, Michele Manzolini a Federico Ferrone / mezinárodní premiéra

Italský voják Romano Ismani je v roce 1941 kvůli svému ruskému původu povolán do Sovětského svazu jako válečný vyšetřovatel a tlumočnick pro fašistické pohlavary a místní obyvatelstvo. Ismaniho vyprávění mísí detailní popis válečných hrůz a historické svědectví s lyrickou deziluzivní kontemplací o bezvýznamnosti jedince uprostřed války. Autoři snímku vytvářejí kontrast mezi historizovanými ilustrativními záběry doprovázejícími vyprávění hlavního hrdiny a obrazy současné Ukrajiny a Ruska, v nichž až do dnešních dnů přežívá beznaděj a zmar způsobený událostmi 20.století.

Italský režisér a absolvent sémiotiky Michele Manzolini (1980) a vystudovaný historik a politický teoretik Federico Ferrone (1981) spolupracují na tvorbě dokumentárních filmů od roku 2007. Často se zabývají současnými politickými i historickými tématy. Několik let se podíleli na televizní produkci pro stanici Al-Džazíra. Jejich film *Vlak do Moskvy* (2013) uvedl filmový festival v Karlových Varech.

Kiruna - překrásný nový svět, Česká republika, 2019, Greta Stoklassa / česká premiéra

Bezmála apokalyptický obraz oblasti doslova pohlcované těžebním průmyslem ukazuje dokument pozorující titulní severošvédské město, jehož část se propadá kvůli těžbě v nedalekém dole na železnou rudu. Vedení důlní společnosti se rozhodlo nezastavit výnosnou těžbu a obyvatele ohrožených čtvrtí přestěhovat. Režisérka z natáčení ve městě za polárním kruhem i přímo v důlním prostředí vytěžila uhrančivé filmové obrazy a na příkladu tří protagonistů, nyní žijících ve zvláštním mezičase, nápaditě otevírá témata přesídlování, tradice a vztahu k určitému místu.

Česko-švédská režisérka Greta Stocklassa (1993) studuje dokumentaristiku na pražské FAMU. Upozornila na sebe krátkými školními filmy, studií umělé aortální chlopně *Kov o kov* (2017) či defilé pohlednic k MDŽ *Pohledy na Věru Bechyňovou* (2015), který se promítal na festivalu Visions du Réel stejně jako její celovečerní debut *Kiruna*.

Jedné noci, Palestina, Egypt, 2019, Noor Abed a Mark Lotfy / světová premiéra

Film je založený na reálném setkání filmařů s neznámým Evropanem jedné noci v bejrútském baru v roce 2017. Jednalo se o muže na cestě ke kurdským milicím bojujícím ve válce proti Islámskému státu na území Sýrie. Konverzace byla tajně nahrávána na mobilní telefon a slouží jako scénář pro animované modely situací i herecké ztvárnění onoho večera. Kromě fascinující sondy do myšlení člověka, který je ochoten obětovat vlastní život pro boj za mír a svobodu, je snímek i formální polemikou o zdánlivé autenticitě dokumentárního filmu a možnostech reprezentace reality pomocí simulace a modelové situace.

Noor Abed (1988) pochází z Jeruzaléma a studovala v New Yorku, Los Angeles, Palestině a Bejrútu. Tvoří multimediální díla na pomezí performance, filmu a nových médií, do nichž často zahrnuje současný tanec a divadlo. Mark Lotfy (1981) narozený v Alexandrii, je experimentální filmař a producent. Zabývá se hranicemi mezi fiktivními narativy a dokumentárním filmem, novými médii a internetovými memy.

Pašije – Mezi revoltou a rezignací, Švýcarsko, 2019, Christian Labhart / mezinárodní premiéra

Hluboce osobní i otevřeně politická je dokumentární kronika aktivisty Christiana Labhartarámovaná Bachovým oratoriem Matoušovy pašije. Snímek představuje hořkou výpověď o marném čekání na výraznější společenskou změnu i zosobněné dějiny antiestablishmentového aktivismu. Monolog rekapitulující režiséřův život od roku 1968 napříč významnými historickými událostmi, jako pád Berlínské zdi nebo útoky 11. září, se prolíná s citáty levicových myslitelů od Bertolta Brechta po Slavojě Žižka. Nově natočené záběry ilustrují, jak se jejich varovné teze v současném veřejném prostoru postupně naplňují.

V tvorbě švýcarského režiséra a aktivisty Christiana Labharta (1953) se prolíná zájem o umění a společenský aktivismus. Častým motivem jeho filmů je také klasické umění. Několik filmů věnoval antroposofickému hnutí, ale nejznámější je jeho snímek *Appassionata* (2012) o pouti klavíru švýcarské virtuosky do její rodné Ukrajiny a portrétní dokument *Giovanni Segantini: Magie des Lichts* (2015).

Stále živá, Velká Británie, 2019, Roz Mortimer / mezinárodní premiéra

Krajní pravice je opět na vzestupu. Rasová nesnášenlivost se šíří reálným i virtuálním prostorem. Žena během druhé světové války zaživa pohřbená v polských lesích se proto vrací k životu, aby připomněla historii násilí páchaného na Romech. Jejím „avatarem“ se stává mladá výzkumnice, navštěvující místa v Polsku a Maďarsku, kde Romové v dávné i nedávné minulosti přišli o život. Pohřbená tajemství se díky autentickým výpovědím a inscenovaným pasážím, pohybujícím se na pomezí detektivky a snového hororu, dostávají na světlo a slouží jako varovné memento.

Roz Mortimer je autorkou hybridních dokumentárních filmů žijící a pracující v Londýně. Filmové postupy kombinuje s psaním, fotografováním a divadlem. O alternativních přístupech k dokumentární režii přednáší na univerzitách ve Velké Británii a USA. Její díla, uváděná na festivalech a v galeriích po celém světě, obvykle nesou výrazné politické stanovisko. V posledních letech se zabývá především traumatizující dějinnou zkušeností národnostních menšin.

Život a smrt Óscara Péreze, Francie, 2019, Romain Champalaune / mezinárodní premiéra

Óscar Alberto Pérez (1981–2018) byl venezuelský policista a po nástupu Nicoláse Madurado funkce prezidenta také aktivní odpůrce jeho režimu. V červnu roku 2017 zaútočil z helikoptéry na Nejvyšší soud, v lednu 2018 jej venezuelská národní garda vypátrala a navzdory kapitulaci ho společně s pěti dalšími rebely zastřelila. Snímek je jeho netradičním portrétem, koncipovaným jako stříhový dokument, na němž se de facto podílel sám Pérez. Veškerý audiovizuální materiál, ze kterého jej stříhač Romain Champalaune složil, totiž pochází z Pérezových profilů na sociálních sítích.

Romain Champalaune studoval Uměleckou akademii Louise Lumiéra a poté se stal reportérem. Fotožurnalismus ho přivedl k filmu a jako režisér debutoval krátkým snímkem *Samsung Galaxy* (2015), který byl uvedený na několika světových filmových festivalech. *Život a smrt Óscara Péreze* je jeho prvním středometrážním filmem.

Doufám, že se máš dobře, Francie, 2019, Arnaud de Mezamat / evropská premiéra

Kultovní knihu Patrika Ouředníka *Europeana: Stručné dějiny dvacátého věku*, která poprvé vyšla v roce 2001, proměňuje obraznost francouzského dokumentaristy v apokalyptickou kroniku minulého století. Přímočaré svědectví o vědecké racionalitě, která dovedla společnost do duchovní krize a vyústila v šest genocid, melancholicky prostupují mahlerovské dozvuky *La Belle Époque*, kdy se svět teprve připravoval na století, které popřelo veškerou humanitu. Snímek vznáší otázku, zda v době post-historie a post-lidství bude současná Evropa, sladce uspaná do kolektivního bezvědomí, předstírat, že se vlastně nic nestalo.

Arnaud de Mezamat se čtvrt století zaměřuje na dokumentární filmy o umění, historii, společnosti a psychoanalýze. V roce 1993 s Élisabeth Coronel založil produkční společnost Abacaris Films. Spolurežiroval snímek *Moi, petite fille de treize ans* (2009) o Simone Lagrange, přeživší z koncentračního tábora Auschwitz.

PRVNÍ SVĚTLA

Sekce První světla uvádí první velké filmy začínajících dokumentaristů s cílem sledovat rozvoj dokumentu, proměnu témat a stylů, zpřehlednit jména nových tvůrců. Tato díla se chtějí stát hlasem v zápase o svobodu a smysl dokumentárního filmu.

Dopamin, Argentina, Kolumbie, Uruguay, 2019, Natalia Imery Almario / světová premiéra

Rodina autorky filmu upadne do krize, když je jejímu otci diagnostikována Parkinsonova choroba, při níž mozek přestane produkovat dopamin –hormon zodpovědný za pohyb svalstva a pocit štěstí. Natalia svým rodičům, bývalým levicovým sociálním aktivistům, zároveň odhalí svou homosexuální orientaci, pro kterou nemají pochopení. Režisérka ve svém důvěrném a kontemplativním snímku zpovídá své příbuzné ohledně jejich životních příběhů a snaží se v mezigeneračním dialogu dospět k vzájemnému respektu a rodinné harmonii, která by mohla pomoci nemocnému otci.

Kolumbijská režisérka a umělkyně Natalia Imery Almario (1990) vystudovala sociální komunikaci a dokumentární film. Věnuje se tvorbě krátkometrážních filmů a videoartu pro umělecké galerie. Za svůj krátkometrážní film *Alén*(2014), který mísí realitu s fikcí a mapuje nezávislou hudební scénu v kolumbijském městě Cali, získala ocenění na festivalu v Cartageně.

Škvíry, Brazílie, Francie, 2019, Carlos Segundo / mezinárodní premiéra

Vědě i pedagogické práci na vysoké škole oddaná fyzička Catarina se ve svém výzkumu v oblasti kvantové mechaniky právě přiblížila k průlomovému poznatku. Objevila totiž dosud neznámou úroveň zvukového spektra, která se jí stane klíčem k novému náhledu na svět. Jednoduchý film se silným konceptem nevypráví jen příběh jedné brazilské vědkyně, ale vyjadřuje se k naší(ne)schopnosti uchopit realitu. Netradičnímu tématu odpovídá i neobvyklé formální zpracování filmu, neboť se skládá výhradně z dlouhých, zdánlivě statických obrazů.

Brazilec Carlos Segundo je držitelem vysokoškolských titulů v oblasti filmu a psychologie, přednáší na UFRN (Federální univerzita v Rio Grande do Norte). Jako filmový režisér debutoval dokumentárním snímkem *Turn Off*(2013) a o pět let později dokončil krátký film *Subcutaneo*.

Frem, Česká republika, Slovensko, 2019, Viera Čákanyová / mezinárodní premiéra

Film je reakcí na současnou vlnu posthumanistického uvažování způsobeného rozvojem technologií a umělé inteligence stejně jako klimatickou krizí. Lidský druh si začíná uvědomovat svou nedůležitost a pomíjivost a lidská identita se ocitá v krizi. Snímek *FREM* se pokouší tento pocit reflektovat a vytváří odlidštěný a odcizený pohled na krajinu a přírodu za hranicemi lidského vnímání skutečnosti. Kusé myšlenky a útržky dialogů, různorodá hudba přerušovaná ruchy a glitchy a zdánlivě zmatená, neukotvená kamera vytvářejí znepokojivou filozofickou úvahu nad limity antropocentrického myšlení.

Slovenská režisérka Viera Čákanyová (1980) vystudovala scenáristiku na bratislavské VŠMU a studovala dokumentární tvorbu na pražské FAMU, kde byla na festivalu FAMUfest oceněna za své studentské snímky *Piraňa*(2007) a *Alda*(2009). V současné době se kromě vlastní dokumentární tvorby věnuje dramaturgii a často spolupracuje na filmových projektech s televizí či neziskovými organizacemi.

V mém těle, Německo, 2019, Anna-Sophia Richard / mezinárodní premiéra

Téma domácího násilí se ve veřejném prostoru objevuje častěji než dříve, stále však zůstává palčivým problémem, o němž se jeho oběti často bojí mluvit. Režisérka k němu ve svém stylizovaném dokumentárním filmu přistupuje z netradičního úhlu, neboť problém pouze nepopisuje, ale umožňuje jej pomocí subjektivizujících postupů procítit spolu se třemi ženskými postavami, vytvořenými na základě výpovědí skutečných obětí domácího násilí. Jejich vnitřní hlas popisuje, jak těžké je se bránit či vztah s násilníkem ukončit. Jejich činy pak naznačí možná řešení.

Anna-Sophia Richard (1991) pochází z Dominikánské republiky, odbornou školu zaměřenou na umění a kulturu studovala v Guatemale. Zde získala první pracovní zkušenosti s filmem z pozice producentky a režisérky. První celovečerní film *V mém těle* (2019) natočila po dalších studiích na německé Filmakademie Baden Württemberg.

Středomoří, Francie, 2019, Jean-Marc Chapoulie / mezinárodní premiéra

Poetický dokument o Středozeří skládá dohromady mozaiku ze záběrů, které u jižního a severního pobřeží pořídili režisér a spisovatelka a básnička Nathalie Quintane, aniž by někam cestovali. Získali je prostřednictvím hotelových a dalších veřejnosti přístupných webových kamer. Oba se takto procházejí po březích a plážích, skaliskách a přístavech, přičemž obrazy obohacují spisovatelčiny vzpomínky a rozhovor Jeana-Marca s jeho synem o současných problémech přímořských zemí. Náhle se tak vyjevují kontrasty mezi evropskou stranou, africkou stranou a břehy Blízkého východu.

Jean-Marc Chapoulie je francouzský filmař a video tvůrce. V 90. letech pracoval s Andrém S. Labarthem a Janine Bazinovou na kolekci Filmů naší doby. Je také kurátorem výstav. Pod pseudonymem Alchimicinéma navrhuje hybridní seance – konference a představení, projekce a instalace zároveň.

Vydat se na cestu, Německo/Turecko, 2019, Mustafa Emin Büyükcoşkun / světová premiéra

Město Kobani leží v Sýrii na pomezí sféry vlivu Islámského státu, Turecka a Kurdů. Zástupci těchto tří zneprátených stran se v něm utkali mezi lety 2014 a 2016 během válečného konfliktu, jenž stál život mnoho civilních obyvatel včetně třiatřiceti tureckých občanů, kteří sem dříve z různých důvodů přišli. Tvůrci filmu, koncipovaného jako vzpomínka na ně, symbolicky následují jejich osudovou cestu a vydávají se do zničeného města. Záběry z ní jsou dvoj expozicemi doplněné o tváře pozůstalých, vyprávějících o svých předčasně zemřelých příbuzných a kamarádech.

Istanbulský rodák Mustafa Emin Büyükcoşkun (1988) je studentem německé Univerzity umění a designu v Karlsruhe. U filmu pracoval jako asistent režie, vyzkoušel si ale i pozici producenta nebo asistenta kameramana. Samostatně jako režisér natočil krátký film *Sardunya* (2008) a třináct dílů dokumentární série *Hanlardan Plazalara* (2013) pro tureckou televizi. *Jít* je jeho celovečerním debutem.

Stavba, Německo/Ukrajina, 2019, Matilda Mester a Tatjana Kononenko / světová premiéra

V ukrajinském Charkově se tyčí palác Děřžprom. Konstruktivistická budova, vystavěná v letech 1925–1927, měla být ztělesněním myšlenky komunismu. Palác se brzy stal symbolem nové společnosti a inspiroval mnoho avantgardistů, např. Majakovského, Ejzenštejna, Vertova či Dovženka. Film pozvolným tempem zachycuje současný ruch v budově a nabízí kaleidoskop různých perspektiv. Prostřednictvím archivních materiálů –stavební plány, dobové filmové záběry –mapuje historii stavby a vytváří napětí

mezi minulostí a současností, novou a starou částí, povinnostmi zaměstnanců a bloumáním dvou udivených turistů.

Dánka Matilda Mester studovala film na berlínské DFFB. Její debut *Limbo* nominovala porota European Film Awards na Fassbinderovu cenu pro objev roku. Tatjana Kononenko (1980) se narodila na Ukrajině a nyní žije a pracuje v Berlíně a v Tbilisi. Vystudovala filmovou režii na DFFB. Její první dokument *Keep Out* měl premiéru na třináctém ročníku jihlavského festivalu.

Tam, kde země končí, Kanada, 2019, Loïc Darses / mezinárodní premiéra

Quebec je největší kanadskou provincií a jedinou, jejímž úředním jazykem je pouze francouzština. Novodobý zápas za svobodný Quebec vyvrcholil dvěma referendy o odtržení provincie, která ale potvrdila jeho příslušnost ke Kanadě. Snímek zkoumá quebeckou identitu skrze to, jak ji nahlízejí mladí lidé, kteří se referend ještě nemohli zúčastnit. Ptá se, jaký mají vztah k předkům, jejichž tradice se snažil zachytit dokumentarista Pierre Perrault, a zda dříve jasné vymezení se ztrácí na síle. Během kontemplativního putování městy i přírodou uslyšíme odpovědi a myšlenky sedmnácti z nich.

Loïc Darses je absolventem filmového oboru na UQAM (Université du Québec à Montréal). Upozornil na sebe již prvním krátkometrážním dokumentem *Elle pis son char* (2016), který byl uveden na mezinárodních filmových festivalech v Sundance a v Rotterdamu.

Afázie, Belgie, 2019, Jelena Jureša / mezinárodní premiéra

Krutá belgická koloniální politika, rakouský útisk Balkánu a etnické konflikty po rozpadu Jugoslávie – zdánlivě nesouvisějící dějinné epizody propojuje dokument do jedné linie. Historie v něm získává povahu promluvy, která ale ve vyjádření člověka trpícího ztrátou či poruchou řeči často končí nemožností zformulovat celou větu. Ve třech aktech hledá film slova, která by popsala a umožnila pochopit existenci muzea belgické koloniální historie, přešlapování Kurta Waldheima před komisí prošetřující jeho působení v SS nebo nechvalně proslulou fotografii, na níž nejpobláznější bělehradský DJ kope do hlavy mrtvé ženy.

Jelena Jureša (1974) se narodila v Novém Sadu v bývalé Jugoslávii, nyní žije a pracuje v belgickém Gentu. Jako vizuální umělkyně se ve svých fotografiích, videích i textech věnuje otázkám identity a problematice paměti v politice. Často se její práce vztahují k historii, využívá v nich archivní materiály, které klade do kontrastu privátních vzpomínek a oficiálních politických narativů.

MEZI MOŘI

Mezi moři je soutěžní sekce, která reprezentuje země a národy střední a východní Evropy, teritorium jejich vzájemných dějinných, politických či kulturních vztahů.

365 dní, také známých jako jeden rok, Ukrajina, 2019, Dmytro Bondarchuk / mezinárodní premiéra

Den za dnem plynou ve snímkové frekvenci obrazy filmového života v autorské koláži poslepované z útržků hraných snímků, v nichž se v různých podobách objevuje denní datum. Originální skládanka zobrazuje, jak by asi mohl vypadat jeden rok složený z různorodých filmových záběrů. Výběr scén podle kalendářového klíče je zajímavou sondou do dějin kinematografie různých zemí, přehlídkou nálad i

různorodých stylů filmové narace. Pojítkem vybraných scén je přitom jistá naléhavost spojená s uvědoměním si konkrétního data, ať už se jedná o historické milníky, nebo o čištění zubů.

Dmytro Bondarchuk je ukrajinský nezávislý kritik a tvůrce experimentálních a animovaných filmů. Studoval žurnalistiku na Univerzitě Tarase Ševčenka. Mezi jeho autorské snímky patří například *The History of the Hands*(2016) nebo *Devilry 8: Tiburon!*(2014).

Nezvrtné následky uklouznutí na banánové slupce, Kanada, 2019, Bogdan Stoica / světová premiéra

Mlhavé ráno rumunského maloměsta. Chmurná kulisa pro cestu smíření. Alexandrina se vrací z kanadského exilu za svou chřadnoucí matkou, bývalou učitelkou Marií, kterou si přisvojuje postupující stařecká demence. Do intimních okamžiků zpřetrhaných vztahů oscilujících mezi přijetím, soucitem a bezmocí se vkrádá osud národa rozvráceného komunismem, postupující nemoc a osamění stárnoucí ženy obklopené panenkami z dětství. V dokumentárním sblížení, prokládaném vnitřními monology s vlastní (imaginární) dcerou, sledujeme složitou a úzkostnou cestu k rodinnému smíření vstříc nezvratnému konci. Demence jako metafora společnosti bez sebeurčení.

Bogdan Stoica je kanadský dokumentarista, vizuální umělec a fotograf rumunského původu. Vystudoval film, fotografii a kameru. Autorsky se zabývá vztahy mezi dokumentární realitou a fikčním prostorem. Soustřeďuje se na problémy etiky, odlišnosti a možností komunikace skrz vizuální médium. Dlouhometrážní debut *Omni: An Act Against Gravity* měl premiéru v roce 2018 v soutěži festivalu Hot Docs Canada.

Ráj na zemi, Slovensko, 2019, Jaro Vojtek / světová premiéra

Andrej Bán je novinář a fotograf, který přináší reportáže z krizových oblastí světa, jako je Kosovo, Gruzie, Afghánistán, Ukrajina či Haiti, kam se i opakovaně vrací. Přítel režisér se jej rozhodl doprovázet s kamerou a jejich důvěrné rozhovory se prolínají celým snímkem a odhalují reportérovy niterné profesní i osobní zápasy. Dokument sleduje Andreje ve městech zničených válkou nebo v uprchlických táborech, přičemž je zřejmé, že jej zajímá hlubší pohled na příčiny konfliktů, stejně jako tíživá situace jejich obětí. Kariéru významného fotografa slovenské scény pak připomínají jeho černobílé fotografie.

Slovenský dokumentarista Jaro Vojtek (1968) absolvoval Filmovou a televizní fakultu Vysoké školy múzických umění v Bratislavě. Jeho debut *My zdes*(2005) byl uvedený v soutěži dokumentárních filmů na MFF Karlovy Vary a získal řadu dalších ocenění. Za snímek *Hranice* obdržel v roce 2009 na jihlavském festivalu ocenění za nejlepší východoevropský dokumentární film.

Učit, Rumunsko, 2019, Alex Bredea / mezinárodní premiéra

Osobnost transylvánského venkovského matikáře, který vyučuje své studenty u sebe doma a ignoruje stávající osnovy, vypovídá leccos nejen o rumunském školském systému, ale také otamní společnosti jako takové. Zarputilý starší pán se řídí slovy esejisty Constantina Noicy, podle něž by v ideální škole neměla probíhat výuka, ale studenti by se tam naopak měli chodit osvobodit od tyranie učení. Portrétní observační dokument sleduje především dynamiku samotných lekcí, kde se kromě matematiky řeší také problém školství jako takového a kde učitel vystupuje bezmála jako otcovská figura.

Režijně debutující Alex Brendea (1987) pracuje v rumunské kinematografii už deset let jako kameraman. Kromě několika hraných filmů snímal například dokument Dietera Aunera *Off the Beaten Track*(2010) o pastevcích na severu Transylvánie nebo *Anul dragonului*(2013) z produkce HBO Europe věnovaný čínským imigrantům v Rumunsku.

Kruh, Estonsko, 2019, Margit Lilak / světová premiéra

Chtěli vytvořit ekologicky i společensky udržitelnou komunitu. Dvanáct dospělých a šest dětí začalo žít za hranicemi tradičního společenského řádu. Ekologicky uvědomělé chování a vložená fyzická práce však neústí v uspokojení ze sociální stránky komunitního ideálu. Potřeba komunikovat se stává motivem snímku a neustále se vizuálně překládá do záběrů rozhovorů v kroužku, které dokazují, že zvládnuté mezilidské vztahy jsou nepostradatelnou podmínkou udržitelnosti komunity i jakéhokoli funkčního společenství. Neodvratné implozi předchází archetypální příběh milostného trojúhelníku a boje o moc.

Margit Lilak vystudovala scenáristiku na Royal Holloway College ve Velké Británii. Režirovala dva animované dětské snímky *Nina-Jass ja Näpp-Malla Pambu-Peedu*(2001). První dokument *Ars Longa* natočila v roce 2008. Snímek *Pastacas* (2010) získal hlavní cenu v soutěži torontského festivalu EstDocs.

Prázdní koně, Maďarsko, 2019, Petér Lichter / mezinárodní premiéra

Mihály Kertész (1886–1962) natočil více než 150 filmů, většinu z nich jako Michael Curtiz v USA. Známy ale zůstal díky jedinému z nich, melodramatu *Casablanca* (1942). Gábor Bódy(1946–1985) naopak zasvětil svůj krátký život strávený v Maďarsku tvorbě experimentálních filmů a jeho filmografie je v obecném povědomí málo známá. V netradičně pojatém dokumentu nasloucháme rozhovoru těchto dvou režisérů o zkušenosti s filmovou prací i jejím smyslu odkudsi z pomyslného filmařského zázemí. Asociativní koláž úryvků z klasických hollywoodských filmů a autorských avantgardních děl navozuje nejen otázky spojené s historií a teorií filmu, ale také otevírá osobní dramata a vnitřní konflikty jejich tvůrců.

Petér Lichter (1984) vystudoval filmovou teorii na budapeštské univerzitě a od roku 2002 se filmu věnuje i prakticky. Tvoří krátké experimentální filmy, v nichž pracuje s abstraktními obrazy a znovu oživuje nalezený filmový materiál. Z jeho filmografie byly na MFDF Ji.hlava uvedeny snímky *Negativní dějiny* maďarského filmu (2010), *Nemísta: Za horizontem nekonečna* (2016), *8. října 2016* (2016) a *Fuga výživy* (2018).

Pátrání po panu Kostkovi, Litva, 2019, Kaspars Roga / mezinárodní premiéra

Před mnoha lety byli režisér filmu a muž, jemuž se přezdívá pan Kostka, nejlepšími přáteli. Slavný muzikant a vlivný bankéř se ve víru večírků nesli na vlně euforie divokého kapitalismu po rozpadu Sovětského svazu. Pak ale banka, kterou pan Kostka vedl, zkrachovala a on sám zmizel beze stopy i s penězi, které mu jeho přátelé a klienti svěřili. Zde začíná dokumentární pátrání, které dobrodružně vede z Lotyšska až do žhavé Afriky a daleko za hranice trestného činu, viny či zrady, neboť je také hledáním smyslu hlubokého přátelství, vzpírajícího se zdravému rozumu i konvenčním morálním kategoriím.

Kaspars Roga (1974) je bubeníkem a zakládajícím členem úspěšné lotyšské kapely *Prāta Vētra*. Výrazně se podílel na tvorbě audiovizuálních materiálů hudební skupiny, natáčel videoklipy a záznamy koncertů,

vytvářel pódiovéshow. Je autorem scénáře krátkometrážního animovaného filmu *Singing Hugo and His Incredible Adventures* (2017), který měl premiéru na Berlinale.

Případ Makavejev aneb Proces v kinosále, Srbsko, 2019, Goran Radovanović / mezinárodní premiéra

Výrazný snímek jugoslávské černé vlny WR –mystéria organismu byl v roce 1971 nadšeně přijat na festivalu v Cannes. V zemi svého vzniku ale radikální a ironickou úvahu o sexualitě a komunismu tehdejší režim zakázal a režisér Dušan Makavejev následně emigroval. O zákazu bylo rozhodnuto při premiérové projekci, která se změnila v neoficiální proces. Nově objevený audiozáznam celé debaty tu zazní v plné šíři. Obrazy filmu jsou složeny především z nevěřicně se tvářících posluchačů magnetofonového záznamu, ať už jsou to herci z Makavejevova filmu, kolemjdoucí na ulici nebo opice v klecích.

Bývalý filmový kritik Goran Radovanović (1957) se od 80.let věnuje zejména krátkometrážním a středometrážním dokumentům. Natočil například snímek upozorňující na problematiku finanční situaci obyvatel východní Evropy *Casting* (2003), sondu do srbského venkova *Pileci izbori* (2005) nebo portrét současné Kuby *S Fidelem navždy* (2011). Režimoval také hraný film *Enkláva* (2015).

Volání, Slovensko, 2019, Erik Prau / mezinárodní premiéra

Otcové Gabriel, Vicilentius a Nazari, tři různě staří mniši v pravoslavném klášteře Počavijská lávra v Ukrajině, tráví čas v odloučení od světa. Všichni sem ale přišli ze svých světských životů a nesou si v sobě vzpomínky, do nichž se otiskly překotné a komplikované nedávné dějiny jejich vlasti. Snímek nechává jejich paměť vyvstávat na pozadí každodenní rutiny v majestátní klášterní architektuře. Ztišené, meditativní pozorování rituálů, práce či nicnedělání mnichů vytváří empatický portrét místa a jeho obyvatel, do jejichž životů nahlíží prostřednictvím náznaků.

Absolvent dokumentaristiky v Bratislavě Erik Praus (1979) na sebe upozornil absolventským filmem *Recyklátor* (2009) o zaměstnancích venkovské recyklační firmy. Je také autorem celovečerního dokumentu *Zem, ktorá hľadá svoje nebo* (2016), ve kterém prostřednictvím sledování pěti obyvatel jedné vesnice podává zprávu o hodnotách a životním stylu lidí z východního Slovenska.

MEZI MOŘI - studentská soutěž

Pastevci, Kyrgyzstán, 2019, Erlan Omurbekov / mezinárodní premiéra

Studentský dokument z prostředí kyrgyzských hor je v souhře formy a obsahu senzualním diváckým zážitkem. V roztřeseném obraze ruční kamery zachycené epizodické momenty, jako je dojení kozího mléka nebo koupel v léčivém prameni uprostřed pastviny, skládají autentický záznam života místních pastevců, kteří bez ohledu na nepřízeň živlů musejí svá stáda dovést na pastvu. Ve své průzračnosti umožňuje neučesanost filmu, natáčeného v horách nad jezerem Issyk-kul, přemítat nad přírodou a přirozeností.

Erlan Omurbekov (1995) je absolventem Kyrgyzské státní umělecké školy Semyona A. Chyukova. Dokumentární tvorbě se věnuje od roku 2017, kdy se stal frekventantem kurzů dokumentaristiky Asel Zhuraevy, pod jejímž vedením vznikl i Omurbekův snímek *Pastýři*.

Život by mohl být tak krásný, Německo/Polsko, 2019, Angelika Herta / světová premiéra

Ve čtyřicátých letech minulého století se polský spisovatel Andrzej Bobkowski vydal z jihu Francie do okupované Paříže a vše popsal v denících, v nichž stovky kilometrů jízdy na kole proměnil v hlubokou reflexi Evropy za války. O desítky let později stejnou trasou projíždějí Angelika a Filip a vše natáčejí. Do výzkumu o Bobkovského stopě v krajině a kultuře vstupuje střet nad interpretací spisovatelových deníků, přičemž debata tvůrčího páru vede až k reflexi jejich vztahu. V dokumentárním videodeníku tak z literárního díla povstává úvaha nad moderním životem, tvorbou, láskou.

Angelika Herta (1982) ve své tvorbě zkoumá hranici mezi dokumentárním filmem a videem. Filip Jacobson získal za svůj první krátký snímek Walk (2011) studentskou cenu na Krakovském filmovém festivalu. Oba tvůrci studují na Akademii mediálních studií v Kolíně nad Rýnem.

Maria, Rumunsko, 2018, Letitia Popa / mezinárodní premiéra

Čistě observační kamera vstupuje do domácnosti rodiny žijící na vesnici v dunajské deltě, kde s narozením další holčičky stoupá napětí pramenící z nelehkého soužití v rozvětvené rodině. V krátkometrážním snímku tematizuje režisérka mezigenerační střet tří žen odkázaných na sebe, přičemž do popředí vystupuje desetiletá Maria, která se musí starat o mladší sestry. V bezčasí tradičních venkovských vztahů, které film ukazuje v pozvolném tempu udávaném každodenností, je její dětská nevinnost vystavována babiččiným tvrdým příkazům, vyžadujícím úctu a správné jednání.

Letitia Popa (1997) získala bakalářský titul v oboru režie na Národní univerzitě divadla a filmu v Bukurešti. Krátkometrážní dokument Maria je jejím debutem. Snímek byl uveden na rumunském filmovém festivalu Astra v roce 2018, kde získal ocenění za nejlepší režii studentského dokumentu.

O luně, měsíci a jejich odrazu, Slovinsko, 2018, Ivana Vogrinc Vidali/ mezinárodní premiéra

Některá lokální náboženství byla ve Slovinsku praktikována ještě ve druhé polovině 20.století. Jako společný základ pro jejich vykreslení zvolila autorka přírodu coby nejmocnější entitu. Dominantním vizuálním prvkem jsou záběry lesů a stromů za proměnlivého počasí v různých ročních obdobích. Slovem i obrazem jsou současně představeny některé rituály, navracející člověka k místům, odkud vzešel, přičemž stejným směrem se navozením mystické atmosféry náboženských obřadů ubírá také film.

Slovinská režisérka Ivana Vogrinc Vidali (1997) se v roce 2014 zapojila do workshopu DokuDoc, kde natočila svůj první film Cat Pilgrimage(2014). O dva roky později začala studovat filmovou a televizní režii na Univerzitě v Lublani. První rok studia zakončila krátkým hraným filmem Blind spot (2017) a jejím zatím posledním projektem je dvouminutový experiment Vialund (2019).

Sestup, Kyrgyzstan, 2019, Elnura Tashbaeva / centrální evropská premiéra

Chyngyz, stejně jako další horníci, pracuje čtyřicet hodin v těžkých podmínkách stísněného prostoru šachty, kde riskuje na každém kroku. I když pracuje se strachem o vlastní život, jeza práci v dole vděčný, neboť mu umožňuje uživit rodinu. Observační kamera přechází od stylizovaných obrazových kompozic ranní cesty do dolu k dlouhým sekvencím, v nichž sleduje pohyb jednotlivých dělníků v šachtě, jejich rutinní činnosti, aby ve složeném obraze jedné směny intenzivně a bezprostředně ukázala hornický osud.

Kyrgyzská režisérka Elnura Tashbaeva (nar.1993) studovala v letech 2012–2016 katedru rádia, televize a filmu na kyrgyzsko-turecké Manas University. Má zkušenosti také jako televizní moderátorka a DJka v rádiu a byla producentkou krátkého snímku Tandoo (r. Meerim Dogdurbekova).

Hnůj vezdejší, Česká republika, Nikola Krutilová

Holubi usedají na střechu zchátralého zemědělského stavení, nákladní automobil vysypává na hromadu starý chléb, dobytek pobíhá mezi automobily na vrakovišti, kozy se pasou v sousedství velkých přepravních kontejnerů... Dokument, jehož leitmotivem je využití nezpracovaných potravin jako hnojiva a krmiva pro hospodářská zvířata, ukazuje v sérii bezeslovných prozaických výjevů jednu z podob zemědělství ve 21. století. Pomalé tempo a cyklické variování stejných stylistických parametrů navozuje poetiku zániku a rozkladu.

Nikola Krutilová studovala kulturní a sociální antropologii. Ve filmech *Sféra neviditelného* (2014) a *Pod dozorem* (2015) se zaměřila na životy státních zaměstnanců. V sekci Česká radost jihlavského festivalu uvedený dokument *Člověk si sám se sebou vystačí, respektive nevystačí* (2015), připomínající tvorbu divadelního režiséra Petra Lébla, natočila společně s Janem Kačenou. O rok později natočila experimentální portrét kameramana Petra Koblovského *Není pevná hranice*.

Hranice, Bělorusko, 2019, Julia Šatun / světová premiéra

Idea i příběh filmu začínají ve vlaku při nahrávání vzkazu na mobil, které se zničehonic s přejezdem státní hranice přeruší. Reálná situace iniciuje přenos do sféry umění: z krátkého vzkazu se stává dokumentární dopis, jehož autorka básnivou formou medituje nad významem a všudypřítomností hranic –těch geografických, historických i kinematografických. Za doprovodu neodbytného hučícího zvuku s ní absolvujeme existenciální procházku čtyřmi městy skládanou z aktuálních obrazů a záběrů pořízených režisérčiným otcem před čtvrtstoletím, které nás vždy přivedou k nějaké viditelné či neviditelné hranici.

Julia Šatun (1992) vystudovala obor aplikovaná kulturologie na Běloruské státní univerzitě v Minsku a momentálně se věnuje studiu režie na Moskevské škole nového filmu. Její předchozí snímek *Zítřek*(2017) získal ocenění na filmových festivalech v Minsku a Marseille.

ČESKÁ RADOST

Česká radost jako prestižní výběr českých dokumentů není jenom soutěží o nejlepší z českých filmů, ale je především oslavou rozmanitosti v objevování nových témat i v dobrodružství kinematografického rázu.

Chci tě, jestli to dokážeš, Česká republika, 2019, Dagmar Smržová / světová premiéra

Osaměle žijící matka Martina vychovala dcery dvojčata, z nichž jedna se narodila slepá a druhá s obrnou. Poznámalo ji to tak, že je téměř nepohyblivá. Obě ženy jsou už dospělé a chromá Jana by matku nejradši opustila a žila sama v ústavním bydlení. A také by chtěla zažít sexuální zkušenost, třeba s placeným asistentem. Dokument nabízí až brutálně nesentimentální pohled do života chudé venkovské rodiny se dvěma trvale zdravotně postiženými členkami. V citlivém zachycování každodenních i výjimečných situací se soustřeďuje hlavně na osobní, citové a vztahové problémy protagonistek.

Snímek už svým názvem navazuje na předchozí dokument Dagmar Smržové (1966) Miluj mě, jestli to dokážeš (2016) věnovaný sexualitě zdravotně postižených. Hendikepovaným a jejich blízkým se věnují i další autorčiny snímky Zachraňte Edwardse (2010) či Nejtěžší volba (2010). Režirovala také cykly GEN, Oko a 13. komnata nebo dokument Válka v paměti žen (2005).

Dunaj vědomí, Česká republika, 2019, David Butula / česká premiéra

Členové brněnské alternativní rockové legendy Dunaj se po letech setkávají a jsou odhodláni zapomenout na křivdy a neshody z minulosti s cílem společně odehrát koncert v rumunském Banátu pro stále silnou fanouškovskou základnu. Na cestu se vydávají lodí po proudu řeky Dunaj, jejíž vlny a přílehlá tajemná příroda přinášejí mezi členy kapely vzpomínky na minulost a reflexi své kariéry, jíž pomáhá i setkání s bývalou členkou Ivou Bittovou. Poeticky laděný snímek odhaluje zákulisí kapely a za doprovodu podmanivých tónů písní Dunaje vykresluje komplexní portrét legendárního hudebního uskupení.

Dokumentarista, dramaturg a hudebník David Butula(1976) pracoval jako vedoucí produkce v brněnském studiu České televize. Působil rovněž jako zastupitel městské části Brno-střed pro oblast kultury, turismu a sportu. Organizuje kulturní festivaly, je členem kapely a v současné době ředitelem brněnského centra Post Bellum –Paměť národa.

FREM, Česká republika / Slovensko, 2019, Viera Čákanyová / mezinárodní premiéra

Film je reakcí na současnou vlnu posthumanistického uvažování způsobeného rozvojem technologií a umělé inteligence stejně jako klimatickou krizí. Lidský druh si začíná uvědomovat svou nedůležitost a pomíjivost a lidská identita se ocitá v krizi. Snímek FREM se pokouší tento pocit reflektovat a vytváří odlišný a odcizený pohled na krajinu a přírodu za hranicemi lidského vnímání skutečnosti. Kusé myšlenky a útržky dialogů, různorodá hudba přerušovaná ruchy a glitchy a zdánlivě zmatená, neukotvená kamera vytváří znepokojivou filozofickou úvahu nad limity antropocentrického myšlení.

Slovenská režisérka Viera Čákanyová (1980) vystudovala scenáristiku na bratislavské VŠMU a studovala dokumentární tvorbu na pražské FAMU, kde byla na festivalu FAMUfest oceněna za své studentské snímky Piraňa(2007) a Alda(2009). V současné době se kromě vlastní dokumentární tvorby věnuje dramaturgii a často spolupracuje na filmových projektech s televizí či neziskovými organizacemi.

Hovory o nevěře, Česká republika / USA, 2019, Bára Jíchová Tyson / česká premiéra

V otevřených výpovědích manželů, manželek i milenců ukazuje výrazně stylizovaný introspektivní snímek různé podoby manželství a pátrá po smyslu této instituce v pozdně konzumní společnosti. Prostřednictvím obrazově dominujícího textového rozhovoru ústřední dvojice R. a B. se divák postupně identifikuje s příběhy anonymních hrdinů, kteří bilancují naplnění lásky a sexuality v partnerských vztazích, vyrovnávají se se svým zklamáním nebo popisují nově objevenou hodnotou manželství. Metafory a koláže vyjadřují autorčinu perspektivu, a nakonec i překvapivý životní zvrát spojený s natáčením.

Bára Jíchová Tyson je česká výtvarnice a dokumentaristka, která od roku 2002 žije v USA, kde vystudovala filmovou tvorbu na Massachusetts College of art Art and Design. Na amerických festivalech se v roce 2016 promítal její krátký snímek The Hatch House.

Kiruna –překrásný nový svět, Česká republika, 2019, Greta Stoklassa / česká premiéra

Bezmála apokalyptický obraz oblasti doslova pohlcované těžebním průmyslem ukazuje dokument pozorující titulní severošvédské město, jehož část se propadá kvůli těžbě v nedalekém dole na železnou rudu. Vedení důlní společnosti se rozhodlo nezastavit výnosnou těžbu a obyvatele ohrožených čtvrtí přestěhovat. Režisérka z natáčení ve městě za polárním kruhem i přímo v důlním prostředí vytěžila uhrančivé filmové obrazy a na příkladu tří protagonistů, nyní žijících ve zvláštním mezičase, nápaditě otevírá témata přesídlování, tradice a vztahu k určitému místu.

Česko-švédská režisérka Greta Stocklassa (1993) studuje dokumentaristiku na pražské FAMU. Upozornila na sebe krátkými školními filmy, studií umělé aortální chlopně Kov o kov (2017) či defilé pohlednic k MDŽ Pohledy na Věru Bechyňovou (2015), který se promítal na festivalu Visions du Réel stejně jako její celovečerní debut Kiruna.

Králové Šumavy, Česká republika / Irsko, 2019, Kris Kelly / česká premiéra

Josef Hasil, přezdívaný Král Šumavy, je bývalý převaděč přes hranici mezi komunistickým Československem a Západem a později agent americké zpravodajské služby CIC. Jeho činy jsou ústředním tématem filmu tvořeného výpravními animacemi připomínajícími novodobý film noir, rozhovory s pamětníky a záběry na krásy tajuplné šumavské přírody. Dokument místy nabývající kvalit až hollywoodských akčních filmů kontrastuje tíhu morálních rozhodnutí jedince a neoblomnou moc totalitního režimu. Téměř detektivní pátrání je rámováno šumavskou mytologií a legendami, které se o tomto muži dodnes vypráví.

Irský umělec, animátor a režisér Kris Kelly se zabývá studiovými vizuálními efekty a propojováním analogových a digitálních médií. Zároveň se podílí na vývoji počítačových her a aplikací. Za svůj krátkometrážní snímek Living with Alcohol(2010) získal ocenění BAFTA a za snímek Here To Fall(2012) BAFTA nominaci. Za projekt BBC My Autism and Me(2011) mu byla udělena International Emmy Award.

Nekyia: Vnitřní portrét básníka Hradeckého, Česká republika, 2019, Albert Hospodářský / světová premiéra

Básník Daniel Hradecký je hlavním hybatelem nad žánrového filmu o cestě do hlubin vlastního vědomí. Černobílé dokumentární podobenství nahlíží do duše člověka souhrou zvuků a syrových obrazů. Za doprovodu dramatické hudby se v hrubé severočeské krajině odvíjí několik epizod, jejichž narativ je spředen z útržků básnickových textů a jeho vzpomínek, filmem rekonstruovaných: Daniel nastupuje na směnu v továrně nebo se v krytu setkává s ďáblem. Film mapuje básníkův vnitřní svět a spolu s ním se propadá hlouběji a hlouběji ke dnu surové imaginace.

Albert Hospodářský (1996) studuje třetím rokem katedru dokumentárního filmu na FAMU v Praze. Dokument Fikta(2015), který natočil na Střední průmyslové škole sdělovací techniky uvedla Česká televize. Jihlavský festival promítal jeho filmy natočené v prvním ročníku FAMU. Snímek Nekyia: Vnitřní portrét básníka Hradeckého vznikl jako cvičení druhého ročníku.

Proč se cítím jako kluk?, Česká republika, 2019, Kateřina Turečková / světová premiéra

V malé vesnici na jihu Vysočiny se režisérka setkává s šestnáctiletým Benem, aby přímo na místě zkoumala jeho nově objevenou trans identitu. Se svými skutečnými pocity utíká do on-line světa a

opravdově šťastný se cítí například ve chvíli, kdy se pomocí klíčovací technologie představuje svou možnou budoucnost. Snímek zprostředkovane zachycuje, s jakým (ne)pochopením a (ne)přijetím se setkává ve škole, a jeho soustředěný vhléd dotvářejí autorkou vedené rozhovory s maminkou a sestrou, které nedobrovolně ztělesňují vše, co na sobě Ben nenávidí.

Kateřina Turečková (1993) studuje dokumentární tvorbu na FAMU v Praze. V roce 2018 na sebe upozornila snímkem Iluze o současné situaci v Maďarsku, který byl uveden také na jihlavském festivalu. Filmová báseň Tradice(2017) získala v Ji.hlavě zvláštní uznání v kategorii Fascinace Exprmntl.cz.

#sandravugande, Česká republika, 2019, Filip Remunda / světová premiéra

Šestadvacetiletá influencerka bosenského původu Sandra Kisić se na pozvání české neziskovky vypravila do Ugandy. Ve městě Kabale a jeho okolí strávila deset dní. Společnost jí kromě místních dělala holandská dobrovolnice, která je už na své několikáté misi. Sandra se oproti tomu s chudobou a technologickou zaostalostí poprvé setkala jinde než na displeji mobilního telefonu, který prakticky neodkládá z ruky. Režisér střetávání navenek vzdálených, ale tváří tvář výzvam globálního charakteru rovnocenných světů zachycuje jako nestranný pozorovatel, aby nechal vyniknout četné tragikomické paradoxy.

Filip Remunda (1973) vystudoval katedru dokumentární tvorby na pražské FAMU. Za studentský film Obec B.(2002) získal cenu na filmovém festivalu v Karlových Varech. Velkou pozornost vzbudila zejména dokumentární reality show o neexistujícím hypermarketu Český sen(2004). Spoluzakládal Institut dokumentárního filmu a produkční společnost Hypermarket Film a je jedním z hlavních autorů televizního cyklu Český žurnál.

Sólo, Česká republika, 2019, Artemio Benki / česká premiéra

Martín Perino je mladý argentinský klavírní virtuóz a skladatel, kterému duševní onemocnění změnilo život. Poslední roky strávil v největší psychiatrické léčebně jižní Ameriky El Bordav Buenos Aires a po svém propuštění se vrací do téměř prázdného domu svých rodičů. Jeho největší starostí je naučit se žít bez zdí a vrátit se ke klavíru, na který v ústavu hrál každý den. Režisér trpělivě pozoruje Martínův návrat, v rozhovorech s jeho blízkými poznává jeho minulost, lyricky se přibližuje nitru osobnosti posedlé tvorbou a schopné brát sílu z vlastní přecitlivosti.

Pařížan Artemio Benki (1971) žije a pracuje v Praze od počátku devadesátých let. V roce 1994 založil společnost Sirena Film, aby mohl režírovat krátký fiktivní dokument Moon Valley, který získal cenu ekumenické poroty na petrohradském festivalu. Jako producent se podílel na snímcích Marguerite (2015), Personal Shopper (2016) či na Cenu Akademie nominovaném A Royal Affair (2012).

Soud nad českou cestou, Česká republika, 2019, Robert Sedláček / světová premiéra

Dokument reflektuje třicet let obnovené demokracie formou soudního přelíčení, jehož tématem, a zároveň také předmětem celé žaloby, je nenaplnění cílů programového prohlášení Občanského fóra Co chceme z listopadu 1989 a jeho Volebního programu z roku 1990. S odkazem na tyto dokumenty je žaloba podána celkem ve třech bodech, jimiž jsou socioekonomická oblast, životní prostředí a vzdělávání. Film spojuje herce v rolích žalobkyně, obhájce a soudce s reálnými lidmi, kteří zastupují českou společnost jako diváci, svědci a členové poroty. Zjevnou inspirací snímku bylo soudní přelíčení ve věci

sporu dvou generací, které v roce 1966 natočila Československá televize, a v němž byl jediným obžalovaným spisovatel Pavel Kohout ztělesňující budovatelskou i krutou generaci 50. let.

Robert Sedláček (1973) vystudoval katedru dokumentární tvorby na pražské FAMU. K jeho nejvýraznějším dokumentům patří třídílný cyklus Tenkrát (1999, 2000, 2002), Václav Bělohradský: Nikdo neposlouchá (2004), Miloš Zeman – nekrolog politika a oslava Vysočiny (2007). Natáčí televizní seriály, například České století (2013) a Bohéma (2017), a celovečerní hrané filmy, například Muži v říji (2009), Rodina je základ státu (2011), Jan Palach (2018).

The Sound is Innocent, Česká republika, 2019, Johana Ožvold / česká premiéra

V dokumentární esejí režisérka osobně provází dějinami elektronické a experimentální hudby od předválečných let po současnost. Dějištěm filmu je takřka mytický časoprostor, který slouží současně jako nahrávací studio i muzeum technologických artefaktů, umožňujících autorce hravé uchopení konceptu mluvících hlav. Zvukově a obrazově vrstevnatá výprava k počátkům snah o osvobození a konceptualizaci zvuku je současně rozpravou o podobách, možnostech a perspektivách akustického vztahování se ke světu, v níž se hlasy minulosti neustále překrývají se zvuky budoucnosti.

Herečka, hudebnice, spisovatelka, zpěvačka, kurátorka a filmařka Johana Ožvold (1983) natočila první krátké filmy na FAMU, kde začala studovat v roce 2009. Za Ahoj, mám se dobře (2013) získala cenu na festivalu filmových škol ve francouzském Poitiers a její absolventský film Černý dort (2016) vyhrál třiatřicátý ročník FAMUfestu.

Postižení muzikou, Česká republika, 2019, Radovan Šíbrt

Hudební kroužek Jedličkova ústavu, dnes známý jako kapela The Tap Tap, založil před jednadvaceti lety Šimon Ornest a lidem s postižením tím dal příležitost uspět i mimo každodenní ústavní péči. Pozorující a k situacím pozorná kamera zaznamenala během let osobnostní vývoj několika muzikantů. Přitažlivá energie snímku, výjimečného přístupem k tematice tak často inklinující k soucitu, pramení ve vztazích mezi hudebníky a jejich kapelníkem, hybatelem dění, který svérázně napomáhá společenskému povědomí o lidech s hendikepem.

Radovan Šíbrt (1975) absolvoval dokumentární režii na FAMU. Spoluzakládal společnost Pink, která produkuje filmy, reklamy i charitativní kampaně. Jako režisér vzbudil pozornost snímky Domácí násilí (2007) nebo Manželství Roberta a Gábiny (2005). S kapelou The Tap Tap dlouhodobě spolupracuje při natáčení hudebních klipů.

Ukradený stát, Česká republika/Slovensko, 2019, Zuzana Piussi / česká premiéra

Natáčení dokumentu o novém typu společenského zřízení, v němž tradiční státní struktury nahrazuje mafie s oligarchií, nabralo nový směr po zavraždění novináře Jana Kuciaka a jeho snoubenky Marty Kušnírové. Autorka se prostřednictvím mnoha rozhovorů – s právníky, blogery, novináři, bezpečnostními experty a bývalými agenty zpravodajských služeb – soustřeďuje na rozkrytí spletnosti aktérů ovlivňujících současný veřejný prostor na Slovensku. Investigativní snímek o zemi třicet let po pádu komunistického režimu předkládá zdrcující fakta o nejasných stycích mezi bývalými důstojníky zpravodajské služby a zájmovými skupinami a o problémech a hrozbách, jimž musí čelit novináři a občané.

Zuzana Piussi (1971) se ve své dokumentární tvorbě věnuje fenoménům současné slovenské i české společnosti. Jako spoluautorka se podílela na snímcích *Selský rozum* (2017) nebo *Univerzity a svoboda* (2019). Dokument *Ukradený stát* měl původně navazovat na snímek *Od Fica do Fica* (2012) o slovenské kauze Gorila, která odhalila konspirační byt, v němž se scházely špičky slovenské politiky a oligarchie.

Viva video, video viva, Česká republika, 2018, Adéla Komrží / česká premiéra

Působivost analogového videa dnes spočívá především ve svérázné estetice rozpixelovaného obrazu s rastrovými chybami. Pro české výtvarníky, kteří koncem 80.let začali prozkoumávat možnosti videoartu, však toto médium představovalo cestu ke svobodě. Skrze portrét svého dědečka Radka Pilaře, jednoho z průkopníků českého videoartu, zkoumá režisérka vlastní dědictví naléhavé tvůrčí fascinace. Proces rekonstrukce výstavy Den videa z roku 1989 coby hlavní dějová linie filmu pak toto okouzlení uvádí do kontrastu s životem v upadající totalitě, tak odlišném od dobrodružství těch, kteří se rozhodli emigrovat a za nimiž se autorka také vydává, aby objevila zapomenutá díla, poznala jejich tvůrce a navázala přerušené vztahy.

Adéla Komrží (1992) studovala dějiny umění na Karlově univerzitě v Praze, později přešla na katedru dokumentární tvorby FAMU. V roce 2018 byla vybrána k účasti na Berlinale Talents a účastnila se stáže na Filmuniversität Babelsberg Konrad Wolf. Na jihlavském festivalu byly dosud uvedeny její filmy *Co tě nezabije, to tě obrní*(2014), *Český žurnál: Výchova k válce a Fiat voluntas tua* (2016), *Absence reciprocity zranitelnosti, ztrát i rizik* (2017).

Z lásky nenávist 3: Domácí násilí na seniorech, Česká republika, 2019, Ivana Pauerová Miloševič / světová premiéra

Násilí na seniorech se týká až dvaceti procent starších Čechů. Ohrožená skupina se často celé roky potýká s psychickým a fyzickým násilím ze strany svých nejbližších. Dokument prostřednictvím soustředěných, důvěrných i drásavých rozhovorů se třemi ženami a jedním mužem líčí situaci, v níž se tito lidé na sklonku života ocitli. Teror, skrytý za zdmi domova, u každého z nich postupně přerostl ve fyzická zranění, soudní řízení i ztrátu majetku. Ve filmu vyprávějí o tom, jak se vyrovnávali se zradou vlastních dětí a bezmocí s vědomím toho, že je společnost dostatečně neochrání.

Ivana Pauerová Miloševič (1976) je původem z Bosny a Hercegoviny. Vystudovala pražskou FAMU a je spoluzakladatelkou Institutu dokumentárního filmu. V České televizi působí jako dramaturgyně a vedoucí projektů dokumentární tvorby. Dramaturgicky a režijně se podílela na řadě cyklů a sérií. V roce 2017 byl na jihlavském festivalu uveden její snímek *Český žurnál: Děti státu*.

Ztracený břeh, Česká republika, 2019, Jiří Zykmond / světová premiéra

Film sleduje život skupiny rybářů a rekreantů, kteří v rámci komunitního snažení a přátelské spolupráce zvelebili břehy jinak opuštěných nádrží jihomoravského vodního díla Nové Mlýny, ať už pro účely rodinné dovolené, či poklidného lovení ryb. Kvůli byrokratickým machinacím jsou však nuceni své letní domovy zlikvidovat a navždy opustit místo plné nostalgie a vzpomínek. Nenápadná observační kamera otevírá obyčejné útrapy, nesnáze i radosti obyčejných lidí a s humorným nadhledem střídaným s melancholickou rozjímavostí líčí příběh o rozporu žité lidské zkušenosti a chladného státního aparátu.

Jiří Zykmond (1975) je výtvarník, fotograf a kameraman. Vystudoval fotografii na SUPŠ v Brně a následně kameru na pražské FAMU. Často se podílí na natáčení dokumentárních filmů a spolupracuje s Českou televizí. Věnuje se pedagogické činnosti v oblasti multimediální tvorby. Byl kameramanem snímku *Mám ráda nudný život*, který v roce 2009 zvítězil v české soutěži jihlavského festivalu.

Apparatgeist, Česká republika, 2019, Marie-Magdalena Kochová

Koncept *apparatgeistu* vyjadřuje, jak se vyvíjí vztah člověka k technologiím a jakým způsobem proměňují naše sociální kontakty. Stejně jako autoři této teorie James E. Katz a Mark Aakhus se zaměřila i režisérka filmu na aktuální fenomén mobilních telefonů. Bere nás do alegorického prostoru *apparatgeistu*, na pusté, nehostinné místo, kde displeje všudypřítomných smartphonů fungují jako okénka do světů internetové všednosti a bizarnosti i jako odrazová deska naší interakce s digitálním zařízením.

Marie-Magdalena Kochová (1994) vystudovala nová média pod vedením Vladimíra Mertvy na Západočeské univerzitě v Plzni a nyní studuje katedru dokumentární tvorby na FAMU. Svou tvorbu z oblasti nových médií a experimentální filmy vystavovala na několika společných výstavách. Na Ji.hlavě sepromítal její krátký snímek *Bude si svět pamatovat tvoje jméno?*(2017).

Morava, krásná zem III., Česká republika, 2019, Petr Šprinc / světová premiéra

Po staletích útlaku se v rytmu lidové hudby a speed metalu probouzí duch moravského Slovácka. Krojovaný zombie horor pod dohledem novodobého Adama a Evy z AZkvízu mísí antickou tragédií s etnografickou studií, biblickým podobenstvím a pokleslými žánry. Petr Šprinc podvrací posvátné mýty a v kulisách folklorních motivů satiricky poodhaluje temné základy společenských rituálů. Po nacionalismu a fašismu, jimž se věnovaly předchozí díly jeho moravské epeje, pokračuje variací na divadelní hru bratří Mrštíků Maryša, prodchnutou satanismem.

Multimediální umělec Petr Šprinc (1986) vystudoval Ateliér intermédií na brněnské FaVU. Spoluzaložil platformu *Flesh & Brain*, která se zabývá produkcí audiovizuálních děl. Jeho tvorba zahrnuje instalace, experimentální film a video. Na MFDF Ji.hlava byly uvedeny jeho snímky *Čapatý Ján* (2013) a *Blue Box* (2014), které natočil s Marií Hájkovou, *Morava, krásná zem* (2015) a *Smrt nad zlato* (2017).

Skutok sa stal, Česká republika / Slovensko, 2019, Barbora Berezňáková / česká premiéra

„Skutok sa nestal,“ prohlásil Vladimír Mečiar v roce 1996 o vraždě podnikatele Róberta Remiáša, která nejspíš měla politické pozadí a byl do ní možná zapleten i sám tehdejší premiér. Jeho nechvalně proslulý výrok se pokouší negovat dokument, který kombinuje investigativní přístup s originálním filmařským ztvárněním. Režisérka staví snímek na rozhovorech s důležitými aktéry Remiášovy kauzy, ale neomezuje se na strohé prezentování faktů. Střídáním různých filmových formátů, od černobílého filmu po VHS, evokuje dobu zločinu a zdůrazňuje ústřední téma konfrontace s minulostí.

Absolventka bratislavské VŠMU a New York Film Academy Barbora Berezňáková (1987) má za sebou krátké filmy, videoklipy i galerijní videoartové instalace. Pro televizi natočila krátký dokument o pamětnících roku 1968 *Spýtaj sa vašich: 68*(2018) nebo epizodu z pořadu GEN o hudebníkovi Peteru Breinerovi (2014). Vzpomínkami na nedávnou minulost se zabývá i ve svém galerijním projektu *Remembering 90'* (2015).

FASCINACE

Fascinace jsou velkou továrnou experimentální kinematografie, která film opřený o realitu zbavuje všeho, co jej tíží, a podstatným způsobem tak prohlubuje možnosti filmového vnímání.

přetrvávající, Holandsko, 2019, Ugo Petronin / evropská premiéra

Vizuální miniatura vyrobená z jediného pruhu fotografií evokuje pouť krajinou obrazem zachyceným i obrazem stvořeným pohybem skrz jeho části, který nápaditě využívá optické vlastnosti filmového obtisku, aby rozmazáním a rozmlžením obrysů nechal scénérie mizet ve struktuře materiálu.

Francouzský vizuální umělec a filmař Ugo Petronin (1985) žije a pracuje v Rotterdamu. Byť zpočátku studoval sociologii a antropologii, tak ukončil studia zaměřená na film a výtvarné umění. Ve svém současném výzkumu se zaměřuje na problematiku kontinuity v rámci natáčení, kdy pracuje s metodou spojování jednotlivých fotografií do souvislého pohybu.

Akce, téměř neschopný myslet, Čína, 2018, Mao Haonan / světová premiéra

Výtvarně důmyslné ztvárnění příběhu a vnitřního světa vojáka zabitého při výbuchu je vyprávěno skrze hypnoticky vizualizované alegorické výjevy a artefakty v imaginárním setkání pohledů vědce, který hledá vztah k realitě, tvůrce promýšlejícího roli času v umění a uprchlíka, jenž přišel o možnost žít ve svém rodném městě.

Čínský experimentální filmař Mao Haonan (1990) vystudoval výtvarné umění v Šanghaji i francouzském Nantes a propojení různých světů je charakteristické rovněž pro jeho práci. Animované 3D simulace kombinuje s fotografií či malbou a vytváří křehké mysteriózní obrazy pomíjivosti. Inspiraci nachází také u významných evropských umělců, jako jsou Michelangelo Antonioni nebo Stefan Zweig.

Zábavná jízda, Japonsko, 2019, Tomonari Nishikawa / evropská premiéra

Iluzivní báseň konstruuje optické hry v záběrech natočených teleobjektivem z kabiny ruského kola Cosmo Clock 21 v jokohamském zábavním parku. Abstrahovanými obrazy, které způsobují dezorientaci a závrať, sestavuje sebereflexivní poznámky o fungování filmového aparátu při natáčení i projekci.

Japonský umělec Tomonari Nishikawa (1969) vytváří experimentální filmy a instalace, přičemž nejčastěji pracuje se super 8mm filmem, zkoumá vlastnosti a povahu různých médií i záznamových technik. Je spoluzakladatelem festivalů experimentálních filmů v Kuala Lumpur a v New Yorku. Jihlavského festivalu se účastnil opakovaně, například se snímky Šibuja –Tokio (2010) či Filmová skica 4 (2007).

nízko, Německo, 2019, Björn Speidel / světová premiéra

Plocha rytmizovaná zjevujícími se výseky obrazu lesa se za chůze, evokované také zvukem, promítá do prostoru, v němž se v černobílém i barevném záznamu objevují monochromatická místa. Ta vytvářejí efekt třetího rozměru a pohled stahují do hloubky, čímž se důmyslný rozklad celku stává kognitivní hrou s 3D zobrazením.

Německý vizuální umělec a filmař Björn Speidel (1976) často pracuje se stereoskopickými a 3D technologiemi, jejichž prostřednictvím zkoumá vztah mezi sdělením díla a volbou média. Používáním

kamerových filtrů a masek testuje vztah divákovy vnímání a kombinací tvarů a barev. Jihlavského festivalu se účastní počtvrté, v roce 2016 zde uvedl snímek Slepá trať, obrat vzad.

Biblion, Finsko, 2019, Saara Ekström / světová premiéra

Vizuální studie knihy jakožto média a kulturního artefaktu. Paralelní obrazy analyzují knihy z hlediska vzhledu a materiálu, snímek se noří až do jejich mikroskopického složení a naopak v různosti povrchů, textur, písem a tvarů vykvétá do struktur svazků uspořádaných v knihovně.

Finka Saara Ekström (1965) pracuje s filmem, fotografií, textem a instalací. Témata, jako jsou umírání, pomíjivost života či historie, prezentuje nejčastěji v černobílém a sofistikovaně komponovaném obrazu. Finský kritik, novinář a filmař Eero Tammi (1983) natáčí životopisné filmy. Snímek Biblion je jejich první spoluprací.

Nekáčet!, Brazílie, 2019, Yann Beauvais / evropská premiéra

Z lesů na severovýchodě Brazílie vyrůstá esej tematizující vztah k přírodě, místu, půdě a rozvíjející úvahy o uspořádání prostoru, vlastnických nárocích a péči o krajinu. Na pozadí obrazů biologické diversity, které komentuje z pohledu historie a kultury, nastoluje otázku, zda les patří tomu, kdo jej obývá.

Francouzský experimentální filmař, kritik a esejista Yann Beauvais (1953) natáčí krátké snímky od roku 1976. Pod vlivem ruského formalismu a strukturalismu a také hudby tvoří zejména kompilační snímky, v nichž často skládá na první pohled nesouvisející fotografie za použití rychlého střihu. Spoluzaložil distribuční společnost Light Cone.

Přemístění, Velká Británie, 2019, Guli Silbertstein / světová premiéra

Vratká soudržnost obrazu rozvrácená digitálním rozkladem a překrytími zdůrazňuje ve výtvarně působivé skladbě nutnost promýšlet remediovaná dílčí sdělení k tématům nacionalismu či militarismu, neboť autor pracuje se záběry pálení palestinských polí židovskými osadníky či přísahy izraelských vojáků u jeruzalémské Zdi nářků.

Izraelský umělec Guli Silbertstein (1969) žije a pracuje v Londýně. Tvoří digitální videa, v nichž využívá osobní nahrávky či záběry nalezené v médiích a „narušující“ prostředky, které obraz deformují. Výsledek tak působí rozostřeně a neklidně, s čímž koresponduje i hudební složka. Jihlavský festival uvedl od roku 2008 řadu jeho filmů.

Světluška, Kuba, 2019, Claudia Claremi / světová premiéra

Performativní film skládá detaily výrazů soustředěných tváří s abstraktními kompozicemi, které ubíhají k výrazným světelným bodům, i geometrizujícími záběry tančících figur, aby tak asociativně ztvárnil motiv světlušek, jež v kubánské mytologii představují strašidylka, dozvuky ohňů či duše putující nocí.

Původem španělská umělkyně Claudia Claremi (1986) vystudovala dokumentární tvorbu na kubánské univerzitě a výtvarné umění v Londýně. Od roku 2012 natáčí dokumenty i experimentální snímky. Její umělecké projekty a filmy byly promítány v galeriích různých zemí a na mezinárodních filmových festivalech.

Domov, Kuba, 2019, Alejandro Alonso Estrella / evropská premiéra

Kubánský domov jako nemísto zrcadlí se v artefaktech zpřístupněných vzpomínkami, materiály či texturami. Jemná filmová báseň je sbírkou aberací nejintimnější paměti, v níž výjevy a činnosti, odkazující k stavbám, bourání, místům a nebo událostem, asociativně promyšlejí pojem domova.

Alejandro Alonso Estrella absolvoval dokumentární režii na Escuela Internacional de Cine y Televisión v Havaně. Ve svých meditativních filmech se věnuje sociálním tématům.

Hrvoji, podívejme se na tebe z věže, Kanada/Srbsko/Chorvatsko/Slovinsko, 2019, Ryan Ferko / evropská premiéra

Hudebně ruchová kompozice táhne archeologickou koláž pozorování otisků životů v krajině a úvah o pomíjivosti a odkazu historie. Motivy znovuoživení a možného návratu sbírá při putování zeměmi bývalé Jugoslávie, které završuje návštěva opuštěné rodinné farmy, nyní přístupné pouze nelegálním překročením hranic Evropské unie.

Kanadský režisér Ryan Ferko (1987) se pohybuje na hranici mezi výtvarným uměním a filmem, častým tématem jeho snímků a videoinstalací se stává krajina coby nespolehlivý vypravěč. Svě umělecké projekty vytváří na základě dlouhodobého výzkumu účelových interpretací historie v rámci sporů o architektonické dědictví a městský rozvoj.

Zachráněná noc, Itálie/Německo, 2019, Giuseppe Boccassini / světová premiéra

Drobní živočichové různých druhů bylinatáčeni noci, zvětšeni pod poloprůhlednými sférickými skly. Aktivita neustále se pohybujících organismů vytváří při makro přiblížení nečekané obrazy neklidu, proměnlivosti, přemísťování a tvarové vynalézavosti.

Italský filmař Giuseppe Boccassini (1979) absolvoval obor teorie filmu na univerzitě v Boloni a poté studoval režii v Římě. Rapidmontáží vytváří kompilace archivního filmového materiálu, často s výrazným hudebním doprovodem.

SKRYTOST/ROZJÍMÁNÍ 5, Jižní Korea/USA, 2019, Seoungcho Cho / evropská premiéra

Soustavy lyrických výjevů komponované do posuvných vrstev geometrických obrazců pracují za doprovodu ruchového minimalismu s proměnlivostí perspektivy a přiblížením. Takto vzniklé skladby stromů, keřů, rostlin a řek evokují tekutost (konceptu) krajiny a přírody.

Jihokorejský tvůrce Seoungcho Cho (1959) žije a pracuje v New Yorku, kde také absolvoval studia v oboru videoartu. Ve své umělecké tvorbě vytváří abstraktní koláže propojením přírodních motivů s objekty každodenního života, důraz klade na zvukovou stopu. Film Skrytost, rozjímání 1 promítal jihlavský festival v roce 2016.

Záležitosti času, Holandsko, 2019, Thomas Mohr / světová premiéra

Mřížka zážitků a úvah z cest mezi Berlínem a Hirošimou byla zkonstruována plynutím soustav obsahujících 4 (2×2) až 625 (25×25) záznamů z toku autorových facebookových příspěvků v sedmi stejně dlouhých

časových intervalech. Sugestivní hromadění obrazů navozuje přehlčení, v němž se ztrácí význam a jedinečnost okamžiků.

Původem německý tvůrce Thomas Mohr (1954) se videoartem zabývá od 80. let. Jeho práce je charakteristická systematičností a pozoruhodnou vytrvalostí. Mohrův archiv čítá přes 500 tisíc fotografií, jejichž původní obsah autor abstrahuje hromaděním, a zkoumá tak procesy generování obrazu a přeměnu vnímání v zážitek. Na MFDF Ji.hlava byly uvedeny např. jeho filmy *Dialectics* (2018) nebo *RAZ-1-2* (2017).

Žádné Moldavsko, 1937, Moldavsko, 2019, Madeleine Piller / evropská premiéra

Deníkové svědectví z autorčiny cesty do Moldavska, odkud museli její prarodiče ve 30. letech minulého století uprchnout kvůli svému židovskému původu. Archivní materiál spojený s výpověďmi pamětníků evokuje exodus, válku a totalitu a střetává se s obrazy místních předmětů a výjevy tradičních rituálů.

Madeleine Piller (1960) je kanadská filmařka a kurátorka. Abstraktní a poetické dokumentární obrazy jejích děl vycházejí z experimentů s filmovou surovinou, kterou mnohonásobně kopíruje nebo s ní tonálně manipuluje. Ve svých kontemplativních filmech využívá také animačních technik. Snímek *Bez názvu, 1925* uvedl jihlavský festival v roce 2016.

Obatala film, Brazílie/Kolumbie/Nigérie, 2019, Sebastian Wiedemann / mezinárodní premiéra

Antologie rituálů, masek, maleb na kůži a dalších ozdob zblízka zachycených v Ile-Ife, mýty opředeném posvátném městě etnika Jurubů, kteří žijí především v jihozápadní Nigérii, ale také v některých zemích Latinské a Jižní Ameriky. Bůh Obatala je zde pokládán za stvořitele Země a také lidských těl.

Po studiu výtvarného umění v rodné Kolumbii dokončil Sebastian Wiedemann své vzdělání v Argentině jako filmový režisér. Ve své tvorbě zkoumá vzájemné propojení mezi filozofií, antropologií a experimentálním filmem a kromě dokumentu se věnuje i fikci. Zakládá si na ruční práci s filmovým materiálem s pečlivým důrazem na charakter barev.

Z jejího království, Japonsko, 2019, Vincent Guilbert / světová premiéra

Vzpomínky na zvuky, všední artefakty, úlomky situací, vizuální stopy gest i na drobné projevy vnitřních pohybů křehce evokují mezery a ztráty v deníkové úvaze o svrchovanosti prostoru a chování, trvání ne/šťěstí a soustředění se na přítomný okamžik jako obranu proti vyčerpání.

Francouzský filmař a fotograf Vincent Guilbert (1976) pracuje kromě Francie také v Japonsku, což jej ovlivňuje ve volbě námětů. K tématům, která rozvíjí ve svých filmech, patří problematika času a paměti. Často natáčí tak, že zapne kameru a nechává protagonistu existovat před objektivem bez velkých střihových zásahů.

Důl, USA, 2019, Jona Gerlach / evropská premiéra

Současné i archivní záběry povrchového měděného dolu Berkeley v americkém státě Montana, jenž je zalit kontaminovanou vodou, jsou chemicky rozrušovány jedovatými látkami právě z této vody, plné mědi, arzenu, kadmia, zinku a kyseliny sírové, aby destrukcí obrazu upoutaly pozornost na ničivé následky těžby.

Jona Gerlach je americký spisovatel a filmař. Po absolutoriu studia angličtiny pokračoval ve vzdělání v oboru mediálních umění. Natáčení filmů se věnuje teprve od roku 2015, kdy byl uveden jeho debut 14 vražd na jihlavském festivalu. Kombinuje experiment s dokumentárními prvky, zabývá se sociálními tématy a kromě videa experimentuje i s filmovým materiálem.

Requiem, Jižní Korea, 2019, Yi Myun / světová premiéra

Pomalý film vytváří intenzivní zážitek průběžně téměř nerozeznatelnými, ale v trvání celku výraznými proměnami stínů, ploch a tvarů, které vyřezávají tmavá rozvětvení do světlé mlhy, jež zavaluje a vzápětí opouští sošnou statickou houstnoucího lesa.

Korejský režisér Yi Myun (1973) vystudoval hudební skladbu. Tradiční hudbou inspirovaný soundtrack propojuje s melancholickými obrazy městských krajin, které jako by žily nezávisle na lidech. Jihlavský festival uvedl jeho snímky Field(2014) a Afterimage(2016).

Tvary faktů, Japonsko, 2019, Yoshiki Nishimura / světová premiéra

Strašidelná pohoří a nehostinné krajiny vytvořené z fyzicky deformovaných novin jsou kritickou alegorií na fungování současné mediální krajiny, kde vedle novinářů, kteří ctí spolehlivé a ověřené informace, nabývá na síle hlas těch, kteří fakta ohýbají a vytvářejí paralelní a alternativní „skutečnosti“.

Yoshiki Nishimura (1954) je japonský experimentální filmař, producent a počítačový grafik. Vyučuje na univerzitě v Yamagatě. Ve svých dílech využívá zejména počítačovou animaci a 3D grafiku, aby prozkoumával hranici mezi realitou a virtuálním světem. Film Pozorování uvedl jihlavský festival v roce 2013.

Filozofie hororu (část I): Etymologie, Maďarsko, 2019, Péter Lichter a Bori Máté / mezinárodní premiéra

Úvodní část sedmidílné adaptace vlivné stejnojmenné knihy amerického filozofa a teoretika umění Noëla Carrola z r. 1990. V duchu kinematografické filozofie (filmozofie) režisér problematizuje jednotlivé aspekty žánru, v tomto díle především pozici postav, lidského těla a typů pohledů na ně upíraných, a to i prostřednictvím zásahů přímo do těla filmu.

Maďarští autoři Péter Lichter (1984) a Bori Máté(1990) se věnují filmové abstrakci a poetickému dokumentu, Péter Lichter zkoumá experimentální film i po teoretické stránce. Jeho okouzlení mysteriálním, až hororovým žánrem dalo ještě před Filozofií hororu vzniknout jeho prvnímu celovečernímu filmu Frozen May (2017), uvedenému téhož roku na jihlavském festivalu.

Řeka mizí, Brazílie/Mexiko, 2019, Eduardo Makoszay Mayén / mezinárodní premiéra

Zamyšlení nad vykořistěním domova původního obyvatelstva a jednáním kolonizátorů přerůstá v antikapitalistický politický pamflet, který v rozbíhavých horizontálních a vertikálních motivech kriticky analyzuje postoj liberálních kosmopolitních elit k životnímu prostoru jako jednorázové a vyměnitelné komoditě a rozporuje jeho nahraditelnost.

Nezávislý umělec mexického původu Eduardo Makoszay Mayén (1992) vystudoval film na univerzitě v Mexico City. Jeho autorské projekty se pohybují na hranici dokumentárního filmu a sci-fi. Účastnil se řady workshopů a festivalů včetně toho jihlavského, kde byl v roce 2017 uveden jeho snímek Skály v podobě větru (2017).

Divoši, Francie/Německo, 2019, Camille Tricaud a Felix Herrmann / mezinárodní premiéra

Filozofující portrét situacionistů Herberta Holla a Kza Han, kteří věří v revoluci skrz umění. Žijí na ostrově, kde psali básně a překládali dílo Alexandra Klugeho. Společně vstupují do krajiny gesty i artefakty a filmovými črtami ze své každodennosti prostupují úvahy o znacích a individualitě.

Camille Tricaud vystudovala filozofii, Felix Herrmann historii a perštinu. V současnosti žijí v Německu, studují na katedře dokumentární tvorby Vysoké televizní a filmové školy v Mnichově. Vlastní vztah ke kráse často rozvíjejí skrze portréty jiných umělců, Camille Tricaud například ve filmu Couz(2017) o mladých rapperech, Felix Herrmann v Hrubých diamantech(2015), věnovaných rakouské básnířce lanině Ilitchevě.

Zlostný houf, Francie, 2019, Jean-Michel Rolland / evropská premiéra

Světelné trajektorie hejna racků poletujícího kolem pohozených drobků chleba proměňují idylický obraz v poutavou abstraktní kompozici, která evokuje frenetické projevy domnělého hněvu či chaosu. To podporuje analogická práce se zvukem, když z křiku ptáků zůstávají stopy nervních ozvuků.

Francouz Jean-Michel Rolland (1972) přidal ke své umělecké dráze hudebníka a malíře také digitální umění. Propojením vznikají experimentální videa s autorským hudebním doprovodem. Režijně často volí statické záběry, do nichž vkládá rozpořbované obrazy. V roce 2018 byl na jihlavském festivalu promítán jeho film Hudební krajina.

Pořád musíme zavírat oči, Filipíny, 2019, John Torres / evropská premiéra

Kompilace dokumentujících záběrů natočených při natáčení různých filipínských filmů, včetně filmů režisérů Lava Diaze či Erika Mattiho, vytváří tiché napětí a ve stylu pomalých narácí a zevrubného pozorovatelství buduje dystopické sci-fi vyprávění o lidských avatarech ovládaných aplikací, přičemž je také poznámkou o různých podobách současné filipínské kinematografie.

John Torres (1975) se ve svých filmech zabývá proměnami vnímání a paměti a vedle autorských záznamů využívá také metodu found-footage. První evropský úspěch zaznamenal v roce 2004 na berlínském festivalu, v současnosti je aktivní jako režisér, pedagog i producent. Jihlavské publikum mělo možnost zhlédnout jeho snímky People Power Bombshell (2017) a Lucas The Strange (2013).

Kdo se bojí RGB, Rakousko, 2019, Billy Roisz / mezinárodní premiéra

Další příspěvek autorky k reflexi žánrového filmu, tentokrát romantického melodramatu, konfrontuje expresivitu média a divákovu vnímání v radikálních juxtapozicích očí pozorně sledujících film Kdo se bojí Virginie Woolfové a ploch červené, zelené a modré barvy, které se do nich zahryzávají za doprovodu drásavých ruchů a hudby.

Rakouská multidisciplinární umělkyně Billy Roisz (1967) vytváří od 90.let videa, zvuk a performance. Ve svých experimentech se zabývá otázkami interakce mezi zvukem a obrazem a jejich percepcí. Součástí jejich výrazových prostředků jsou světelné efekty a roztřesený obraz, což společně vytváří abstraktní kompozice. V roce 2014 uvedl MFDF Ji.hlava její film *Temná komora*.

EXPRMNTL.cz

Exprmntl.cz je soutěžní přehlídka nejnovějších českých experimentálních filmů, které se vztahují ke skutečnosti a neustávají v pátrání po nových výrazech jejího zpracování na filmový materiál a digitální formáty. Autoři vítězného snímku obdrží finanční odměnu 50.000 CZK (ve spolupráci s 8smička – zóna pro umění)

Binární Revolver, Česká republika, 2019, Kryštof Pešek / světová premiéra

Mona Lisa pro roboty. Série pohyblivých obrazů vznikla na bázi binárních operací z autorského softwaru *Revolver*, který je obdobou obrazových syntetizátorů, kde se textové instrukce proměňují ve vizuální data. Zvuková stopa byla vytvořena recyklací obrazových bodů a převodem barevných hodnot do zvukových vln.

Kryštof Pešek vystudoval Centrum audiovizuálních studií na pražské FAMU. Pracuje se syntetickým filmovým obrazem, vzniklým programováním. Na MFDF Ji.hlava měly v sekci exprmntl.cz již premiéru jeho snímky *Phenomeno* (2011) a *Binární studie* (2014).

O-chlup, Česká republika, 2019, Josefina Lubojacki / světová premiéra

Proč máme chlupy, k čemu slouží, z čeho se skládají a kdy jsme je přestali mít rádi? Hybridní audiovizuální esej s performativními momenty pohlíží na problematiku ochlupení z různorodých perspektiv. Prvky instruktážního filmu opírající se o fakta a makroskopické detaily jsou prokládány inscenovanými výjevy s velkou mírou stylizace.

Josefina Lubojacki vystudovala na FAMU scenáristiku a dramaturgii a nyní pokračuje ve studiu dokumentární tvorby. Ve svých pracích se zabývá tématy, jako jsou genderová rovnost, genderová binarita nebo konstrukt krásy.

Vyčerpané slunce, Česká republika, 2019, Tomáš Rampula / světová premiéra

Mysteriózní filmová báseň o vzpomínce na dávno ztracené letní odpoledne. Znepokojivé abstraktní detaily přírodních živlů prostupují metaforu dětské hry, přecházející v kontemplativní vizi o duchovní podstatě světla a tmy, v níž se protiklady nakonec rozplývají do jednoty pralátky.

Tomáš Rampula se narodil a žije v Praze, kde studuje v Centru audiovizuálních studií na FAMU. V minulosti čerpal inspiraci po celém světě, například v Izraeli, kde vystudoval *Screen Based Art* na akademii Bezazel.

Okno do dvora, Česká republika, 2018, Daniel Pitín / světová premiéra

Audiovizuální koláž zasazuje do papírových kulis záběry z Hitchcockova Okna do dvora, jehož myšlenky film hravě a provokativně rozvádí. K postavám musíme proniknout skrze vrstvy barev a cizorodých objektů, které zviditelňují proces medializace a zvýrazňují rám omezující náš pohled.

Daniel Pitín je absolventem Akademie výtvarných umění v Praze. Jeho vrstevnaté malby odkazují ke klasickému i avantgardnímu umění. Svá díla označuje za fragmenty narativů, které mu slouží k prozkoumávání prostoru osobní a kolektivní paměti. Často pracuje s technikou koláže a s videomateriály z rozmanitých zdrojů.

Za zvukem něco je, Česká republika, 2019, Julie Lupačová / světová premiéra

Zvukem generovaná animace dává slyšitelnému světu působivou podobu rozpořbovaných geometrických obrazců nebo hvězdné oblohy. Vizuální programovací jazyky Max for Live a Touch Designer proměňují autorskou zvukovou stopu ve vesmírné galaxie, v nichž se setkává technické a lidské, pozemské a duchovní, stroj s poezií.

Julie Lupačová je audiovizuální umělkyně a absolventka Ateliéru fi Imové a televizní grafi ky na UMPRUM. Věnuje se tématu zvukové vizualizace. Snímek Za zvukem něco je vznikl jako součást její diplomové práce.

A pak přestal, Česká republika, 2019, Alexandra Sihelská / světová premiéra

Filmové médium využívá autorka jako prostředek k art-terapii, pomocí níž zpracovává traumatizující osobní zkušenost. Příběh vyprávěný z perspektivy dítěte staví na symbolice všedních i zvláštních předmětů, hliněného těla, svíjejícího se hada či kovového platidla, které promítá do vyprávěcí struktury opakujících se motivů.

Alexandra Sihelská působí v Centru audiovizuálních studií FAMU. Zajímá se o experimentální video, zvuk a ezoteriku. Snímek A pak přestal (2019) vznikl jako klauzurní projekt na téma „Potřebuji vám ukázat toto“.

Abstraktní horor, Česká republika, 2019, Franz Milec / světová premiéra

Filozofická dystopie varovně načrtává blízkou budoucnost, v níž budou moderní technologie nikoli znakem pokroku, ale úpadku. Za vrstvou filmového obrazu se prostřednictvím počítačové animace zjevuje monstrum, jehož abstraktní virtuální tělo představuje neviditelný ideologický aparát.

Slovenský multimediální umělec Franz Milec (1993) studoval pražskou FAMU. Kombinuje film a datovou vizualizaci. Na MFDF Ji.hlava byly uvedeny jeho snímky I Couldn't Help But Wonder (2014), Loathing... (2017) a Buffer Zone Blues (2018).

Canis Lupus, Česká republika, 2019, Artur Magrot / světová premiéra

Canis lupus neboli vlk obecný se s dodatkem familiaris mění v psa domácího. Paralela v útočné povaze psovitě šelmy a člověka je tématem experimentálního filmu, v němž autor vynechal zvukovou stránku a úvahy vystavěl pomocí kombinace 3D animace a textového monologu neviditelného vyprávěče.

Český umělec Artur Magrot je absolventem pražské AVU a zakladatelem Ukradené galerie, projektu využívajícího prázdných veřejných prostor pro výstavy. Zajímá se o vztah mezi člověkem a moderními technologiemi.

Divoké oko – Likvidace prostoru – Navzdory omezení, Česká republika, Petr Skala / světová premiéra

Trilogie snímků, které vznikly přetvořením autorova filmu ze 70. let 20. století, zachycuje nahou ženskou postavu v jemných iteracích pohybů. Kombinace abstraktního expresionismu a figurálního motivu využívá výrazné barevnosti, prudké proměny tvarů a dynamiky lidské siluety.

Petr Skala (1947) patří mezi zakladatele českého videoartu. Vystudoval dokumentární tvorbu, scenáristiku a režii na FAMU, experimentálnímu filmu se věnuje od 60. let. Používá techniku malby, kresby nebo rytí do filmového pásu. Na MFDF Ji.hlava byly uvedeny mnohé jeho snímky, v roce 2016 *Prostorová deformace* a *Hledání rovnováhy*.

Dream I Had / Virgin Fields, Česká republika, 2019, Petra Bučková / světová premiéra

Ubíhající krajina, promítnutá do hypnotické pulzující struktury, zkoumá vnímání času ve vztahu k pohybu. Proměnlivé pásmo míhajících se kmenů, větví a listů vytváří kontrast k cyklicky se vracící ambientní zvukové ploše, protnuté beaty bulharského experimentálního hudebníka Evitcelese.

Petra Bučková vystudovala animaci na UTB ve Zlíně a audiovizi na brněnské JAMU, kterou absolvovala snímkem *Orpheus* (2013). Věnuje se experimentálnímu filmu, spolupracuje s hudebníky a tanečníky na audiovizuálních performancích.

Horizontalis, Česká republika, Dánsko, 2019, Michal Kindernay, Louise K. Wilsonová / světová premiéra

Audiovizuální úvaha prozkoumává dánskou část Jutského poloostrova z perspektivy živého oka i neživého objektu. Horizontála vodní hladiny představuje prostupnou hranici mezi světem lidí a přírody, skrz kterou probublávají zčeřené odrazy vnější skutečnosti, doprovázené poryvy větru, hlasů a ticha.

Michal Kindernay (1978) je český multimediální umělec, filmař, kurátor a pedagog CAS na FAMU. Ve svých videoinstalacích na téma ekologie propojuje umění, technologii a vědu. Na MFDF Ji.hlava byly uvedeny například jeho snímky *Transformace / Výpary / Melanosis* (2017) a *Insection* (2018).

Louise K. Wilsonová je vizuální umělkyně, která se zaměřuje na zvukové a video instalace. Vystavuje v Severní Americe a Evropě. Vyučuje umění a design na Univerzitě v Leedsu. Žije v Západním Yorkshiru.

Kompozice o přírodě, Česká republika, 2019, Vojtěch Groot / světová premiéra

Série tří experimentálních filmů, které mohou být promítány i ve smyčce, zpracovává téma přírody skrze rychlé, dynamické pohyby kamery, útočící na divákovu percepci. Filmy vznikly jako klauzurní práce v ateliéru Time-Based Media, jehož posluchači zkouší různorodé postupy multimediálního zpracování zvuku a obrazu.

Vojtěch Groot (1996) je studentem ateliéru Time-Based Media na Univerzitě Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem. V rámci studia se kromě dokumentu zaměřuje také na animaci a hrané filmy.

Mohyla války, Česká republika, 2019, Martin Ježek / světová premiéra

Filmová esej staví publikum přímo do ohniska rekonstrukce historické bitvy. Střet stovek vojáků v dobových kostýmech ústící v imitaci organizovaného násilí osciluje mezi hrou, divadlem, spartakiádou a land artem. Zmnožené projekce vytvářejí pocit válečné vřavy, umocněné citáty protiválečného dramatu Karla Čapka Matka.

Martin Ježek (1976) je jedním z nejvýraznějších českých představitelů experimentálního filmu. Vystudoval produkci a střihovou skladbu na FAMU. Od roku 1999, kdy firma FOMA opět začala vyrábět 8mm filmy, vytváří i krátké strukturální filmy. MFDF Ji.hlava pravidelně uvádí jeho snímky, ať už jde o eseje (Heidegger in Auschwitz, 2016), adaptace (Dům daleko, 2007) či tzv. kolektivní filmy (Druhá liga, 2007).

Moréna Rex, Česká republika, 2019, Marie Lukáčová / světová premiéra

Video a zároveň rapový klip konfrontuje současný feminismus a kapitalismus. Střízlivé prostředí ekonomických prognóz a finančních toků přechází v psychedelickou 3D animaci vyobrazující čarodějnickou seanci. Film graduje autorčiným rapem, který s nadsázkou kritizuje moc a roli peněz v dnešní společnosti.

Marie Lukáčová (1991) absolvovala pražskou UMPRUM a brněnskou FaVU. Je levicovou aktivistkou, což se odráží i v její videotvorbě. Byla nominována na letošní Cenu Jindřicha Chalupického pro mladé umělce.

Obrazy vnějšího světa, Česká republika, 2020, Martin Janoušek / světová premiéra

Štěstí. Smutek. Člověk. Život. Počítačový program k heslům generuje desítky obrazů za sekundu. Mobilní telefon zaznamenává vnější svět do krátkých klipů. Jejich vizuální koláž doprovází ve voiceoveru rozhovor autora snímku s chatbotem, a vzniká tak experimentální dokument spoluvytvářený výpočetní technikou.

Martin Janoušek (1992) se ve své tvorbě věnuje videoartu a umění ve virtuální realitě. Studuje v magisterském programu Centra audiovizuálních studií na FAMU. Mezi jeho studentské filmy patří snímky Červená (2017) a Jak vyrobit film (2018).

Operace městský bojovník, Česká republika, 2019, Dávid Lipkovič / světová premiéra

Válečný veterán Anthony Bird jako jediný z celé jednotky přežil vojenskou akci. Jeho vzpomínky jsou stejně surreálné jako animace, která simuluje průběh incidentu v podobě počítačové hry. Vše vypadá ploše – je třeba věřit vlastním smyslům, které říkají, že svět ve skutečnosti není placatý.

Dávid Lipkovič je absolventem Ateliéru filmové a televizní grafiky na UMPRUM.

Pastiš, Česká republika, 2019, Magdalena Kašparová / světová premiéra

Autorka inspirovaná konceptem tzv. retrománie upozorňuje na soudobý trend recyklace starších vizuálních stylů a prvků z posledních dekad před rokem 2000. Četné vady na kvalitě obrazu i

psychedelického audio doprovodu domácích kazetových nahrávek vznikly záměrně při digitalizaci analogového materiálu.

Magdaléna Kašparová (1993) studuje pražskou Akademii výtvarných umění, kde navštěvuje Ateliér nových médií I. Starším formátům se věnovala i ve filmu *Démon slatě* (2018), který byl k vidění na loňském ročníku Ji.hlavy.

Bezmocný zdroj veškeré moci, Česká republika, Řecko, 2018, Zbyněk Baladrán / světová premiéra

Pouť po statickém záběru ze snímku Lubomíra Lipského *Cirkus* je cirkus prozkoumává vztah mezi pamětí a vizuální historií. Fragment z obrazové databáze kolektivního podvědomí doprovází úryvky z eseje Pavla Kosatíka o neschopnosti občanů v demokratických volbách ovlivňovat reálnou politiku.

Zbyněk Baladrán (1973) je konceptuální multimedialní umělec, kurátor a zakladatel galerie Display. Na MFDF Ji.hlava byly uvedeny jeho snímky *Teorie práce* (2007), *40 000 000* (2010), *Dead Reckoning* (2014) nebo *To Be Framed* (2016).

Tekutá mateřská láska, Česká republika, 2018, Milan Mazúr, Ester Geislerová

Film vytvořený ve spolupráci s Ester Geislerovou navazuje na koncept tzv. tekuté lásky, formulovaný sociologem Zygmuntem Baumanem, a kriticky zkoumá otázku předurčenosti ženy k úloze matky skrze koláž snímků žen symbolizujících mateřství i emancipaci, která zpochybňuje nevyhnutelnost této hojně diskutované sociální role.

Slovenský vizuální umělec a filmař Milan Mazúr (1989) vystudoval pražskou UMPRUM. Svým výběrem společenských témat se kriticky obrací k masové kultuře, kterou konfrontuje s vlastními existenciálními úvahami.

Závrať hedvábné stezky, Česká republika, 2019, Pavel Sterec, Vilém Duha / světová premiéra

Maršál Tito nechal na důkaz síly socialismu vystavět železniční trať napříč Jugoslávií. V post-ideologickém 21. století představuje její protějšek tzv. hedvábná stezka čínských megalomanských projektů. Videoesej natočená v Černé Hoře, Hongkongu, Kazachstánu a Číně ukazuje globální vizi čínského státního kapitalismu.

Pavel Sterec (1985) vede Ateliér intermédií na FaVU v Brně. Vytváří videa, instalace a performance na sociální, politická a environmentální témata. S Vilémem Duhou natočil snímek *Sexuální boj zboží* (2014), který byl uveden na MFDF Ji.hlava.

Vilém Duha (1981) je multimedialní umělec, který dříve vystupoval pod jménem Vilém Novák. Absolvoval Fakultu výtvarných umění na VUT v Brně. Věnuje se především animaci a dřevěným reliéfům. Na MFDF Ji.hlava byl uveden jeho snímek *Sexuální boj zboží* (2014), na němž se podílel Pavel Sterec.

KRÁTKÁ RADOST

Krátká radost nabízí soutěžní výběr nejlepších krátkých filmů, svrchovaných děl, která prozkoumávají na malém a ještě menším prostoru možnosti a sílu dokumentu. Hlasování bude probíhat od 7. – 22. října na DAFilms.cz.

Motýlí katastrofa, USA, 2019, Caryn Cline / evropská premiéra

Vymírání motýlů druhu monarcha stěhovavý v USA se stalo námětem snímku založeného na manipulaci s found footage materiálem. Staré filmové záznamy motýlů či práškovacích letadel režisérka upravuje pomocí dvojexpozice, škrábání nebo dobarvování. Vytváří tak čistě vizuální mikroúvahu na téma, kdo je v tomto ekosystému ve skutečnosti škůdce a kdo poškozený.

Svět rostlin, zejména plevelů, inspiruje převážnou část tvorby americké experimentální filmařky Caryn Cline. Vytváří found footage filmy nebo snímky natáčené na 16mm materiál. Je také autorkou animační techniky botanikoláže využívající botanických elementů a odkazující k filmům Stana Brackhage. Její snímek V zimní zahradě (In the Conservatory) se promítal na jihlavském festivalu v roce 2010.

Cablestreet, USA, 2018, Meredith Lackey / evropská premiéra

Dokument zachycuje pokládání datového kabelu čínské společnosti Huawei na mořské dno. Dva roboticky působící voiceovery – anglický a mandarínský – přemýšlejí o povaze technologií a o tom, jak se překrývají s obchodem, válkou, politikou i společností. Není jim dána žádná explicitní identita, může to být konverzace umělé inteligence nebo symbolický dialog USA a Číny uprostřed studené války technologií.

Meredith Lackey (nar. 1991) je filmařkou a producentkou sídlící v Los Angeles. Studovala filozofii a média na Hampshire College a je také absolventkou Illinois University v Chicagu, kde se věnovala filmu. Její díla byla promítána na mezinárodních festivalech Sundance, NYFF, FID Marseille a IFF Edinburgh.

Hanawon, Nizozemsko, 2019, Romain Champalaune / světová premiéra

Povinný pobyt v soulském zařízení zvaném Hanawon slouží k přípravě severokorejských přeběhlíků na život v kapitalismu. Osm lidí vypráví své zkušenosti z nového života a poukazuje na výzvy a předsudky, jimž musejí v odlišném systému čelit. Jejich autentické výpovědi zaznívají na pozadí scén z rušné megapole.

Francouzský dokumentarista a fotograf Romain Champalaune (1989) dává světovým politicko-ekonomickým problémům vizuální podobu. Svůj talent prokázal v řadě projektů z Íránu, Venezuely či Koreje.

Nemožnost, Peru, 2019, Leonardo Barbuy / evropská premiéra

Jako nesplnitelný se protagonistovi filmu jeví cíl, který si vytyčil: kontaktovat svou bývalou partnerku za účelem setkání s vlastním synem. Videoesej na téma toho, co je možné a co nemožné, vnitřně sjednocuje použitý materiál – videa volně dostupná na YouTube a monochromatický žlutý filtr, jehož prostřednictvím je sledujeme.

Peruánc Leonardo Barbuy (1985) začal umělecky působit jako skladatel, ale k filmu se vždy vracel. V roce 2017 založil vlastní produkční společnost a v současnosti připravuje svůj první celovečerní snímek.

Vše co státi se mohlo, jak ten list pěticipý – přímo do dlaně mi spadlo, jenže to je tak málo, Velká Británie, Dánsko, 2018, Noriko Okaku, Sergei Sviatchenko / evropská premiéra

V moskevském bytě sestra a švagr Andreje Tarkovského vzpomínají na slavného filmaře. Film-koláž sestávající z rodinných fotografií, vizuálních impresí, útržků vyprávění a neurčitých, až zmatečných vzpomínek odhaluje na pozadí ambientních hudebních ploch opomíjené fragmenty ze života ruského umělce.

Dánský umělec ukrajinského původu Sergej Svatčenko (1952) a britská filmařka Noriko Okaku (1976) tvoří multimediální umělecké duo NOW AND TOMORROW založené v roce 2014. Věnují se koláži a experimentálnímu filmu.

Lampa u stropu, Norsko, 2019, Anette Svane / světová premiéra

Navzdory zažitým představám dochází k znásilnění i mezi známými a blízkými ve zdánlivě bezpečném prostředí domova. Dokument na tento problém upozorňuje a rekonstruuje vzpomínky jedné z obětí sexuálního násilí, jejíž výpověď dokáže standardně zařízený byt zbavit aury nevinnosti.

Nezávislá filmařka Anette Svane je absolventkou oboru filmové vědy na univerzitě v norském Trondheimu. Po snímku Inside (2018) je Lampa u stropu (2019) jejím druhým krátkometrážním experimentálním filmem.

Tygřice, Itálie, 2019, Fabrizio Paterniti Martello / světová premiéra

„Jako tygřice bránila svého syna,“ líčí svůj traumatizující zážitek setkání se smrtí protagonista experimentálního filmu. Okolnosti incidentu nejsou zcela zřejmé, klíčový je způsob, jak se zachovali jeho svědci, a pocity, které ve vypravěči vyvolal a které film přibližuje sugestivní montáží černobílých záběrů.

Italský filmař Fabrizio Paterniti Martello (1988) studoval literaturu a filmový stříh. Tygřice (2019) je jeho druhým krátkometrážním filmem. Jeho první, Ex Voto (2016), získal cenu na Turínském filmovém festivalu.

<3 / Míň než tři, Litva, 2019, Jorė Janavičiūtė / mezinárodní premiéra

Míň než tři je výsledek matematické šifry, který představuje vyznání lásky, a zároveň symbolizuje srdce. Autorka filmu přináší třetí paralelu v podobě problematiky polyamorních vztahů. Protagonistka Rasa se vyrovnává s rozchodem, přičemž stále žije ve společné domácnosti se svou bývalou partnerkou Elenou a její současnou přítelkyní.

Litevská režisérka Jorė Janavičiūtė (1991) vystudovala žurnalistiku, film a TV režii ve Vilniusu a filmovou režii v Dánsku. Vedle tvorby krátkých filmů se věnuje castingu, televizní a komerční produkci.

Blátivá cesta, Etiopie, Itálie, 2019, Francesco De Giorgi / světová premiéra

Projet tři sta kilometrů dlouhou, neudržovanou, blátivou cestou je jediný způsob, jak se z odlehlé africké vesnice dostat do nejbližší nemocnice. Snímek naturalistickou observační kamerou zachycuje cestu sanitky jižní Etiopii, jejíž řidič se přes všechny obtíže snaží bezpečně dovézt rodící ženu k lékařům.

Italský tvůrce Francesco de Giorgi (1992) vystudoval klasická studia a filmovou režii a produkci. Kromě dokumentární tvorby se také věnuje filmové a televizní produkci a reklamě.

Můj Bůh nikdy nezemře, Japonsko, 2019, Daichi Amano / světová premiéra

Muslimský uprchlík, jehož tvář nikdy neuvidíme, překročil hranice etnicko-náboženskými konflikty sužovaného Myanmaru před téměř dvaceti lety a od té doby neúspěšně žádá o azyl v Japonsku. Zbaven možnosti pracovat a bydlet mimo uprchlické zařízení se dnes již čtyřicetiletý muž obrací k Alláhovi jako poslední naději na zachování lidské důstojnosti.

Japonský dokumentarista Daichi Amano je absolventem Kalifornského institutu umění (CalArts) a dnes působí v Tokiu i Los Angeles. Věnoval se problematice uprchlíků a příběhy lidí ztvárnil v hraném snímku *Flowing* (2012) i v dokumentárním filmu *Days* (2010).

Ve střežu, Jižní Korea, 2018, Jeamin Cha / evropská premiéra

Snímek si pohrává s paralelou mezi rolí pečovatele a člena ochranky vtělené do postavy mladého muže, který pořád něco střeží. Opakování a automatizace každodenních úkonů je akcentována monotónní estetikou kamery a pomalým tempem, jež nás uvádí do světa korejské pragmatičnosti a smyslu pro zodpovědnost.

Korejská režisérka Jeamin Cha (1986) vystudovala umění a design v Londýně a Soulu. Její tvorba na pomezí filmu, videoartu a výtvarného umění se zabývá vztahem politické moci a individuální svobody.

Petting Zoo, USA, 2019, Daniel Robin / světová premiéra

Režisér reviduje televizní reportáž, kterou s ním a jeho rodinou natočila v roce 1974 lokální televizní stanice během svátku chanuka. V materiálu, který se ve své době zdál být projevem zájmu o židovskou kulturu, odhaluje tendence k antisemitismu a rasismu. – Název odkazuje na zoologickou zahradu, kde se lze domestikovaných a ochočených zvířat dotýkat a krmit je.

Daniel Robin se mezi výrazné tvůrce nezávislých dokumentů zapsal již svým prvním krátkometrážním filmem *My Olympic Summer* (2007). Ve své tvorbě využívá archivních materiálů a tematizuje své židovské kořeny.

Shendy Wu: deník, Argentina, 2019, Ingrid Pokropek / evropská premiéra

Osobní dokument o psaní dvou deníků a hledání ztracené kamarádky z dětství, která se kdysi s rodiči odstěhovala zpět do rodné Číny. Statické záběry ulic čínské metropole a okolních přírodních krás se střídají s retrospektivními scénami z argentinské domoviny a sugestivně vtahují diváka do dívčiny osamělosti v neznámém prostředí.

Režisérka a scenáristka Ingrid Pokropek (1994) působí na Universidad del Cine v argentinském Buenos Aires a zaměřuje se na krátký hraný film a dokument. Se snímkem It's a sand fiction (2017) soutěžila na studentských filmových festivalech v Pekingu, Bukurešti a Sao Paulu.

Sousedí – příběh Rudolfa Bělohoubka, Česká republika, 2019, Martin Bůřil / světová premiéra

Animovaný dokument ožívuje formou rozhýbaných „komiksových“ kreseb s komentářem příběh Rudolfa Bělohoubka. Syn českého otce a německé matky se po druhé světové válce stal svědkem popravy rodičů tzv. Revolučními gardami, k nimž se přidali i jejich sousedé. Zbytek dětství strávil ve výchovných ústavech, odkud opakovaně utíkal.

Výtvarník a animátor Martin Bůřil (1980) nastoupil po absolvování brněnské FaVU na Katedru animované tvorby pražské FAMU. Animované filmy nejen režíruje, ale také o nich přednáší a pořádá workshopy věnované animaci. Vytváří multimediální projekty, spolupracuje s pražskou alternativní divadelní scénou a tvoří umělecké instalace; podílel se například na prostorové instalaci Opičí král, prezentované v českém pavilonu výstavy EXPO 2010 v Šanghaji.

Nepřítel ve mně, Finsko, 2019, Milja Viita / světová premiéra

Příběh mladé dívky nahlíží do problematiky fenoménu sebepoškozování. Zdá se, že fyzická bolest zmírňuje vnitřní úzkost a osamělost. Teenageři vnímají vlastní tělo jako jediné, co mohou ovlivnit a ovládat; bolest a krev mohou navodit pocit nezávislosti a opravdové existence. Navzdory jizvám po celém těle se však hrdince nakonec daří najít způsob, jak se se sebou a svým životem vyrovnat.

V dílech finské filmařky a vizuální umělkyně Milji Viita (1974) je zřetelný výrazný vliv výtvarného umění, které vystudovala na Akademii výtvarných umění v Helsinkách. Věnuje se experimentálnímu a dokumentárnímu videu, vytváří filmové instalace. Svá díla představila na řadě filmových a multimediálních přehlídek, její snímek Animal Bridge U-3033 byl oceněn na festivalu v Tampere.

Atlas vzpomínek, Belgie, Itálie, 2019, Domenico Centrone / světová premiéra

Atlas vzpomínek odkazuje na nedokončené dílo Abyho Warburga, duševně nemocného německého historika umění. Surrealistický tok myšlenek z autentických zápisků z pobytu v psychiatrické léčebně Bellevue ve švýcarském Kreuzlingenu prolínají medicínské záznamy jeho psychotických stavů a v jediném odjezdu kamery vytyčují hranici mezi šílenstvím a genialitou.

Italský filmař Domenico Centrone (1992) natočil několik krátkometrážních kreativních dokumentů především v rámci přeshraničního magisterského studia DOC NOMADS.

Polštář a deka, Filipíny, 2019, Jan Philippe Carpio / světová premiéra

Konceptuální dílko rekonstruuje paměť jednoho hotelového pokoje nacházejícího se v tzv. „čtvrti červených luceren“ filipínského města Makati. Dominujícími objekty, které zajímají autorův pohled, jsou titulní polštáře a přikrývky, v extrémních detailech ale nahlédne i na (a za) zbylé vybavení pokoje.

Jan Philippe „JP“ V. Carpio je mnohostranný umělec, spisovatel, filmař a performer, který žije a pracuje ve filipínské metropoli Manile. Režíroval několik krátkých filmů a tři celovečerní filmy: Girl of My Dreams

(2000), Balay Dakû (2002), Hilo (2007). Nyní vyučuje film a masovou komunikaci na St. Paul University Manila.

SVĚDECTVÍ

Svědectví je výběrem filmů, které z různých stran zachycují situaci světa, a jakkoli by se mohlo zdát, že mezi nimi není žádná spojnice, v kontextu světové i české dokumentární tvorby jsou všechny z mnoha důvodů neopomenutelné.

Antropocén: Epocha člověka, Kanada, 2018, Edward Burtynsky, Jennifer Baichwal, Nicholas de Pencier / česká premiéra

Následkem lidského počínání se planeta Země ocitá na hranici, kterou vědci označují jako šesté masové vymírání druhů. Tento alarmující fakt společně se současnou filozofií autorů, jako je například Timothy Morton, který volá po tom, aby člověk radikálně přehodnotil svůj vztah k přírodě, vyburcoval trojici dokumentaristů k práci na filmu, který se zásadně liší od filmů ukazujících krásy krajin a zvířat tím, že ukazuje vše, co tuto krásu ničí. Sugestivní obrazy z těžbou a průmyslem nejpostiženějších míst světa přinášejí důkazy lidské krátkozrakosti, aby společně s informačním a přemítavým voice-overem apelovaly na obrat v poslední chvíli.

Renomovaný fotograf Edward Burtynsky (1955) a dokumentaristé Jennifer Baichwal (1965) a Nicolas de Pencier tvoří autorskou trojici od roku 2006 a prvního společného snímku *Manufactured Landscapes* (2007), který byl také promítán na jihlavském festivalu. Ten společně s filmy *Watermark* (2014) a *Antropocén*. Lidská epocha tvoří trilogii věnovanou důsledkům fatálního vlivu člověka na přírodu.

Jeskyňe, Dánsko / Sýrie / Německo, 2019, Feras Fayyad / česká premiéra

Od roku 2013, kdy syrský režim a jeho spojenci poprvé vedli chemickou válku proti syrským civilistům, jich už miliony prchli v zoufalé snaze o přežití. Ti, co zbyli, jsou v pasti. Všechny hranice jsou zavřené. Není cesta ven. V podzemní nemocnici v obklíčené Ghoutě tým oddaných lékařek neúnavně ošetřuje oběti bombardování, přičemž jsou nuceny neustále bojovat se systémovým sexismem. Film sleduje zejména každodenní činnosti pediatřičky a manažerky nemocnice Dr. Amani Ballor, která se snaží svým malým pacientům ulehčit jejich úděl. Observačním způsobem tak snímek vytváří portrét jedné nepravděpodobné hrdinky.

Feras Fayyad pochází ze Sýrie. Studoval audiovizuální umění a filmovou tvorbu na pařížské International Film and Television School. Jeho předchozí film *Poslední v Aleppu* byl v roce ___ oceněn na jihlavském festivalu. Získal též řadu dalších cen včetně nominace na Oscara za nejlepší dokumentární celovečerní film.

Camorra, Itálie, 2018, Francesco Patierno / česká premiéra

Camorra je italská zločinecká organizace, která působí v Neapoli, potažmo v celé Kampánii. Její rozmach, od počátečního drobného pašování až k mocným organizovaným klanům, které obchodují s drogami, zbraněmi i lidmi, ovlivnil i to, jak se vyvíjelo celé město a kraj. Strihový snímek využívá dobové filmové záběry, zpravodajské televizní reportáže, policejní fotografie a novinové titulky k vykreslení života

tamějších obyvatel, praktik zločineckých bossů a celkové atmosféry ve městě. Tím podává výjimečnou, vyčerpávající filmovou zprávu o jedné z nejmocnějších organizací mafie.

Francesco Patierno (1964) je italský režisér, scenárista a spisovatel. Před tím, než se stal kreativním režisérem v reklamní agentuře, vystudoval architekturu. Je režisérem dokumentů, videoklipů, reklam a reportáží pro Radiotelevisione Italiana, navrhoval také scénické dekorace. Jeho první snímek, krátký film *Quel Giorno*, měl premiéru na mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách.

Země, Rakousko, 2019, Nikolaus Geyrhalter / česká premiéra

Spektakulární záběry ukazují několik těžebních lokalit v Evropě a v Severní Americe. Reliéfy vytvořené těžkou technikou dokazují, že člověk mění svět jako žádný jiný druh před ním. Dělníci v přímých rozhovorech na kameru popisují pragmatické důvody těžby i svoji radost z práce, ale reflektují i to, jak negativně přispívají k životu planety. Rozhovory umocňuje zdánlivě nezaujaté statické pozorování proměňující se krajiny. Fascinující podívaná podobná výtvarné abstrakci obnažuje nevidaný život v nové pustině a připomíná následky, jimiž celá Země platí za moderní způsob života lidí.

Rakouský režisér Nikolaus Geyrhalter (1972) se věnuje autorské dokumentární tvorbě. Jeho snímky *Das Jahr nach Dayton* (1997), *Pripyat* (1999), *Elsewhere* (2001), *Our Daily Bread* (2005) a *Abendland* (2011) byly uvedeny a oceněny na evropských a světových filmových festivalech.

Moře plné stínů, Rakousko, 2018, Richard Ladkani / česká premiéra

Na moři v Kalifornském zálivu probíhá urputný zápas o zachování ekosystému. Mexický drogový kartel totiž objevil „mořský kokain“ – vzácnou rybu zvanou totoaba (smuha MacDonaldova), která je ústředním zbožím mnohamilionového byznysu s čínskou mafií. K lovu těchto ryb však zločinci používají ilegální tenatové sítě a tím zabíjí, kromě ostatních živočichů, i nejmenší velrybu světa, silně ohroženou sviňuchu kalifornskou. Dramatický dokumentární thriller ukazuje zuřivý boj tajných vyšetřovatelů, environmentalistů, žurnalistů a mexického námořnictva ve snaze na poslední chvíli zachránit sviňuchy před vyhytním.

Richard Ladkani je uznávaný režisér a kameraman. Jeho příznačný styl „fly-on-the-wall“ a bezprostřední spojení s protagonisty mu vynesly četná mezinárodní ocenění. Ve společnosti Malaika Pictures produkuje snímky, které přibližují a reflektují nejnaléhavější ekologické problémy naší doby.

Malí Germáni, Německo, Rakousko, 2019, Mohammad Farokhmanesh, Frank Geiger / východoevropská premiéra

Film hledá kořeny extremistického myšlení některých současných Němců. Akvarelovou animací idealizovaných vzpomínek prokresluje temné tóny rané indoktrinace dětských duší. Nostalgické sekvence rámuje výpovědi dnešních zástupců německé střední třídy. Psychoanalytická studie (neo)nacistické ideologie jako životního stylu odhaluje čtyři fundamenty oživé germánské mytologie a mentality – xenofobii, eugeniku, exaltovanou rétoriku a křesťanský kýč. Uzavřená enkláva pravicového extremismu hnutí Pegida je pozvolna rozkrývána otevřenými rozhovory, v nichž odpadlíci vlastenecké věrouky demaskují demagogii hnutí.

Frank Geiger (1969) je německý producent, režisér a střihač, který stojí za více než dvacítkou titulů oceněných na světových festivalech. Společně s Alim Samadi Ahadim založil produkční společnost Little Dream Entertainment GmbH. Původem íránský režisér a producent Mohammad Farokhmanesh (1971) natočil jako režisér a producent dva celovečerní a řadu krátkých snímků. Little Germans získal nominaci na národní filmové ceny.

Bit Player, USA, 2019, Mark Levinson / středoevropská premiéra

Snímek na pomezí dokumentárního a hraného filmu je mnohovrstevnatým portrétem objevitele bitové jednotky Clauda Shannona, jehož vědecké práce položily základy IT a umělé inteligenci. V rozhovorech s osobnostmi vědecké komunity, v archivních záběrech a hraných scénách se vyjevuje životní a profesní příběh opomíjeného génia, jenž se kromě přelomových objevů věnoval rovněž podivným a neužitečným vynálezům, žonglování a podvádění v hazardních hrách. Shannonovy teorie a technologické principy navíc film zobrazuje didaktickými animacemi ve formě srozumitelné i laikům.

Mark Levinson je americký filmový režisér a producent, který na univerzitě v Berkeley získal doktorát z částicové fyziky. Je expertem na postprodukční dabingovou techniku ADR (Automated Dialog Replacement), což vedlo k jeho spolupráci s Milošem Formanem, Davidem Fincherem či Francisem Coppolou. Natočil dokument o sovětském disentu Prisoner of Time (1993) a o objevení Higgsova bosonu Particle Fever (2013).

Na pokraji zkázy, USA, 2019, Alison Klayman / česká premiéra

Se Stephenem Kevinem Bannonem, považovaným za jednoho z hlavních strůjců vítězné kampaně Donalda Trumpa, natáčela režisérka od podzimu 2017 do amerických kongresových voleb v roce následujícím. Někdejšího prezidentova poradce pozorujeme zejména během pracovních setkání s novináři a americkými i evropskými politiky a podnikateli, jež mu slouží k šíření ultrapravicových názorů a upevňování mocenské pozice republikánů. Přestože se kontroverzní stratég zjevně snaží využít přítomné kamery k propagaci své osoby, občasná vypadnutí z role poodhalují, že jeho úspěch stojí především na předsudcích, pokrytectví a lžích, které napomáhají šíření zloby a nenávisti.

Americká režisérka Alison Klayman (1984) debutovala filmem Aj Wej-wej: Bez omluvy, který v roce 2012 zakončil jihlavský festival. Pro Netflix v loňském roce natočila dokument Take Your Pills o závislosti Američanů na lécích.

Druhá strana Marsu, Finsko, 2019, Minna Långström / středoevropská premiéra

Vandana Verma dennodenně cestuje po Marsu a pořizuje fotografie jeho povrchu. Neopouští při tom laboratoř NASA v kalifornské Pasadeně, odkud řídí mobilní robotické vozítko Curiosity. Pohlcující esejistický dokument se společně s ní a dalšími odborníky na vesmírný výzkum a média zamýšlí nad záběry z planety vzdálené desítky milionů kilometrů. Mars se tak stává ideálním místem pro průzkum našeho paradoxního vztahu k fotografii a úvahu nad tím, zda nám snímky z vesmíru, ale také z různých míst planety, zprostředkovávají realitu, nebo ve skutečnosti vytvářejí její alternativní verzi, k níž bychom měli přistupovat mnohem obezřetněji.

Minna Långström (1974) je finská režisérka, jejíž krátké filmy byly uvedeny na festivalech v Tampere, Uppsale nebo Chicagu. Film využívá také jako jeden z prvků ve svých imerzivních uměleckých instalacích,

vystavených v řadě světových galerií. Často společenskou optikou pohlíží na to, jakou roli v našich životech zastávají média a technologie a jaké příběhy o více či méně vzdálených světech nám vyprávějí.

Nedotknutelný, Velká Británie, 2019, Ursula Macfarlane / česká premiéra

Společenský dokument kopíruje postup investigativních novinářů, kteří odkryli spleť intrik, vydírání a úplatků zakrývajících sexuální násilí hollywoodského producenta Harveyho Weinsteina. Od výpovědi jednotlivých obětí útoků směřuje k rozpoznání a analýze vzorů chorobného jednání zakládajícího se na dlouhé roky žité iluzi „nedotknutelnosti“. Z obvinění jednotlivce se v odkazu na hnutí #MeToo stává nelichotivý rezultat nad celou společností. Weinsteinovo predátorské chování by totiž nebylo možné bez pohledů odvracejících se od tušeného zla, zjištěné kupované spolupráce a nátlakem vynucovaného mlčení.

Režisérka a producentka Ursula Macfarlane žije a pracuje ve Velké Británii. Je známá jako autorka dokumentů a docudramat usilujících o pravdivé a citlivě odpozorované vyobrazení portrétovaných osobností – ať už jde o psychiatrické pacienty v *Notes from the Inside with James* (2013), broadwayské hvězdy ve *West Side Stories* (2016) nebo únosce v *Captive* (2016). Čtyřikrát byla nominovaná na cenu BAFTA.

XY Chelsea, Velká Británie, 2019, Tim Travers Hawkins / česká premiéra

V lednu 2017 byla trans-žena Chelsea Manningová po sedmi letech propuštěna z vězení, kde měla strávit třicet pět let za to, že zveřejnila, ještě jako vojín Bradley Manning, tajná americká videa a dokumenty z válek v Afghánistánu a Iráku. Snímek objasňuje, co ji k jejímu činu i k její proměně vedlo, a zachycuje pozici trans-gender osob v americkém vězeňském systému. Počinání Manningové sleduje od jejích prvních kroků na svobodě a setkání s přáteli, kteří ji po dobu výkonu trestu podporovali až po její vstup do světa politiky, který se výrazně mění s nástupem nového prezidenta Donalda Trumpa.

Tim Travers-Hawkins se narodil ve Velké Británii, ale pracoval v Argentině a Kolumbii. Film studoval na kubánské filmové a televizní škole EICTV. Úspěch zaznamenal už s prvním krátkým animovaným filmem *1000 Voices* (2009), který byl, stejně jako krátký dokument *Surpriseville* (2010), promítán na světových filmových festivalech. *XY Chelsea* je jeho celovečerní debut.

NESOUTĚŽNÍ SEKCE

ZVLÁŠTNÍ UVEDENÍ

Výjimečné kinematografické události, které nezaměnitelným stylem provázejí hlubokou a kritickou reflexí záhybů žitého světa.

Komunismus a síť aneb konec zastupitelské demokracie, Česká republika, 2019, Karel Vachek

Šestihodinová esej o čtyřech částech zkoumá filozofickou optikou dějiny režimů a revolucí, vůdců a mučedníků. Koláž z osobních vzpomínek, inscenovaných výjevů a archivů kolektivní paměti srovnává pražské jaro se sametovou revolucí a ukazuje expozici, kolizi, krizi a katarzi polistopadové společnosti. Nadějí na záchranu demokracie je kreativní smích, rozpouštějící nedotknutelnost a zbytnělá ega

představitelů státních institucí. Internet osvobozuje společnost od zastupitelů jako nefunkčního mezičlánku, který brání přímé komunikaci občanů s mocenskými orgány.

Karel Vachek (1940) vytváří mnohvrstevnaté filozoficko-společenské filmové eseje a v roce 2004 vydal knihu *Teorie hmoty*. Filmy: *Moravská Hellas* (1963), *Spříznění volbou* (1968), *Nový Hyperion aneb Volnost, rovnost, bratrství* (1992), *Co dělat? (Cesta z Prahy do Českého Krumlova aneb Jak jsem sestavoval novou vládu)* (1996), *Bohemia docta aneb Labyrint světa a lusthauz srdce* (2000), *Kdo bude hlídat hlídače aneb Klíč k chaloupce strýčka Toma* (2002), *Záviš—kníže pornofolku pod vlivem Griffithovy Intolerance a Tatiho Prázdnin pana Hulota aneb Vznik a zánik Československa (1918–1992)* (2006), *Tmář a jeho rod aneb Slzavé údolí pyramid* (2011).

Krize, USA, 1939, Alexander Hackenschmidt

V létě roku 1938 přijel do Československa americký producent a režisér Herbert Kline, aby zdokumentoval tehdejší krizovou situaci v Evropě. V té době vrcholilo násilí v pohraničí, vyvolávané nacistickými bojovkami, byť oficiální tzv. Runcimanova zpráva, ovlivněna berlínskou a sudetoněmeckou propagandou, popisovala útisk Němců. Snímek *Krize* sehrál podstatnou roli ve vyvrácení zkreslených argumentů. Štáb několik měsíců cestoval po Československu, zaznamenal soužití Čechů a Němců, natočil protistátní akce henleinovců, které měly jediný cíl, a to rozvrat demokratické republiky. Natočený materiál se podařilo odvézt do USA, kde byl sestříhán film, který ukázal a popsal rozpínavost německého nacismu

Alexander Hackenschmidt (1907–2004) patřil k nejvýznamnějším osobnostem české filmové a fotografické avantgardy. V Čechách natočil několik krátkých autorských filmů (*Bezúčelná procházka*, *Na Pražském hradě*). Po natočení filmu *Krize* byl donucen emigrovat do USA. Do dějin kinematografie se zapsal především jako autor filmu *Meshes of the Afternoon* (1943), který natočil společně se svou tehdejší manželkou Mayou Deren. Později jako spolurežisér a střihač vytvořil řadu multiprojekčních a IMAX filmů pro světové výstavy. V roce 1965 obdržel cenu americké filmové akademie Oscar za film *Žít*.

Pocta Rumanové: Hotel Úsvit, Česká republika / Slovensko, 2016, Mária Rumanová / zvláštní uvedení

Temnou branou do východní Evropy, jíž je poslední železniční stanice na slovensko-ukrajinské hranici v Čierne nad Tisou, a mistrovskou prací s tíživou atmosférou, smutkem a bezvýchodností je dokumentární debut *Hotel Úsvit* nadějně slovenské dokumentaristky Marie Rumanové (1989–2019). Sugestivní dokumentární observace, v česko-slovenském kontextu nevídaná, dokazuje režisérčin talent a citlivost. Za přítomnosti jejích blízkých spolupracovníků, pedagogů a přátel si společně s projekcí filmu připomeneme i další tvorbu této nadějně mladé autorky z jejího studentského období.

Mária Rumanová byla talentovaná tvůrkyně z nejmladší generace slovenských dokumentaristů. Nejsilnější stránkou jejího autorského rukopisu byla jemnost, s níž dokázala zachytit realitu pozoruhodným způsobem. Největší úspěch měla již se svým debutem *Hotel Úsvit*, ve kterém ukázala cit pro bilanci na hraně dokumentu a hraného filmu. Mezi další autorčiny snímky patří krátkometrážní dokumenty *Proti srsti* a *Bezmocná hřstka*.

STUDIO 89

Tady Havel, slyšíte mě? Česká republika, Petr Jančárek

V dubnu 2009 navrhl Václav Havel režiséru Petru Jančárkovi, aby „...natočil zbytek jeho života.“ Jejich téměř tříletou spolupráci ukončenou Havlovou smrtí, charakterizovala naprostá otevřenost, důvěra exprezidenta k režisérovi a zodpovědnost tvůrce vůči jeho hrdinovi. Celovečerní vzniká z unikátního materiálu, těžší z neexistujícího rozdílu mezi soukromou a veřejnou podobou světové osobnosti a podle režiséra se rozhodně se nehodlá stát formálně naleštěným pomníkem velikána ani heslem v encyklopedii světových státníků.“ Na jihlavském festivalu budou poprvé promítnuty ukázky z výjimečného filmu. Diskuse se bude věnovat vztahu mezi tvůrcem a státníkem, vývoji projektu a jeho autorské koncepci

Česká reklama, Česká republika, 2019, Martin Jůza / světová premiéra

Dynamický obraz české televizní reklamy od dob pozdního socialismu až po kapitalistický ekonomický rozmach v průběhu 90. let. V rozhovorech s reklamními tvůrci a ukázkách toho nejlepšího i nejhoršího z české produkce se vyjevuje proměna marketingové praxe ve vztahu ke společensko-ekonomickým změnám.

Martin Jůza studoval režii a scenáristiku na UTB ve Zlíně a režii na pražské FAMU. Účinkoval ve filmu Martina Šulíka Sluneční stát. Produkoval na Českého lva nominovaný dokumentární film Švéd v žigulíku.

Vize 2000, Německo / Česká republika, 1993, Juraj Herz

V dokumentu Juraje Herze hovoří prezident Václav Havel s oscarovým hercem Maximilianem Schellem o své vizi nového tisíciletí. Herce a politika pojí i to, že Schell v době, kdy Havel nesměl odjet z Československa, přečetl u příležitosti udělení Mírové ceny německých knihkupců ve Frankfurtu nad Mohanem v říjnu 1989 jeho děkovnou řeč: dnes světoznámý esej Slovo o slovu.

Juraj Herz (1934–2018) patří mezi legendy československé kinematografie. Jako samostatný režisér debutoval středometrážním snímkem Sběrné surovosti podle povídky Bohumila Hrabala. Jeho režijní tvorba pokrývá řadu témat, proslul však především působivými zpracováními literárních děl. Mezi jeho nejznámější díla patří Spalovač mrtvol a Petrolejové lampy.

Sametová FAMU, Česká republika, 2019, Lea Petříková, Jan Rousek / světová premiéra

Film přibližuje aktivity studentů FAMU během sametové revoluce 1989. Skrze konfrontaci archivů, vzpomínek tehdejších studentů – dnešních osobností kulturního světa – a také vstupu studentů současných zkoumá nejdůležitější politické iniciativy „famáků“ na konci 80. let.

Lea Petříková a Jan Rousek jsou doktorandi FAMU. Petříková se věnuje vizuálnímu umění a teoretickému výzkumu a pracuje na experimentálním projektu Podle čaroděje. Rousek se zabývá tématem reflexe historie.

Jan Rousek: Normalizace moci, Česká republika 2020, Jan Rousek

Ukázky z připravovaného filmu tematizují vznik nového politického systému v Československu po roce 1968 a okolnosti jeho rozpadu na konci 80. let 20. století. Prostřednictvím výpovědí příslušníků vládnoucích špiček normalizačního režimu film exponuje sebeklamy těchto představitelů, jejich touhy po moci a vzájemné spory, a dosud skryté zákulisí událostí spějících k listopadu 1989.

Jan Rousek absolvoval katedru dokumentární tvorby na FAMU, pracuje jako režisér, kameraman a střihač na volné noze a také jako občasný kurátor. Dlouhodobě se zabývá tématem reflexe historie.

Teatralita 17. listopadu, Česká republika, 2019, David Neumann, Sára Jarošová

Demonstrace jako divadelní představení? Dílna Teatralita 17. listopadu představí koncept teatrality veřejných událostí. Autoři nabídnou své dokumenty ke společné otevřené diskuzi s pozvanými osobnostmi věnujícími se teatralitě a dokumentárnímu filmu. Společně rozeberou teatrologické aspekty zkoumání symbolického jednání pomocí audiovizuálního média na události 17. listopadu. Například zkusí odhalit podstatu politických demonstrací, průvodů a projevů.

Život v Československu v 80. letech ve stínu apokalypsy, Česká republika, Kamil Fila

Na sklonku státního socialismu byli obyvatelé východního bloku zásobováni filmovými a televizními obrazy úpadku civilizace a hroutícího se ekosystému. Aktuální „environmentální žal“ měl tedy svého předchůdce. Tehdy bylo tématem nejen znečištění ovzduší, půdy a vody (jak ukazují Ropáci Jana Svěráka), ale i hrozba jaderné války a obavy vyvolané havárií v Černobylu. Přednáška Kamila Fily shrnuje známé i neznámé, výmluvné a silné, ale i naprosto bizarní ukázky strachů, které provázely tehdejší dobu. Délka 100 minut.

Kamil Fila je filmový publicista a kritik. Vystudoval teorii a dějiny filmu a audiovizuální kultury na MU v Brně. Působil v několika internetových periodikách a přispíval do řady kulturních časopisů. Coby redaktor působil ve dvoměsíčníku Cinepur, online deníku Aktuálně.cz a týdeníku Respekt. V současnosti se věnuje vlastnímu online projektu Ještě větší kritik, než jsme doufali.

Restituční a prostituční komedie 90. let, Česká republika, 2019, Kamil Fila

Porevoluční doba přinesla obrovskou proměnu společnosti. Miliony lidí začaly soukromě podnikat, desetitisícům lidí byl vrácen znárodněný majetek. Česká kinematografie, zasažená zprivatizováním Barrandova a nástupem nezávislých producentů, to vše reflektovala. Jako zpráva o transformaci přežilo snad jen Dědictví aneb Kurvahošigutntag, ovšem titulů zachycujících divoký raný kapitalismus bylo daleko více. Přednáška Kamila Fily nabitá videoukázkami se dotkne filmů jako Slunce, seno, erotika, Playgirls, Ještě větší blbec, než jsme doufali a mnoha dalších. Délka 100 minut.

Soud nad českou cestou, Česká republika, 2019, Robert Sedláček / světová premiéra

Dokument reflektuje třicet let obnovené demokracie formou soudního přelíčení. Film spojuje herce v rolích žalobkyně, obhájce a soudce s reálnými lidmi, kteří zastupují českou společnost jako diváci, svědci a členové poroty. Zjevnou inspirací snímku bylo soudní přelíčení ve věci sporu dvou generací, které v roce 1966 natočila Československá televize.

Robert Sedláček (1973) vystudoval katedru dokumentární tvorby na pražské FAMU. K jeho nejvýraznějším dokumentům patří třídílný cyklus Václav Bělohradský: Nikdo neposlouchá (2004), Miloš Zeman – nekrolog politika a oslava Vysočiny (2007). Je tvůrcem televizních seriálů České století (2013) a Bohéma (2017), a celovečerních filmů Muži v říji (2009), Rodina je základ státu (2011), Jan Palach (2018).

Konspirace 89, Česká republika, 2019, Andrea Sedláčková

Rychlý průběh sametové revoluce v listopadu 1989 zavedl příčinu k úvahám, zda pád komunismu v Československu ve skutečnosti nebyl organizován shora. Dokument spiklenecké teorie zpochybňující spontánní vývoj událostí konfrontuje se vzpomínkami pamětníků a aktuálními poznatky historiků a ponechává na divácích, ke kterému dějinnému výkladu se přikloní.

Andrea Sedláčková (1967) po absolvování katedry scenáristiky a dramaturgie na FAMU a střihu a režie na pařížské filmové škole FEMIS začala natáčet vztahová dramata a politické dokumenty. Na události listopadu 1989 z různých perspektiv nahlížel již její film *Co jste dělali v listopadu?* (1994).

Michal Hýbek: Rozhovor s Dubčkem, komentovaná projekce s Janem Bernardem

Na jaře 1989 Hýbek s Jaroslavem Hanzelem točil rozhovory s disidenty pro film *Československá tabu 1968–1989*. Ten prezentovali při cestách v Pobaltí a v Rusku, kde dělali rozhovory s představiteli demokratického hnutí. A. Dubček poté souhlasil s rozhovorem pro pořad *Vzgljad moskevské televize*. Natočili ho 12. září 1989 v jeho bratislavském bytě.

SOUHVĚZDÍ

Sekce Souhvězdí představí filmy, které v posledním roce zazářily na světové dokumentární scéně.

Měsíc pro mého otce, Velká Británie, Irán, 2019, Douglas White, Mania Akbari / česká premiéra

Tělo jako materiální sochařský objekt i abstraktní jednota funkcí. Tělo jako součást raných traumat, ideologického odvržení, politické cenzury, trvání a pomíjivosti. Tělo jako koncept organizace rozsáhlých přírodních společenství. Tělo jako prázdná schránka k dalšímu uměleckému využití. Audiovizuální esej v dopisech íránské filmařky a britského sochaře je snivým, intimním dialogem, rozpravou o zemi po islámské revoluci a rodině i o touze zdokonalit ženské tělo zdevastované zhoubnou nemocí. Filmovou promluvou o umělecké reflexi krásy, paměti, prožitku, naplnění a početí nového života.

Mania Akbari (1974) je celosvětově oceňovanou íránskou umělkyní a filmařkou žijící v Londýně. Douglas White (1977) je britským sochařem a konceptualistou využívajícím především nalezené objekty a materiály.

Z psí perspektivy, Francie, Belgie, 2019, Laure Portier / česká premiéra

Babička, vnučka, pes. Trajektorie umírání. Několik bezčasých momentů života nemocné ženy je obohaceno o přítomnost vnučky-filmařky, která skrz filmové médium zachycuje prchavost událostí a něžnost loučení. Za zavřenými dveřmi se odvíjejí prosté hovory, rutinní úkony (večeře) i předávání zkušeností (kuchání prasečí hlavy). Naléhavost pomíjivých chvil je umocněna psím pohledem. Projekce posledních okamžiků života zaznamenaná pohledem kamery a oddaného zvířete. Intimní bilance životních ztrát na půdorysu rodinného trojportrétu.

Laure Portier (1983) vystudovala literaturu v Toulouse, později nastoupila na filmovou školu INSAS v Bruselu. Pracuje jako asistentka kamery na hraných filmech. *Z psí perspektivy* je její první středometrážní film.

Dramatický film, Francie, 2019, Eric Baudelaire / středoevropská premiéra

Po čtyři roky se režisér setkával se studenty filmového kroužku na střední škole Dora Maar v etnicky pestrém Saint Denis nedaleko Paříže, aby sledoval, jak hlavní postavy i autoři snímku dorůstají, pátrají po vlastních kořenech a identitě, a společně hledají formu vznikajícího filmu, který na začátku mohl být vlastně o čemkoliv. Zprostředkováním každodenních banalit se aktéři učí pracovat s prostředky filmového jazyka a neustále vracejí do hry úvahy o měnícím se formátu i náplni plánovaného snímku, jenž se stává metaforou hledání jejich vlastního místa ve světě.

Eric Baudelaire (1973) se narodil v Salt Lake City, v současnosti žije v Paříži, kde se kromě filmu věnuje také fotografii a výtvarnému umění. Jihlavský festival uvedl jeho snímky Také známý jako džihádista (2017) a Dopisy Maxovi (2014).

Temná slunce, Kanada, 2018, Julien Elie / česká premiéra

Vraždy, jejichž počet od 90. let stále vzrůstá, jsou tématem epického dokumentu přibližujícího děsivý rozsah násilí v korupci a kriminalitou postížené mexické společnosti. Přízračnost celkového obrazu posiluje zvolený černobílý materiál a rozdělení filmu do kapitol zachycujících s takřka antropologickou důsledností řadu svědectví z krvavé historie země. Slunce svítí na tu hrůzu: pátrání po unesených, znásilněných, zavražděných ženách, pohřešovaných studentech, vraždu fotoreportéra, který poukazoval na provázanost politiků se zločinnými kartely, odkrývání masových hrobů na soukromých pozemcích.

Julien Elie se narodil v Montrealu. V 90. letech pobýval ve Rwandě a na základě těchto zkušeností natočil dokument *Celui qui savait* (2001), zabývající se politickými zločiny v této zemi. Ve filmu *Le dernier repas* (2003) se věnuje tematice trestu smrti, konkrétně „cestě do srdce Huntsvillu v Texasu, hlavního města poprav v USA“.

Efekt Vašulka, Česká republika, Island, Švédsko, 2019, Hrafnhildur Gunnarsdóttir / mezinárodní premiéra

Umělecké pokusnictví, dekonstrukce obrazu, proces pozorování. Pionýři videoartu Woody a Steina Vasulkovi prozkoumávají paměť člověka, paměť média, paměť umění jako instituce přes půl století. Sonda do celoživotního souručenství životních i tvůrčích partnerů je osobním putováním po osudových místech – Brno, Praha, Reykjavík, New York, Buffalo. Odysea uměleckého věhlasu žijících legend kontrastuje s křehkostí jejich sociálního světa a nejistých vyhlídek. Dědictví videoartu je strukturováno texturou médií jednotlivých epoch (35 mm, video, harddisk). Padesát let avantgardy uložených na externím disku.

Hrafnhildur Gunnarsdóttir je islandská producentka, režisérka, kameramanka a aktivistka. Vytvořila řadu snímků i televizních programů (*Taste the North Atlantic*). Věnuje se sociálním tématům.

Čtvero ročních dob a podzim, Portugalsko, 2018, Pedro Sena Nunes / střeoevropská premiéra

Mnohostranně talentovaný umělec, původem Čech, Jiří Synek (1921–2017), čtenářům známý jako František Listopad, strávil většinu svého života v Portugalsku, kde vystupoval pod jménem Jorge. Byl básníkem, překladatelem, divadelním i filmovým režisérem, organizátorem a pedagogem a jako takový měl velký vliv na portugalský kulturní život. Významnou roli měl při budování portugalské televize i filmové školy. Zároveň pořád psal a jeho básně i prózy jsou výjimečným svědectvím o melancholii exilu. Dokument obsahuje objevené archivní záznamy i lyrické sekvence a Listopada představuje prostřednictvím jeho myšlenek a životní filozofie.

Portugalec Pedro Sena Nunes (1968) je dramaturgem kulturních akcí a filmovým režisérem. Jeho filmografie čítá více než dvě desítky audiovizuálních děl, přičemž jde o filmy hrané, dokumentární i experimentální. Z filmografie: *Eléctricos* (1995), *Lobo Mau* (1996), *A Morte do Cinema* (1999), *Há Tourada na Aldeia* (2010), *Archipelago* (2015).

Země medu, Makedonie, 2019, Ljubomir Stefanov/Tamara Kotevska / česká premiéra

Stárnoucí včelařka se v rurálním prostředí makedonských hor pokouší udržet tradici poctivého, k přírodě ohleduplného včelařství. Z její klidné každodennosti, kdy se kromě péče o včelstva a prodeje medu v přilehlém městě také trpělivě stará o matku dožívající v jejich hospodářství bez elektřiny, ji vyruší příchod nomádských včelařů, kteří přírodu chápou především jako příležitost k zisku, jímž se chtějí vymanit ze své chudoby. Tvůrci strávili s hrdinkou snímku tři roky a pořídili přes čtyři sta hodin materiálu, z nichž vzešel melancholický environmentální apel, lyricky zachycující krásu neposkvrněné přírody.

Ljubomir Stefanov (1975) je makedonský filmový producent a ochránce přírody věnující se problematice lidských práv. Tamara Kotevska (1993) studovala dokumentární tvorbu ve Skopje a v americkém Tennessee.

Irving Park, Řecko, 2019, Panagiotis Evangelidis / středoevropská premiéra

Irving Park je chicagská čtvrť, kde žije pod jednou střechou čtveřice hlavních představitelů filmu. Jejich soužití má ale poněkud neobvyklé uspořádání – všichni jsou to stárnoucí gayové, praktikující dominantně-submisivní vztahy. Časosběrně koncipovaný snímek vstupuje přímo do středu této nestandardní domácnosti a prostřednictvím zdánlivě prvoplánové provokativnosti, která je ale jen jim přirozenou všedností, k níž patří dlouhé rozhovory Pána a jeho nahých otroků, umožňuje prožít pocit rodinné vzájemnosti, neřešitelných krizí i každodenního přebývání. Jak přiznává jeden z účinkujících: všichni stejně žijeme v akceptovatelných vztazích nadvlády a poddajnosti.

Panayotis Evangelidis se narodil v Aténách. Podílel se na scénářích k filmům *I epithesi tou gigantiaiou mousaka* (1999), *Strella* (2009) nebo *Xenia* (2014). Režiroval dokumentární snímky *Chip and Ovi* (2008), *The Life and Death of Celso Junior* (2010), *They Glow in the Dark* (2012) a *Pure Life* (2015).

Poslední sen, Francie, 2019, Lisa Reboulleau / česká premiéra

V lůně korsické přírody žije osamělá žena, v jejíž snech se zrcadlí hrozivé předtuchy budoucnosti. Vstupuje do temného lesa a loví divokou zvěř, v jejíž mrtvých očích poté vidí tváře lidí, co mají zemřít. Místní ji považují za pomatenou stařenu a jejím vizím již nevěnují pozornost s výjimkou pastýře, který se již sám přesvědčil o ženině věšteckém daru. Potemnělý film s mysteriózní atmosférou vrhá diváka do světa ostrovních legend, pověstí a rurální pověřčivosti. Snímek sleduje každodenní práci pastevců v divoké přírodě, zatímco mimoděk rozjímá nad tématy přesahujícími lidské chápání.

Francouzská režisérka Lisa Reboulleau po studiu humanitních a společenských věd absolvovala filmová studia a dokumentární tvorbu v Paříži a Marseille. Věnuje se rovněž produkci a scenáristice a ve svých dokumentárních filmech často využívá archivních materiálů. Její krátkometrážní film *Renée R., lettres retrouvées* (2014) je životopisnou tragédií o smrti a byl uveden na mnoha mezinárodních festivalech.

Pohyby blízke hory, Rakousko, Francie, 2019, Sebastian Brameshuber / česká premiéra

V opuštěném průmyslovém areálu na úpatí rakouských Alp pracuje a žije nigerijský mechanik, který rozebírá stará auta a jednotlivé díly prodává dál, především do východní Evropy a Afriky. Dokument jej soustředěně zachycuje během práce i při meditativních přestávkách na cigaretu s výhledem na horu Erzberg, kde se železná ruda těží už od dob starověkého Říma. Hrdinův izolovaný mikrokosmos je pozorován na samém okraji ekonomických aktivit, a přesto je neoddělitelně propojen s globálními hospodářskými vztahy v Evropě a Africe, vytěžováním zdrojů i ziskuchtivým vykořisťováním.

Sebastian Brameshuber (1981) vystudoval scénografii na Univerzitě užitého umění ve Vídni. Od roku 2004 se věnuje natáčení krátkých experimentálních filmů a videoklipů. Společně s Thomasem Draschanem je součástí uskupení s názvem Ford Brothers. Z filmů: Muezzin (2010), Und in der Mitte, da sind wir (2014), Of Stains, Scrap & Tires (2014), In, Over & Out (2016).

Předpřítomný. Čas., USA, Čína, 2019, Šeng-ce Ču / východoevropská premiéra

Ze streamování se stal v Číně nebývalý hit s komerční hodnotou v řádu miliard. Více než 427 milionů lidí se v roce 2017 už neobešlo bez toho, aby se nepodělilo o detaily ze svého předkamerového soukromí. Ať už jde o neschopného pouličního tanečníka, muže trpícího genetickou poruchou, který i v dospělosti vypadá jako dítě, nebo laxní pracovníci v továrně na výrobu spodků. Režisérka filmu sledovala desítky takovýchto „zprávařů“ a z více než 800 hodin absolutní všednosti sestavila pozoruhodný kolektivní portrét generace, pro kterou jsou off-line a on-line světy neoddělitelně propojeny, fascinující výpověď o honbě za rychlým úspěchem i o boji s osamělostí a pouhým zabíjením času.

Šeng-ce Ču (1987) zakládala spolu s Čeng-fan Jang produkční společnost BURN THE FILM. Ve svém dokumentárním debutu Sü tiaio (2014) nahlížela život imigrantského dítěte prizmatem fotografie. Ve snímku Jou i nien (2016) se věnovala důsledkům divokého přesunu čínské populace z venkova do měst.

Sacavém, Portugalsko, 2019, Júlio Alves / česká premiéra

Dokumentární portrét portugalského filmaře Pedra Costy je současně audiovizuálním zamyšlením nad významy, které nesou filmové objekty, lokace a zvuky. Filmografie režiséra filmů jako Dům z lávy, Kostí, Ve Vandině pokoji nebo Mládí vpřed je krom jeho vlastních slov a filmových ukázek zpřítomňována také melancholickou atmosférou a experimentováním s obrazem a zvukem. Samotný Costa přes občasná nahlédnutí do jeho pracovny zůstává enigmatickou osobností, kterou poznáváme výhradně skrze jeho tvorbu a tvůrčí postupy. Jak přemýšlí, čím žije a co cítí, si tak musíme odvodit z jeho díla.

Júlio Alves (1971) má zkušenosti s režii reklam, krátkých hraných, animovaných i dokumentárních filmů. Jeho celovečerní dokumenty o umění a životě v současném Portugalsku byly uvedeny mimo jiné na festivalu Doclisboa. Sám je spoluzakladatelem festivalu jednozáběrových filmů One Shot Film Festival. Film Sacavém vychází z jeho disertačního projektu.

Křišťálový safír, Francie, Švýcarsko, 2019, Virgil Vernier / česká premiéra

Tři místa a tři chvíle strávené s ženevskou zlatou mládeží. Režisér kvůli svému dokumentu zorganizoval workshop se studenty prestižní ženevské školy umění a designu HEAD, aby blíže poznal mladé muže a ženy zvyklé na luxus, kteří si krátí čas dlouhými debatami v nočním klubu, šňupáním kokainu a pitím šampaňského. Režisér vnímá film jako výsostně subjektivní vizi, jakousi pseudoetnologickou práci, v níž některými formálními prvky dává najevo svou ironii. Zde vystupuje jako pobavený moralista a

pozorovatel, který se snaží proniknout do světa plného luxusních večírků, drog a všeprostupující marnivosti.

Francouzský režisér a herec Virgil Verniere (1976) ve svých filmech kombinuje fikci, dokument a mytologii. Z filmů: Karine (2001), Chroniques de 2005 (2007), Autoproduction (2009), Pandore (2010), Mercuriales (2014), Sophia Antipolis (2018).

Pátrání po Evě, Německo, 2019, Pia Hellenthal / východoevropská premiéra

Liberálně smýšlející pětadvacetiletá Eva žije v Berlíně a žádná z charakteristik jejího alternativního života není přesná. Je tulačkou, básníčkou, lesbou, prostitutkou, pannou, ženou v domácnosti, drogově závislou, modelkou, která ve svých čtrnácti letech označila soukromí za zastaralý koncept. Díky sociálním sítím, jejichž prostřednictvím se permanentně prezentuje, vystupují do popředí zejména ty, jimiž se vymezuje vůči většinové společnosti: naprostá otevřenost v ukazování tělesnosti a sexuality či v užívání narkotik. Pátrání po Evě tak není jen hledáním ženy, z jejíhož těla (a duše) se stala veřejná podívaná, ale v mnohovrstevnaté filmové eseji se stává průzkumem ženské identity vůbec.

Pia Hellenthal (1985) absolvovala v roce 2013 obor Média a krásná umění na Akademii v Kolíně nad Rýnem. Její filmy se promítaly na mezinárodních filmových festivalech. Na Berlinale se dostala do užšího výběru Teddy Award a na CPH:DOX v Kodani byla oceněna zvláštní cenou.

Neznámý člověk, Švédsko, Finsko, 2019, Mikel Cee Karlsson / východoevropská premiéra

Režisér filmu Mikel a hlavní hrdina Mathias jsou kamarády od dětství, přesto s odstupem času ten první o druhém zjišťuje, že ho vlastně nezná. O zběsilých okolnostech vedoucích až na osudové scesti se rozhodnou společně natočit dokumentární rekonstrukci, měnící se ve velmi osobní portrét člověka, který byl proti své vůli nucen vést dva životy, přičemž mezi nimi je hranice stejně tenká jako mezi obětí a pachatelem v bezohledném podsvětí. Více než kriminální pozadí poutá pozornost úporná snaha člověka strhávaného spirálou vážných problémů udržet před ostatními zdání spokojeného a vyrovnaného života.

Mikel Cee Karlsson (1977) je švédský filmař, před Cizincem natočil dokumentární filmy Hälsningar från skogen (2009) a The Extraordinary Ordinary Life of José González (2010). Věnuje se také tvorbě videoklipů, například pro Fever Ray nebo José Gonzáleze.

Dobry terorista, Nizozemsko, 2019, Robert Oey / česká premiéra

Dobry terorista – mrtvý terorista, tvrdí známá floskule. Stejně rozpolcený jako název je i film přibližující příběh Jasona Walterse, odsouzeného a následně napraveného člena nizozemské teroristické skupiny Hofstad. Ta byla zodpovědná za vraždu, přípravu teroristických útoků a vyhrožování smrtí. Walters se vzdal až po čtrnáctidenním obléhání jeho bytu. Ovšem ve výpovědích zástupců justice, vězeňských zaměstnanců i dalších mužů obviněných z terorismu získává stereotypní představa muslimského radikála jako ztělesnění všeho zla notné trhliny. Zjiřtená Evropa možnost nápravy a pokání vytěsnila v toxicky zpolitizovaných případech mimo jakákoli akceptovatelná společenská kritéria, stejně jako většinu uvězněných teroristů.

Robert Oey (1966) je holandský filmař, který se věnuje převážně dokumentární tvorbě. Režíroval dokumentární muzikál De luegen (2010), rekonstruuující kuriózní okolnosti života somálské imigrantky a

následně holandské političky Ayaan Hirsi Aliové, nebo film Gesneuveld (2012) o příbuzných všech pětadvaceti nizozemských vojáků zabitých na misi v Afghánistánu.

Tenhle film je dárek, Rakousko, 2019, Anja Salomonowitz / východoevropská premiéra

Citlivý portrét Daniela Spoerriho zavádí diváky nejen do pracovny všestranného umělce, ale také do jeho dětství stráveného v Rumunsku, kde se jeho otec stal obětí židovského pogromu. Kromě samotného Spoerriho k nim promlouvají i jeho asambláže, které dávají nový život různým objektům. Umocňují tak motiv znovuzrození, kolem něhož režisérka svůj osobně laděný film vystavěla. – Daniel Spoerri (1930) je švýcarský výtvarný umělec a spisovatel narozený v Rumunsku. Proslul svými tableaux piéges, v nichž skupiny předmětů nalezených v náhodných pozicích umísťuje na desky tak, aby výsledný objekt mohl být zavěšen jako obraz.

Anja Salomonowitz (1976) vystudovala střih a režii ve Vídni a Berlíně. Její filmy, uvedené a oceněné na řadě festivalů, zkoumají a překračují hranice mezi hranou a dokumentární tvorbou. V roce 2015 představila svůj hybridní tvůrčí přístup na jihlavském festivalu v rámci programu Ex Oriente Film. Na festivalu také soutěžila s filmy 727 dní bez Karama (2013) a Stalo se krátce předtím (2006).

FASCINACE: EROTIKA

Tematická retrospektiva ukazuje různorodé podoby reprezentace tělesné touhy, přitažlivosti a projevu fyzické lásky. Od křehké fotogenie nahoty přes hluboké pochopení a přijetí tělesnosti po politická provolání filmová avantgarda problematizuje vztah společnosti k zobrazování nahoty a sexu, zdůrazňuje různost v podobě queer erotiky, kritizuje cenzuru vyjadřování tělesnosti v uměleckých dílech, ale také oslavuje a zkoumá lidskou intimitu.

Láska, Japonsko, 1962, Takahiko Imura

Tělo a smyslnost oslavuje proslulý japonský avantgardista poetickou montáží detailů pohybů svalů a tkání, dráždivých pohledů na štěrbinu a proluky. V duchu abstraktního dokumentarismu a za doprovodu konkrétní hudby Yoko Ono se plochy kůže dotýkají v rytmicky komponovaných přiblíženích záhybům a svařtění.

Japonský umělec působící v New Yorku Imura Takahiko (1937) je průkopníkem experimentálního filmu a videa v USA i v Japonsku. S filmem pracuje od raných 60. let, přičemž klade důraz na obrazovou lyričnost a poetičnost. Po desetiletí tvoří i videoart a vytváří strukturální snímky a konceptuální videa. Návštěvníci jihlavského festivalu mohli zhlédnout jeho film Tichý oceán (1971).

Amalgám – Textura, Německo, 1974, Werner Nekes

Ženský akt sestupující ze schodů, zmnožený při optickém kopírování víceexpozicí svých tří opakování. Textura je třetí částí čtyřdílného filmu Amalgám, experimentu s dobou expozice a vrstvením obrazů, který zkoumá filmový čas a pohyb v napětí mezi konkrétním obrazem a abstraktními stopami pohyblivých objektů na filmovém materiálu.

Werner Nekes (1944–2017) studoval lingvistiku a psychologii a už na univerzitě se hluboce zajímal o filmové umění. V polovině 60. let minulého století se začal věnovat experimentální tvorbě, v níž často

využívá mnohonásobnou expozici, aby dosáhl kýžených vizuálních efektů. Vyučoval na uměleckých školách a získal řadu ocenění.

Panenka, Velká Británie, 1982, Tessa Hughes-Freeland

Newyorské go-go tanečnice Ferne a Irene se připravují na vystoupení a hovoří o své práci. V rozverně a empatické observaci přemítají nad svojí zkušeností, vlastní důstojností a proměně vnímání veřejného vystupování, které bylo dříve víc uměním než utilitární službou.

Původem britská experimentální filmařka, kurátorka a spisovatelka Tessa Hughes-Freeland se v 70. letech přestěhovala do New Yorku a záhy se stala součástí legendární skupiny No Wave Cinema. Její tvorba je konfrontační, provokativní a zároveň poetická. Ze stylistického hlediska klade důraz na barvy a montáž, její snímky často doprovází dynamická hudba.

Obzvláště cenný, Německá demokratická republika, 1968, Hellmuth Costard

Radikální politické gesto kritizující nový zákon o financování filmu v Německu, jenž obsahoval ustanovení o „nemorálnosti“, zatřáslo filmovou obcí ve vyhrocené debatě o (ne)přijetí snímku na festival v Oberhausenu. Poté, co byl vybrán, stáhla řada německých režisérů svůj film z programu a spisovatel Peter Handke na protest opustil porotu. Iniciátor zákona je v něm zpodobněný mluvícím penisem a projevy politické propagace či servility vůči moci jsou ironizovány masturbací mezi promítanými obrazy.

Německý umělec Hellmuth Costard (1940–2000) začal s natáčením filmů v polovině 60. let při studiu psychologie. Záhy získal pozici rebela, který šokuje svými pornograficky laděnými díly. Jeho experimenty s kamerami pro super 8mm film vyvrcholily ve filmu Fotbal jako nikdy předtím (1971). Podílel se také na tvorbě dětských televizních pořadů.

Erotika, Rakousko, 1982, Peter Tscherkassky

Básnivá found footage koláž zkoumá, jak málo je třeba k rozeznání touhy. Bleskovými přiblíženími se ženskému tělu a tváři, někdy sotva rozeznatelnými v zásvitech paží, oka, rtů, a doplněnými podobně členitým uspořádáním přerývaných zvuků, vytváří soustavu pulzujících aluzí na fyzickou i fantazijní slast.

Rakouský experimentální filmař a mistr práce s found footage Peter Tscherkassky (1958) studoval žurnalistiku, politologii a filozofii. Již existující materiál skládá do nové podoby poetických koláží, které zkoumají žánry a výrazná témata filmové reprezentace napříč dějinami kinematografie. Jihlavského festivalu se naposledy zúčastnil v roce 2014, kdy byl společně se svojí partnerkou, filmařkou Eve Heller, protcem sekce Fascinace.

Ohňostroj, USA, 1947, Kenneth Anger / česká premiéra

Film, který se stal klasikou experimentální a queer kinematografie, spřádá sadomasochistickou fantazii násilného střetu hrdiny s urostlými námořníky. Režisér v roli mladého muže zkoumá touhy a představy, přičemž sexuální motivy doplňují odkazy na opory konzervativního amerického snu krátce po druhé světové válce.

Americký filmař Kenneth Anger (1927) patří k nejvýraznějším představitelům americké filmové avantgardy. Ve své tvorbě často zobrazuje transgresivní homo-erotické a okultní motivy, experimentuje s jump cuty, filmovým zvukem a popkulturními odkazy. Své dílo označuje za magii.

Vášnivé bytosti, USA, 1963, Jack Smith / česká premiéra

Legendární film svobodné poetiky těla pracuje s DIY estetikou, rozverným inscenováním, performancí i humorem. Transgresivně odkazuje k postupům melodramatu i burlesky, které využívá k vytvoření nekonvenčního a dobově radikálního zobrazení sexu. Kvůli zpodobnění erotických výjevů byl v řadě zemí zakázaný a ve Spojených státech se stal rozbuškou debaty o cenzuře.

Jack Smith (1932–1989) byl americký undergroundový filmař, fotograf, vizuální umělec, performer a herec. Při tvorbě filmů pracoval s jednoduchým prostředím a speciálními efekty, které sám vynalézal. Opakovaně používal metodu koláže. V díle plném humoru, erotiky i násilí často tematicky upozorňoval na všudypřítomnou komodifikaci.

Fuses, USA, 1967, Carolee Schneemann / česká premiéra

Klasika avantgardní kinematografie, v níž se intimita tělesného prožitku setkává s materialitou média ve spontánně poetické oslavě fyzické existence. Postupy vypalování, malování a kreslení na filmový pás, upravování rychlosti záběrů a víceexpozice vrství v nenarativní skladbě výjevy z přírody a sexuální scény, v nichž vystupuje autorka se svým partnerem.

Americká multidisciplinární umělkyně Carolee Schneemann (1939–2019) se zaměřovala na performanci, malbu, fotografii, film a video. Autorka prosazovala revoluční otevřený pohled na tělesnost, sexualitu a rod. Při tvorbě svých filmů a videí pracovala s koláží či malbou na filmový pás. V roce 2009 byl na Ji.hlavě uveden její film *Nekonečné polibky* (2008).

Zeměpis těla, USA, 1943, Willard Maas / východoevropská premiéra

Vrásnění a zákruty nahého ženského i mužského těla, natáčené z nečekaných úhlů přes zvětšovací sklo lupy, provokují asociativní proud komentáře britského básníka George Barkera, jehož ornamentálním jazykem obtáčené syrové pohledy na kůži zakončuje zvolání Aristofanovo: „Touha a usilování o celistvost se nazývá láska.“

Americký pionýr experimentálního filmu, básník a spisovatel Willard Maas (1906–1971) se ve 40. letech věnoval animaci. Společně se svojí partnerkou, filmařkou Marií Menken, patřili k newyorské avantgardní scéně a založili uměleckou skupinu Gryphon. Ve svých filmech se zpočátku zaměřoval na témata mýtů, později také sexuality, queer identit a byl fascinován lidským tělem.

Juliino ostří, Francie, 1978, Sirio Luginbühl / středoevropská premiéra

Intenzity tělesného prožitku a mentálního zaujetí se promítají do fyzických i metaforických řezů kulturními, politickými a osobními mytologiemi. V komorních výjevech proměny fotografií v pokrm či masturbace žiletkou se obraz i tělo stávají předmětem hraniční touhy, zranění, narušení a poškození.

Italský tvůrce Sirio Luginbühl (1937–2014) se v mládí zajímal o literaturu, umění a divadlo. Během 60. let se podílel na mnoha avantgardních projektech a začal se věnovat i vlastní tvorbě. Ve svých filmech experimentuje s barvami, koláží a se stop-trikem, jímž spojuje malby a fotografie do souvislého obrazu. Jeho snímky se většinou zaměřují na erotismus, sexualitu a řeč těla. Napsal několik knih o nezávislém a undergroundovém filmu.

Obejmi mě, když jsem nahá, USA, 1966, George Kuchar / východoevropská premiéra

Ostře ironická aluze na postupy hollywoodského i avantgardního filmu tematizuje sexuální frustraci zpodobněnou ve fiktivní situaci depresivního nezávislého režiséra vyžadujícího po herečce nahotu ve sprše. Undergroundový krátký film se i díky spojení humoru a pokleslé estetiky stal Kucharovým nejznámějším.

Režijní filmografie George Kuchara (1942–2011) čítá přes 300 krátkých snímků, typických estetikou domácí kamery. Známy americký videoumělec představoval svoji práci na undergroundových projekcích spolu se Stanem Brakhagem či Andym Warholem. Jihlavský festival dosud uvedl Kucharovy snímky Hot Spel, Empire of Evil (2012) a VAULT OF VAPORS (2010).

Návrat k rozumu, Francie, 1923, Man Ray

Vrcholné dílo filmového dadaismu je oslavou fotogenie nenápadných předmětů, kde je mezi zachycené objekty, jejich pohyblivé rayogramy či poutavě asymetrické stíny vřazený záběr na nahé tělo Kiki z Montparnassu, múzy celé meziválečné pařížské umělecké generace, jež se stává ladnou projekční plochou pro průniky světla oknem v dokonalé geometrii touhy.

Americký umělec Man Ray (1890–1976), vlastním jménem Emmanuel Rudzitsky, se už během středoškolských studií zajímal o malbu a fotografii. Ačkoli žil zpočátku v New Yorku, kde spoluzaložil dadaistickou skupinu, jeho uměleckým domovem se stala Paříž. Od 20. let minulého století natáčel také filmy, které vytvářel metodou koláže a „rayogramů“, techniky, kdy se otisky předmětů exponují na filmový pás bez použití kamery.

Zapomnění, Kanada, 1969, Tom Chomont / východoevropská premiéra

Vášnivě pozorování milence, jehož tělo se vpíjí do zrnité textury a výbušných přesvětlení filmového materiálu. Režisér rychlými střihy spojuje kontrastní černobílý negativ a barevný pozitiv stejných obrazů, aby deníková zachycení okamžiků či unikavé aluze mohly mizet v tekutosti vědomí a proměnlivé prchavosti vzrušeného zaujetí.

Americký experimentální filmař Tom Chomont (1942) je autorem více než čtyřiceti krátkých, převážně němých snímků, v nichž se prostřednictvím lyrizovaných obrazů všednosti snažil postihnout spiritualitu a sexualitu. Jihlavskému publiku se představil v dokumentu Tom (2003), který o něm natočil Mike Hoolboom.

Čistá krása, Francie, 1954, Alexandre Alexeïeff / středoevropská premiér

Lyrická skladba sošných fragmentů těla oslavuje precizním rámováním, animačními postupy a střihem, sledujícím abstraktní souvislosti tvarů, tělesnost a erotickou přitažlivost. Film byl natočen způsobem tzv. totalizace, kdy dlouhou expozicí snímaný pohyb navozuje výsledný dojem statického objektu.

Alexandre Alexeïeff (1901–1982) byl původem ruský umělec, filmař a ilustrátor, který většinu života strávil v Paříži. Společně se svojí druhou manželkou, umělkyní Claire Parker, vynalezl a používal špendlíkovou animaci a techniku tzv. totalizace. Předlohou mu mnohdy byla díla ruských klasik Modesta Musorgského (Obrázky z výstavy, 1972) či Nikolaje Gogola (Nos, 1963). Tvořil také reklamy a ilustrace.

Odstraněná, Mexiko, USA, 1999, Naomi Uman / východoevropská premiéra

Koláž z pornografických filmů 70. let, v nichž autorka bělidlem a odlakovačem na nehty vymazala jejich aktérky. Blednoucí místa ve tvaru ženského těla kriticky zdůrazňují jeho pozici v situaci natáčeného svádění a sexuálního aktu, zatímco muži jsou zobecněni, až ironizováni redukcí na lačné pohledy a majetnické doteky.

Americká filmařka, tvůrkyně videoartu a malířka Naomi Uman (1962) klade ve své tvorbě důraz na ruční práci s filmem, včetně stříhu. Zkušenosti ze života v Itálii, Mexiku a na Ukrajině ovlivnily její tvorbu tematickým zaměřením na agrární způsob života a ženskou práci. Natáčí také deníkové filmy a experimentuje s 16mm filmem.

Sexuální meditace: #1 Motel, USA, 1970, Stan Brakhage / východoevropská premiéra

Materiální experiment, klasika filmové avantgardy využívá postupy fyzických a chemických zásahů do filmového pásu a v situaci osamělého obývání hotelového pokoje vytváří paralelu mezi zobrazovaným tělem (člověka) a (celuloidovým) tělem osmimilimetrového filmu.

Filmy Stana Brakhage (1933–2003), významného představitele americké avantgardy 60. let, jsou charakteristické výtvarným zacházením s emulzí – ručně domalovanou či různými fyzickými i chemickými zásahy deformovanou. Svě „pohyblivé vizuální myšlenky“ soustředil především k tématům zrození, sexuality a tělesnosti. Na jihlavském festivalu byly uvedeny jeho filmy *Fire of Waters* (2015) a *Dog Star Man* (2017).

ztopoření 1–3 / 7, Rakousko, 2018, Albert Sackl / mezinárodní premiéra

Časosběrná masturbace. Autor, který hraničními postupy zkoumá způsoby zobrazení tělesnosti, sbíral po deseti letech frontální statické záběry na své nahé tělo při masturbaci, aby je poté poskládal do radikálního asketického filmu ukazujícího stárnutí a tělesné proměny.

Jeden z nejkontroverznějších filmařů současného rakouského umění Albert Sackl (1977) studoval filozofii a dějiny umění na Vídeňské univerzitě. Vizuální umění studoval ve Frankfurtu pod vedením Petera Kubelky. Opakujícím se motivem jeho tvorby je zobrazování vlastního nahého těla. V roce 2008 byl na jihlavském festivalu uveden jeho film *Ztopoření I+II*.

Mechanika lásky, USA, 1955, Ben Moore, Willard Maas / východoevropská premiéra

Ve své době kontroverzní film převádí sexuální akt do křehké skladby záběrů předmětů z pokoje milenců a artefaktů všednodennosti, které jej tvarovým či pohybovým vzezřením připomínají. Hravě symbolická, rytmická koláž je doplněna poetickým komentářem, jehož autorem je fotograf, skladatel a kritik umění John Gruen.

Willard Maas (1906–1971) a Ben Moore patří k americkým pionýrům experimentálního filmu. Společně režírovali *Mechanics of Love* (1955) a *Narcissus* (1956). Ve druhém zmíněném Ben Moore i hrál. Oba byli součástí umělecké skupiny Gryphon, kterou ve 40. letech založil Maas společně se svojí partnerkou, filmařkou Marií Menken. V tvorbě prosazovali otevřený pohled na tělesnost a homosexualitu, kladli důraz na velké detaily a montáž.

KONFERENCE FASCINACE: UKRAJINA

Odvážné alegorické, radikálně poetické a netypické dokumentární filmy vznikající na okrajích oficiálních struktur v období poválečného sovětského režimu na Ukrajině.

Člověk hledá duhu, 1966, Volodymyr Khmelytskyi

Poetické zachycení průzkumu jeskynního systému Podillya v regionu Termopil má vedle environmentálního apelu výsadní postavení mezi filmy ze Studia populárně-vědeckých filmů pro svoji poutavou vypravěčskou stavbu, montážní rytmus a výraznou vizualitu.

Režisér, scenárista a kameraman Volodymyr Khmelnytsky (1953) pracoval v Kyjevském studiu populárně-vědeckých filmů. Svůj dlouholetý průzkum vztahů mezi člověkem a přírodou – například v dokumentární sérii Lidé a delfíni (1983) – uzavřel neobvykle adaptací absurdní novely Georgije Vladimova Věrný Ruslan (1992), zobrazující gulag očima strážného psa.

Ta, která vstupuje do moře, 1965, Leonid Osyka

Významný film, který předznamenává ukrajinskou poetickou školu, vznikl jako absolventská práce na umělecké škole, ale diplomová komise ho nařkla z přílišného formalismu a nepřijala jej. Panoramatická observace přelidněné pláže je prologem k lyrické studii pohybuvevkoumavých záběrechtváří a těl muže, ženy a dítěte, slunce a moře.

Hluboké soustředění a schopnost vyprávět více obrazem, než slovem jsou charakteristické pro filmový projev Leonida Osyky (1940–2001). Mnohé jeho alegorické filmy pracují s motivy ukrajinského folklóru a vesnických tradic. Vedle Sergeje Paradžanova patří k významným představitelům tzv. ukrajinské školy poetického filmu, v roce 1989 spolupracovali na filmovém příběhu malíře Vrubela.

Připravte si cestu ven, 1975, Igor Minaev

Společensko-kritická úvaha vychází ze vzpomínek na období konce války a budování válkou zničené země. Meditativní komentář o stavu a budoucnosti světa doplňují vzpomínky pamětníků různých profesí a koláž archivních materiálů z továren, veřejných shromáždění, divadla i organizací pečujících o děti.

Igor Minaev (1954) absolvoval režii na kyjevském Národním institutu divadla a filmu a na konci 80.let emigroval do Francie. Zde se prosadil filmy Mars froid (1980) a Rez du chaussée (1990), které byly uvedeny na Quinzaine des réalisateurs v Cannes. V roce 2019 měl premiéru jeho dokument Kakofonie Donbasu, svérázná odpověď oslavné Symfonii Donbasu Dziga Vertova z roku 1931.

KVN, 1965, Arkadii Faustov

Dokumentární črta je v koláži obrazů sídlišť a polí, univerzity či zábavy mládeže a inscenovaných výjevů společensky kritickou úvahou, která s humorem a nadsázkou využívá komentáře s dikcí připomínající oslavné dobové dokumenty. Film se promítal na několika zahraničních festivalech, ale v Sovětském svazu byl zakázaný.

Arkadii Faustov (1936–2009) filmovou školu nevystudoval, ale jako režisér, kameraman i scenárista pracoval. Absolvent fakulty energetiky vedl od roku 1965 Filmové studio přicharkovském Polytechnickém

institutu a vyučoval začínající filmaře. Jeho žákem byl také Eugene Mamut, autor speciálních efektů hollywoodského hitu *Predátor* (1987).

Kyjevská etuda, 1966, Eduard Tymlin

Kompozice detailů architektury a soch ve veřejném prostoru a pozorování lidí ve shonu v ulicích velkoměsta ukazuje v kombinaci portrétu a antropologické črty jeden rušný den v ukrajinském hlavním městě. Snímek doprovází hudba, variující od romantizujícího doprovodu jazzové vystoupení

Kameraman Eduard Tymlin (1938) vede katedru kamery na Filmové a televizní fakultě Kyjevské národní univerzity kultury a umění. České publikum může znát jeho kameramanský styl díky filmu *Golem: Zkamenělá zahrada* (KVIFF 2003). Roman Balaian jej obsadil do menší role ve svém *Ochraňuj mě, můj talismane* (1989).

Přízrak

Oceňovaný studentský snímek v animovaných a humorem prostoupených kolážích rozehrává motivy postav, herců a tvorby velkých filmových studií. Za doprovodu dialogického komentáře a hudby rozvíjí v evokaci různých filmových žánrů kritickou úvahu o hvězdném systému v kinematografii.

Výjezdní doložky do Jugoslávie, 1987, Oleh Kachmar, Andrii Tuziak

Performativní miniatura s vystoupením autorů, studentů Polytechnického institutu v Charkově, kteří dokumentují svoji pouliční klauniádu, s níž vstupují do veřejného prostoru. Svou bezprostředností a hravostí jako by nevědomky předznamenali blížící se konec komunistického režimu.

V důsledku rozšíření domácího videa v 80. letech vznikla ukrajinská skupina Paranoia Pictures, studio amatérských filmařů, k nimž patřili také Oleh Kachmar a Andrii Tuziak. Většinu produkce Paranoia Pictures tvořily komedie – typicky totalitní výjevy jako Umělecká komise nebo parodie kasovních hitů.

Zloděj, 1969, Roman Balaian

Alegorické výjevy z venkovského života, zjevně inspirované poetikou filmů Sergeje Paradžanova, ukazují otce a syna, pokušení, čin a trest v mýtotvorném prostředí zahrady. Rurální lyrika je prostoupena obrazy obstarávání zvířat, jablka se stávají obrazoboreckým nástrojem, hojnost je vykoupena ukřižováním.

Arménsko–ukrajinský režisér Roman Balaian (1941) absolvoval na Divadelním institutu v Kyjevě u Sergeje Paradžanova a svým stylem navazuje na tradici ukrajinského poetického filmu. Během 80. let na sebe upozornil schopností postihnout naléhavá témata současnosti ve filmech inspirovaných ruskou literární klasikou, například puškinovským filmem *Ochraňuj mě, můj talismane* (1986).

Konec prázdnin, 1985, Sergej Lysenko

Legendární hudební film období perestrojky kombinuje čtyři videoklipy propojené příběhem mladého hudebníka. Je punkovým portrétem leningradské hudební skupiny Kino a jejího frontmana, zpěváka a herce Viktora Coje, ke kterému později díky jeho vystupování i vzhledu vzhlížela ukrajinská mládež.

Sergej Lysenko (1964) pracuje v ukrajinské televizi jako režisér i moderátor. Jeho celovečerní debut, psychologické drama Hranice na zámku (1989), byl uveden na festivalech v Rumunsku, na Ukrajině i v Rusku. Portrét ruského rockera Viktora Coje byl jeho absolventským snímkem.

Kruh, 1972, Mykhail Illienko

Básnivý portrét sochařů, kteří vytvářejí svá díla na hrnčířském kruhu z hlíny a dalších přírodních materiálů. Motiv kruhu prostupuje poetickými výjevy, v nichž jsou sochaři zachyceni při práci, s rodinou, v sepětí s přírodou a také v živých obrazech, kdy jsou do všedních prostředí instalováni jak tvůrci, tak jejich artefakty.

Režisér, scenárista, kameraman a herec Mykhail Illienko (1947) natáčí především hrané filmy, které často reflektují moderní historii Ukrajiny, období 2. světové války či komunistické totality. Snímek Fuchzhou (1994) volně navazuje na ukrajinskou poetickou tradici a patří mezi klíčová díla folklorního filmu.

Bez názvu, 1990, Mykola Peretiako

Útržky rodinného filmu, v němž autor zachytil vedle rodinné procházky i tanky projíždějící městem. Výlet po památných místech a ve volné přírodě je ukázkou amatérského filmu, v němž je zjevný důraz na detaily, snaha o výrazné kompozice a doplňování situací běžně zachycovaných v rodinných filmech jedinečnými vizuálními motivy.

Fyzik a učitel Mykola Peretiako (1953) se filmování věnuje pouze amatérsky, o to upřímnější je však jeho vůle naléhavě zaznamenávat významné politické okamžiky. V letech 2013 a 2014 fotografoval průběh Euromajdanu, jehož se sám účastnil. Politickým aktivistou zůstává dosud.

Bez názvu, 1960, Borys Shylenko

Všemi smysly prozkoumávají svět dospělých děti a kočka. Hrou si přisvojují knihovnu, vodu z moře, celý byt i park. Za rozverného hudebního doprovodu komentují novinové titulky a fotografie z magazínů světa, ukazované v analogii k rodinnému filmu.

Ukrajinský filmař Borys Shylenko (1938–2014) pracoval ve studiu Alexandra Dovženka, nejdříve jako technický asistent, později režisér a kameraman. Z Shylenkových filmů vynikají především ty historické: Ještě je čas (1987) a Černé údolí (1990), příběhy kozáků, svobodných obyvatel ukrajinských stepí, které se bolševická moc snažila vyhladit.

Přívod vody, 1987, Ada Kviraia

Poetické zpodobnění práce muže z přímořského města v Abcházii, který pečuje o přilehlé lesy a stráně. Rozlehlé kopčité pastviny, hory, zvířata a řeky jsou prostředím krajinné lyriky i symbolistních výjevů, kdy muž v noci vysvobodí vlka chyceného do pasti nebo čistí koryto potoka.

Abcházská režisérka Ada Kviraia se po studiích v Kyjevě vrátila do rodné země, kde napomáhá rozvoji místní kinematografie. V roce 2013 natočila patrně první filmovou reflexi gruzínsko–abcházského konfliktu, Dívka na balónu. Navazuje na tvorbu Tengize Abuladzeho a patří k představitelům poetického filmu v gruzínsko–abcházském prostředí.

PRŮHLEDNÉ BYTOSTI

Sergej Dvorcevoj

Sergej Dvorcevoj (1962) je kazachstánský režisér a dokumentarista ruského původu. Často bývá řazen k tzv. ruské nové vlně, jež se formovala na přelomu milénia jako důsledek snahy reflektovat filmovým médiem stav ruské společnosti a řadu socio-ekonomických problémů. Jeho snímek **Den chleba** si z Ji.hlavy odvezl cenu diváků už v roce 1999. Šlo o první ocenění, které bylo kdy na MFDF Ji.hlava uděleno.

Štěstí, Kazachstán, Rusko, 1995

Námět pro svůj první film objevil Sergej Dvorcevoj náhodou, když pod sebou během letu přeskazašskou step spatřil malou izolovanou komunitu kočovných pastevců. Proniknout do jejich života nebylo snadné a natáčení tohoto ani ne půl hodinového snímku si vyžádalo přes tři měsíce času a práci čtyř kameramanů. Podařilo se v něm ale dokonale zaznamenat každodenní život stepních nomádů, od rutinních úkonů jako je příprava pokrmů, přes nečekané, někdy i komické situace, až po chvíli, kdy se tábor musí přesunout dál na travnatější pastviny.

Den Chleba, Rusko, 1998

Na kilometry daleko od malé osady je vidět jen krajinu zavátou sněhem. Několik vesničanů čeká na nádraží na vlak, který jim každý týden přiváží jídlo a představuje jejich jediné spojení s okolním světem. Je úterý, den chleba. Na výhybce se odpojí poslední nákladní vagón a starci a stařeny jej už sami musí po koleji dotlačit až do vesnice. Život v opuštěné, vymírající vesnici nedaleko Petrohradu zachytil režisér v dlouhých záběrech, které aktérům umožňují sžít se s vystupováním před kamerou, a divákovi dávají čas vstoupit do obrazů pospolitosti opuštěných lidí a zvířat.

Hlavní tah

Dvorcevoj svůj etnografický pohled tentokrát zaměřil na kazašskou step, kterou cestuje osmičlenná rodina urgujských cirkusáků, vměstnaná do starého autobusu. Jejich nomádský život během cesty dlouhé několik tisíc kilometrů zachycuje kamera z bezprostřední blízkosti. Ženu, muže a jejich šest dětí ve věku od jednoho do šestnácti let tak vidíme během příprav na vystoupení ve vesnicích, kterými projíždějí, i během všednodenních úkonů a chvil odpočinku, odhalujících, co rodinu přes občasné spory stmeluje.

Ve tmě

Nevidomý osmdesátiletý muž žije se svou světlavou bílou kočkou v malém bytě na předměstí Moskvy. Ve snaze být druhým užitečný plete z provázků nákupní tašky, které pak rozdává lidem na ulici, aby mohl navázat nové známosti a vystoupit ze své izolace. V pomíjivém světě zaměnitelných umělohmotných produktů však o jeho osobité výrobky, připomínající dobu, která již pominula, není zájem. Výpověď o střetu moderního a tradičního Ruska nás staví před otázku, zda je ve skutečnosti slepý osamělý stařec, nebo ti, kdo přehlížejí jeho vlídné gesto.

Tulpan

Zdánlivě nekonečná krajina kazašské stepi je obývána rodinami pastevců žijících ve skrovných jurtách a jejich obrovskými stády ovcí. Mladý Asa chce založit svou vlastní rodinu a hospodářství, a proto si namlouvá krásnou Tulpan, která jej však odmítá kvůli jeho velkým uším. Úsměvný romantický příběh rámovaný melancholickými záběry na fascinující kazašskou přírodu je protkán mnoha humornými i dojemnými momenty, zároveň však poukazuje na obtíže života kočovných pastevců a důležitost rodinné a komunitní pospolitosti v nelehkých časech.

Ajka

V dystopickém prostředí opuštěných moskevských ulic za neustávajícího padání sněhu sepotácí mladá Kyrgyzstánka, která je na útěku z porodnice, v níž zanechala své právě narozené dítě. V těžké finanční nouzi a s již neplatnými imigračními dokumenty je připravena vzít jakoukoliv práci, aby si mohla dovolit střechu nad hlavou, zatímco neustále krvácí a trpí silnými poporodními bolestmi. Roztřesená ruční kamera zblízka pronásleduje bídou zlomenou ženu, jež i v tom nejhroším existenčním utrpení nachází víru a lásku ke svému odloučenému dítěti.

Felix Sobolev: Film jako objev

Vystudovaný herec Felix Sobolev (1931–1984) se ocitl na půdě kyjevského studia dokumentárních filmů Kijevnaučfilm náhodou, ale v ideální moment roku 1960. Víra v bezmezný potenciál vědy byla příznačným rysem probouzející se generace tzv. šedesátníků, k nimž Sobolev bezesporu patřil, a žánr vědecko-populárního filmu byl ideálním prostředkem k jejímu vyjádření. Cílem každého Sobolevova filmu tak bylo učinit objev a v tomto ohledu mu na teritoriu SSSR brzy nebylo rovno. Sobolevova dokumentární revoluce spočívala v tom, že z vědecko-populárního žánru učinil emotivní podívanou a z diváků účastníky prováděného experimentu s předem neznámým vyústěním..

Jazyk zvířat, Ukrajina, 1967

V době rozkvětu kosmonautiky získal problém porozumění řeči jiných tvorů univerzální charakter. Odpověď na otázku, jsme-li schopni dešifrovat jazykový systém jiné civilizace, režisér hledá ve výzkumu komunikace nejstarších obyvatel planety. Ritualizované projevy základních instinktů mravenců, včel, ryb a ptáků pozorujeme z bezprostřední blízkosti, v přirozených podmínkách i inscenovaných laboratorních pokusech. Na tehdejší dobu unikátní záběry z říše zvířat Soboleva proslavily doma i v zahraničí.

Sedm vykročení za obzor, Ukrajina, 1968

Je kapacita lidského mozku vlivem informačního přehlcení již vyčerpána? Ptá se už na konci 60. let Sobolev poté, co skrytou kamerou zaznamenal výsledky přijímaček na vysokou školu. Režisér proslulý vírou v nekonečné možnosti lidstva vytváří participační dokument, v němž pod vedením profesorů z akademie věd zaznamenává šest experimentů s osobnostmi fenomenálních schopností. Vědeckouanalýzou podstaty hypnózy, telepatie i tzv. kožního vidění ukazuje potenciální cesty rozšíření hranic lidského poznání.

Umí zvířata přemýšlet?, Ukrajina, 1970

Hledání kořenů zrodu lidské inteligence přimělo režiséra iniciovat sérii pozoruhodných psychologických experimentů. V reakcích živočichů na měnící se okolnosti zaznamenal stěžejní evoluční kroky naší civilizace. Jeden z nejslavnějších Sobolevových dokumentů vyžadoval měsíce příprava castingu nejvhodnějších kandidátů od primitivních jednobuněčných organismů až do primátů. Filozofický komentář doprovází transcendentní obrazy i záběry ze zoo a laboratoří, které korunuje naléhavý ekologický apel.

Biosféra! Nejvyšší čas se zamyslet, Ukrajina, 1974

Formálně i obsahově radikální zamyšlení nad poselstvím člověka na Zemi a nad zodpovědností lidstva za jeho další vývoj. Sobolevova filmová esej se odpoutala od předmětného světa a pomocí vynalézavých vizuálních technik hledá svou transcendentální tvář. V rámci sovětské kinematografie, tím spíše její dokumentární oblasti, představuje film ojedinělý apel k přemýšlení o budoucnosti ne z perspektivy jednotlivých států či ideologicky spřízněných teritorií, ale v rovině vývoje celé planety.

Hrdinství, Ukrajina, 1975

Jedna fotografie a texty pohnutých dopisů podbarvené pásmem abstraktních obrazů vytváří Sobolevův nejpozoruhodnější snímek. Portrét neznámého vojáka, publikovaný v pamětech maršála Žukova, vyvolal mohutnou odezvu čtenářů. Vzarputilé tváři pokryté prachem mnozí poznali své syny, otce, bratry. Sobolev nechává prostřednictvím dopisů zachycenou tvář oživit a v každém dalším umožňuje zakusit proměnu jejího vnímání. Pomocí přiblížení či zmnožení jediné fotky dokáže promluvit o osudu celého národa.

Vytrvejte, máte talent!, Ukrajina, 1979

Úspěšnému osvojení cizích jazyků obvykle brání psychologické bariéry. Skupina filologů SSSR rozpracovala revoluční metodiku zrychleného učení, která se opírá o pozitivní přístup, sugesci a učení ve formě hry. Během 24 seancí sledujeme postupný progres dvou skupin studentů, který je možné označit za první sovětskou psychologickou reality show. Učení jako nepřetržitá zábava prolamující komplexy je inspirativním příspěvkem nejen k tématu vzdělávání, ale i úvahou nad fungováním lidské psychy.

Zacíleno na váš mozek, Ukrajina, 1985

Kniha O. A. Feofanova o ideologické manipulaci v USA inspirovala poslední film Felixe Soboleva, při jehož problematických přípravách zemřel. Pronikavá sonda do reklamních mechanismů politických kampaní a způsobů ovlivňování společenského mínění je tvořena údernou montáží reklam, politických vystoupení a záznamů společenských nepokojů. Kontrapunktem k obrazu slouží korigující komentář vypravěče, který vintencích protiburžoazní rétoriky demonstruje fakt, že dávno žijeme v orwellovském světě

Man Ray

Američan Emmanuel Radnitsky (1890–1976) je známý spíše pod pseudonymem Man Ray, tj. Muž Paprsek. Považoval se totiž za umělce tvořícího světlem a své umělecké jméno sestavil ze tří písmen křestního jména a tří písmen příjmení. Man Ray byl umělecky všestrannou osobností a jednou

z významných postav meziválečných avantgard. V letech 1921 až 1940 žije ve Francii, kde vznikla většina jeho filmů.

Dlouhou dobu byl znám hlavně jako dadaista a výrazný člen surrealistické skupiny a tvůrce čtyř filmů. Ale mezi lety 1985 až 1996 byly nalezeny další jeho filmy. Jde vesměs o snímky, které nebyly určené k veřejné projekci, ale umožňují rozšířit si představu o pojetí filmu u Mana Raye. Pozoruhodné jsou vizuální skici k jeho výtvarným dílům, například Autoportrét aneb co nám všem schází.

Rue Campagne-Première, Francie, 1923, Man Ray / česká premiéra

Od roku 1922 měl Man Ray svůj ateliér v Hotelu Istria v ulici Campagne-Première. Ve stejné budově bydlel také Marcel Duchamp, který v jeho ateliéru pracuje. V tomto krátkém snímku vidíme několik pohledů právě z tohoto místa, údajně jsou to zároveň nepoužité záběry pro film Mořská hvězdice. Zde také natočil záběry do filmu O čem sní mladé filmy? pro Henriho Chometta.

Corrida, Francie, 1929, Man Ray / česká premiéra

V režisérově autobiografii se dočteme, že často a rád natáčel záběry ze soukromého života na amatérský 9,5mm film. Někdy kolem roku 1929 půjčil kameru Ernestu Hemingwayovi, aby mohl zachytit býčí zápasy ve španělské Pamploně. Zatím tedy nebylo možné s jistotou určit, kdo vlastně tento snímek Corrida natočil. V roce 1929 totiž Man Ray hodně cestuje, publikuje a filmuje, není nepravděpodobné, že jde skutečně o jeho záběry ze Španělska.

Autoportrét aneb co nám vše schází, Francie, 1930, Man Ray / česká premiéra

Asistentka, milenka a múza Lee Millerová je hlavní postavou tohoto filmu, který lze jako jeden z mála s jistotou identifikovat, protože v roce 1930 v časopise Montparnasse byla publikována fotografie s popisem, že jde o ukázkou z připravovaného filmu Mana Raye. Zároveň tento film odkazuje na jeho slavné dílo z roku 1935 – Porcelánovou dýmku s bublinou. Respektive se jedná o jeho filmovou podobu, v níž Millerová objevuje falický symbol parfému Princesse X, který ve své době způsobil skandál.

Jed, Francie, 1933, Man Ray / česká premiéra

Švýcarská výtvarnice, malířka, spisovatelka a fotografka Meret Elisabeth Oppenheimová se v tomto krátkém filmu setkává s Manem Rayem. Není zde žádná režie, sledujeme pouze bezvýznamné pohyby, zapalování cigarety či pití ze sklenice. Jsme uprostřed režisérova surrealistického období, kdy jsou jeho filmy s úspěchem uváděny s Andaluským psem, Mezihrou a Knězem a mušlí. V roce 1933 natočil nedochovaný film o výtvarném umělci Constantinu Brâncușim.

Ateliér Val-de-Grâce, Francie, 1935, Man Ray / česká premiéra

Několik rychlých záběrů tentokrát z jiného pařížského ateliéru z ulice Val-de-Grâce. Vidíme zde pověšené jedno z jeho nejemblematičtějších děl A l'heure de l'observatoire – Les Amoureux. Není bez zajímavosti, že Man Ray dostával od společnosti Kodak barevný film Kodachrome, na který mohl natáčet v době, kdy barevné filmy nebyly zdaleka běžné.

Závody v kraji Landes, Francie, 1937, Man Ray / česká premiéra

Od roku 1935 pobývá Man Ray u přátel v kraji Landes. Společnost mu dělají například André Breton nebo Paul Éluard, autoři scénáře s názvem Pokus o kinematografické blouznění, z něhož několik záběrů bylo natočeno právě na tomto místě. Sedm fotografií z natáčení vyšlo ve stejném roce v Cahiers d'art. Zde ale sledujeme další film na téma tauromachie, jde o jeho francouzskou variantu.

La Garoupe, Francie, 1937, Man Ray / česká premiéra

Opět sledujeme záběry z prázdnin, které americký fotograf a filmař Man Ray tráví ve francouzském městě Antibes. Opět používá barevný materiál Kodachrome, kterým ho výrobce zásobuje. Jde o nový druh filmu uvedený na trh v roce 1937. Dle vlastních slov k němu dostal i kameru a měl ukázat, co s ním lze vytvořit. Nelíbily se mu přirozené barvy a použil filtr, který ale zapomněl sundat, takže všechny záběry vyznívají zcela jinak a Man Ray tudíž s výsledkem nebyl spokojen.

Ady, Francie, 1938, Man Ray / česká premiéra

Zde vstupujeme do soukromí Mana Raye a sledujeme krátký výjev, v němž hraje klíčovou roli umělce tehdejší partnerka Ady Fidelinová, s níž žil do roku 1940.

Dance, Francie, 1938, Man Ray / česká premiéra

Jeden z posledních filmových experimentů Mana Raye odkazuje k počátkům kinematografie. Sledujeme tajemnou Jenny, která provádí jakousi taneční kreaci. V témže roce je otevřena v galerii Beaux-Arts v Paříži výstava mezinárodního surrealismu. Man Ray je tam mistrem světla a návštěvníci při prohlídce procházejí s kapesní svítilnou.

Juliet, Francie, 1940, Man Ray / česká premiéra

V červenci 1940 odjel Man Ray do New Yorku. V Hollywoodu potkal Julietu Brownerovou a společně se tam usadili. Věnuje se zde už pouze výtvarnému umění a výrobě uměleckých předmětů. Režisér Al Lewin mu sice nabízel práci v Hollywoodu, ale Man Ray se věnuje pouze ozvučení svých starších filmů. Ve snímku Juliet vidíme několik soukromých výjevů natočených na 8 mm. Jak Man Ray sám konstatoval: „V této době chodím do kina spíš ze slušnosti, protože většina filmů mne nudí.“

REALITY TV

Reality TV otevírá oči diváků novými televizními formáty a v nejširším světovém záběru představuje aktuální podoby zkřížených žánrů, jako jsou doku drama, docusoap, reality show nebo mockument.

Down the Road

Předsudky a stereotypy vedou k přesvědčení, že Downův syndrom představuje v životě člověka nepřemožitelnou překážku, jež mu nedovolí žít normální život. Seriál ukazuje skupiny mladých lidí s hendikepem, kteří se vydávají na dobrodružnou cestu kolem světa, na které čelí nevšedním výzvám i nástrahám běžného života.

Roses Are Blue je belgická produkční společnost, která se zaměřuje především na produkci příběhů pro televizi, digitální platformy a sociální média. Za televizní seriál Down the Road získala společnost několik ocenění.

Matchmakers

Show se řídí heslem: výběr svého partnera nechte svým přátelům, protože ti vás znají nejlépe. Skupiny přátel organizují tři rande svému nic netušícímu kamarádovi. Každé rande dopředu plánují a následně sledují prostřednictvím skrytých kamer. Po závěrečném odhalení je již pouze na něm, se kterým ze tří potenciálních partnerů se vydá na romantický výlet.

Roses Are Blue je belgická produkční společnost, která se zaměřuje především na produkci pro televizi, digitální platformy a sociální média. Za show Matchmakers byla nominována na cenu FRAPA

Naked Attraction

Moderní pojetí rande je dle tvůrců tohoto konceptu příliš složité, a proto se rozhodli výběr zjednodušit a jít k potenciálním partnerům tak blízko, jak je to jen možné. Nabízejí provokativní dating show, ve které si její účastníci vybírají své protějšky pouze podle detailů jejich nahého těla včetně pohlavních orgánů.

Studio Lambert je britská nezávislá televizní produkční společnost, založená Stephanem Lambertem. Dnes společnost sídlí jak v Británii, tak také ve Spojených státech a z jejího vývoje vzešla řada populárních seriálů jako Šéf v utajení či Google box

Ptáčata III

Pokračování dokumentárního cyklu, který řadu let sleduje třídu romských dětí z brněnského Bronxu. V prvních dvou sériích se děti naučily pracovat s kamerami, aby přinesly ojedinělé svědectví o životě svém a svých rodin. Třetí série pokračuje ve sledování individuálních příběhů dnes již dospívajících.

Radim Procházka patří mezi přední české filmové a televizní producenty, věnuje se také režii dokumentů. Martina Šantavá je kreativní producentkou tvůrčí skupiny České televize.

Zvláštní vyšetřování

„Čapí hnízdo“ je kauza, v níž figuruje český premiér Andrej Babiš. Mezi klíčovými aktéry kauzy byl i premiérův-podnikatelův syn, kterého se policie dva roky marně snažila najít a vyslechnout.

Reportéři Zvláštního vyšetřování, originálního pořadu Televize Seznam, Sabina Slonková a Jiří Kubík pětatřicetiletého Andreje Babiše mladšího vypátrali a vyzpovídali.

Heinz-Christian Strache – Ibiza video

Šéf rakouských svobodných (FPÖ) Heinz Christian Strache si před rakouskými parlamentními volbami v roce 2017 domlouval s domnělou rodinou ruského oligarchy podporu výměnou za protislužby. Ukázalo to tajně natočené video. Základní otázka novinářské etiky zní, zda je ve veřejném zájmu vůbec přípustné vyprovokovat situaci a natáčet ji skrytou kamerou.

Secret Mayor

Starostové z několika nizozemských měst přicházejí s poměrně netradičním řešením problémů. Za pomoci skrytých kamer se maskovaní jako novináři či noví sousedé infiltrují do jednotlivých místních komunit. Chtějí tak pochopit jejich smýšlení, aby mohli snáz řešit problémy sužujícími spravované město.

All3Media je sdružení 28 společností, jejichž tvorba pokrývá velké množství televizních formátů, od televizních dramát až po zábavné reality show. Pořady jsou vysílány na množství platform a řada z nich obdržela některou z cen, jako je BAFTA či Emmy.

Sestřičky

Po dobu jednoho roku sledovali tvůrci práci zdravotních sester v různých prostředích – v domácnostech, nemocnicích i na zahraniční misi. Cyklus je zevrubným vhladem do problematické oblasti českého zdravotnictví a vypráví o ženách a mužích, které spojuje odpovědnost, stres a nízké finanční ohodnocení.

Tvůrčí skupina Martiny Šantavé se v České televizi věnuje především společenské publicistice a dokumentaristice, především oblastem vzdělávání, kultury či historii.

The City Inspector

Osm měst je po dobu dvou dnů pod dohledem městské inspektorky a jejího týmu tajných agentů. Na konci každé epizody jsou s výsledky průzkumu seznámeni všichni obyvatelé konkrétního města. Faktografická zábavná show vyhodnocuje výhody i ostudně neřešené problémy v oblasti vzdělávání, zdravotnictví, bezpečnosti, potravin či místních úřadů.

Heslem společnosti Armoza Formats je snaha vymýšlet kreativní řešení v reakci na rychle se měnící mediální trh. V současnosti je jedním z největších výrobců a distributorů na globálním trhu a stojí za řadou populárních sérií, jako je například show I Can Do That!

DOC ALLIANCE SELECTION

Doc Alliance Award je cena udělovaná nezávislou platformou Doc Alliance, sdružující 7 evropských dokumentárních festivalů: CPH:DOX, MilleniumDocs Against Gravity FF, Doclisboa, DOK Leipzig, FID Marseille, MFDF Ji.hlava a Visions du Réel. Spolu s online dokumentárním kinem DAFilms.cz představuje cena klíčový projekt tohoto sdružení.

Kiruna – překrásný nový svět, Česká republika, Švédsko, 2019, Greta Stocklassa / česká premiéra

Apokalyptický obraz oblasti pohlcované těžebním průmyslem ukazuje dokument na titulním švédském městě. Vedení důlní společnosti se rozhodlo nezastavit těžbu a přestěhovat obyvatele čtvrtí ohrožených propadem půdy. Režisérka z natáčení ve městě za polárním kruhem i přímo v důlním prostředí vytěžila uhrančivé filmové obrazy.

Česko-švédská režisérka Greta Stocklassa (1993) studuje dokumentaristiku na pražské FAMU. Upozornila na sebe krátkými školními filmy, studií umělé aortální chlopně Kov o kov (2017) či defilé pohlednic k MDŽ Pohledy na Věru Bechyňovou (2015), který se promítal na festivalu Visions du Réel stejně jako její celovečerní debut Kiruna.

Odysea, Francie, Belgie, Nizozemsko, Portugalsko, 2018, Sabine Groenewegen / východoevropská premiéra

Za pomoci prvků sci-fi a poezie představuje dobovými dokumenty problematiku nizozemského kolonialismu v nových souvislostech a až rýpavým způsobem se ohlíží za historií tohoto národa. Snímek, oceněný výroční cenou Doc Alliance Selection Award 2019, cíleně směřuje k hlubšímu zamyšlení nad složitostí a komplexitou toho, co považujeme za pravdivé.

Nizozemská umělkyně Sabine Groenewegen inspiraci pro svou tvorbu čerpá především v historii. Zabývá se především tím, jak rozhodnutí našich předků ovlivňuje přítomnost i budoucí vývoj celé lidské společnosti. Knalezencí nejvýstižnějších odpovědí využívá foundfootage záběry, které kombinuje s vizuálně výraznými postprodukčními zásahy.

Bez postihu, Belgie, Francie, 2018, Alexe Poukine / východoevropská premiéra

Intimní zpověď Ady, ženy, která byla ve svých devatenácti letech znásilněna, vypráví ve filmu dvanáct žen a dva muži. Individuální pojetí jedné a té samé výpovědi zasahuje svou věrohodností a tím, jak se Adin příběh mísí s příběhy ostatních, vytváří emocionálně velmi sugestivní dokument konkrétní a komplexní představu o prožitku násilí a o všech následcích, které oběť pronásledují celý život.

Tvorbu francouzské režisérky Alexe Poukine (1982) charakterizuje citlivý zájem o důvěrné a skryté v lidských příbězích. Její filmy Petites Morts (2008) a Dormir, dormir dans les pierres (2013) byly uvedeny na mezinárodních filmových festivalech.

ZKOUŠKA SIRÉN

Kontakt s aktuálním světovým hudebním dokumentem a experimentem. Co z dnešní záplavy hudby skutečně funguje? Existuje ještě dnes umění zvuku (a umění naslouchat!), které má sílu mytických Sirén.

Dělat Vlny: Umění filmového zvuku, USA, 2019, Midge Costin / česká premiéra

Filmový sound design, jeho umění, historie a oslava. Snímek, uvedený letos v Cannes, je elitní celovečerní lekcí o všem, co obnáší zvuk v současném filmu: kvalitní, rafinovaný, těžící z tradice kinematografických triků i z dokonalých technologií. Ve filmu napěchovaném ukázkami z filmů i přímo z výroby zvuků se dělí o své zkušenosti George Lucas, Steven Spielberg, Barbra Streisand, Robert Redford, David Lynch, Ang Lee a Sofia Coppola.

Midge Costin je nejen režisérkou, ale především špičkovou editorkou filmového zvuku, s níž spolupracovala řada velkých hollywoodských studií. Za editaci dialogů a zvukových efektů ve filmech Armageddon a Krvavý přílív byla nominována na Oscara.

Můj přítel Fela, Brazílie, 2019, Joel Zito Araújo / východoevropská premiéra

Energický dokument rekapituluje příběh jedinečného hudebního rebela, který představoval v Nigérii zásadní opoziční živel, a ještě stihl definovat výbušný afrobeatový styl. Film se vyhýbá mýtům a nechává vyprávět svědky realističtěji. Fela Kuti, jehož význam pro celou panafrickou generaci je nesporný, je tu představen důkladněji a plastičtěji než kdy dřív.

Joel Zito Araújo(1954) se ve své tvorbě zabývá především tématem mezilidských vztahů v brazilské společnosti. Za snímek *Denying Brazil*(2000) získal cenu za nejlepší dokument na festivalu dokumentárních filmů v São Paulu.

Lil Peep: Pro každého vším, Velká Británie / USA, 2019, Sebastian Jones / středoevropská premiéra

Rapper Lil Peep a jeho příliš krátký život jsou předmětem filmu, který skládá portrét protagonisty z obrazů postinternetového věku –od videí z mobilu přes klipy až k původní kinematografické práci (film zaštitil jako výkonný producent Terrence Malick). Snímek sleduje vzestup křehkého, zranitelného Peepa od jeho objevu jako hiphopové senzace až k předávkování narkotiky v jednadvaceti letech.

Sebastian Jones, známý především díky své spolupráci s Terencem Malickem, přichází se svým režijním debutem, k jehož realizaci přizval Rameze Silyana. Ten mimo jiné režíroval řadu videoklipů ke skladbám rappera Lil Peepa.

Svoboda a rock, USA, 2017, Jim Brown

Jak slast ze zvuku elektrické kytary a rock'n'rollu pomáhala v Sovětském svazu rozkládat komunistickou moc. V době studené války se touha tisíců amatérských a undergroundových kapel po svobodě západního střihu stala nenásilnou opoziční silou. O síle rock'n'rollu věděly CIA i KGB. Film z amerického úhlu pohledu mapuje sovětskou scénu v letech 1955–1991.

Jim Brown(1950) se proslavil hudebními dokumenty, při jejichž vzniku spolupracoval s řadou významných světových hudebníků. Za svou práci získal řadu ocenění, mimo jiné čtyři ceny Emmy, poslední v roce 2007 za film *Pete Seeger: The Power of Song*.

Lost tune, Bangladéš, 2019, Rettu Sattar / východoevropská premiéra

Jedná se o krátký dokument a zároveň experimentální dronovou skladbu z Bangladéše. Početná skupina hráčů na harmonium drží dlouhé tóny a společně vytváří hypnotické vibrující pole zvuku. Protestní akce upozorňuje na zákonné restrikce, které v dnešním Bangladéši vedou k zákazu a vymizení tradičního nástroje nezávislých, harmonia.

Bangladéšská umělkyně a performerka Rettu Sattar(1981) svá vystoupení staví na problematizování času. Ve své práci se věnuje pomíjivosti existence, kterou vyjadřuje skrze vystoupení, ve kterých kombinuje prvky divadla a performance.

MASTERCLASS

MasterClass Barbora Chalupová, Vít Klusák: V síti—vystřižené scény

Vít Klusák a Barbora Chalupová natáčeli dokumentární film, který v českém kontextu nemá obdoby. Tvůrci se zaměřili na zneužívání dětí na internetu, na sexuální predátory, které hledají svou kořist v útrobách sociálních sítí. Cílem psychosociálního experimentu bylo lovit a ulovit samotné predátory a zjistit jejich motivace. V masterclass nás autoři snímku provedou materiálem, který se do filmu nedostal, ale stále je důležité o něm mluvit. Řeč bude o střihu, dramaturgii a uchopení dané látky tak, aby výsledný dokument byl soudržný po všech stránkách a aby dostali vysokým etickým nárokům.

MasterClass Sergej Dvorcevoj

Ve filmech Sergeje Dvorcevoje jakoby nebyly hranice mezi dokumentárním a hraným filmem. Jeho doménou jsou pomalé a dlouhé ruční záběry, které určují obraznost všech jeho filmů stejně jako hluboký zájem o důstojnost lidí na okraji společnosti. Soustředěně realisticky zobrazuje sociální a ekonomickou situaci svých hrdinů, žijících v Kazachstánu a v Rusku. Ve své masterclass režisér poodhalí způsoby vidění světa a principy, podle kterých tvoří svá díla.

MasterClass Atanas Georgiev

Atanas Georgiev je producenta ze společnosti Trice Films a střihače ze Severní Makedonie. Když se ponoříte do tvorby nefikčního filmu, je nalezení jeho předmětu a postav už tak dost těžké. Ale pocitodpovědnostizůstat věrnýpříběhu apřitombalancovat mezimorálkou, etikoua estetikounení o nic lehčí.Ve spolupráci s Institutem dokumentárního filmu.

MasterClass Cristi Puiu

Cristi Puiu je považován za průkopníka "rumunské nové vlny". V roce 2005 získal za snímek Smrt pana Lazaresca (2005) cenu v Cannes v sekci Un certain regard. Film Aurora (2010) byl také uveden v Cannes a získal Cenu Na východ od Západu na festivalu v Karlových Varech. Drama Siera Nevada (2016) bylo na festivalu v Cannes nominováno na Zlatou palmu. Puiu ve svých hraných filmech často používá dokumentární postupů. Jeho mistrovská dílna odpoví na otázky, zda toho využívá s cílem dosáhnout "pravdy" a větší autenticity, zda je dokument pravdivější než hraný film a jestli existuje vůbec pravda ve filmu, anebo platí Godardovo "každý střih je lež".

Smrt pana Lazaresca, Rumunsko, 2005, Cristi Puiu

Pro pana Lazaresca to měl být jeden z běžných večerů, avšak jeho náhlá nevolnost se stane začátkem tragikomické odysey. Road movie, charakteristická svou bezprostřední realistickou formou, trpce nahlíží sociálně nepřívětivý systém zdravotní péče, který stojí a padá na lidech zatížených byrokracií. Režisér dokázal svým osobitým přístupem rozmazat hranice mezi reálným a fikčním světem, přičemž dokumentaristická ruční kamera tento pocit umocňuje a dotváří už tak funkční koncept práce s hercem. Snímek pozoruhodně vystihl stav tehdejší společnosti, který se nápadně podobal Kafkovým románům.

FAMU UVÁDÍ

FAMU uvádí výběr nejpozoruhodnějších dokumentárních filmů, které v uplynulém roce vznikly na různých katedrách akademie.

FAMU: 1. ročník

Dílnu studentů prvního ročníku katedry dokumentární tvorby na pražské FAMU převzal po Vítu Klusákovi dokumentarista Jan Šípek. Pod jeho vedením vytvořili studenti v rámci semináře řadu prací, které budou na letošním ročníku festivalu prezentovat. Diváci tak budou mít možnost proniknout blíže do tvorby začínajících mladých dokumentaristů, neboť část z jejich prací není běžně mimo školu prezentována.

Dílnu vede Jan Šípek.

Studenti: Anežka Fišárková, Širín Nafariehová, Kryštof Zvolánek, Michael Jiřinec, Juliana Moska, Josef Švejda.

FAMU International uvádí

FAMU International je jedna z kateder na FAMU, která má několik studijních programů v anglickém jazyce. Studenti těchto programů pochází z různých kultur a to jim umožňuje nahlédnout a zpracovat lokální témata s jedinečnou perspektivou. V této sekci budete mít možnost vidět filmy, které byly vytvořeny studenty magisterského programu oboru režie. Dalšími snímky jsou filmy studentů jednoletého programu, kteří měli za úkol natočit portrét. V těchto snímcích uvidíte dvojí život drag queen, esej o světelném znečištění, audiovizuální metaforu současné společnosti v Číně, dozvíte se, jaké to je být režisérkou, a jak podobná je profese dirigenta a režiséra.

Dirigent, r. René Kmet, 2019, 14 min.

Podivné Prase 2.0, r. Ruqing Li, 2019, 6 min.

Červená Zelená Modrá, r. Anna Fokker, 2019, 10 min.

Dračí královna, r. Hélène De Cartier, 2019, 9 min.

Režirovat Fionu, r. Oksana Sanytska, 2019, 12 min.

Boží Dar, r. Emir Ziyalar, 2019, 13 min.

Sejde z očí, r. Grégory Montaldo, 2019, 12 min.

Drobné šity-detaily, Česká republika, 2019, Vojtěch Petřina / česká premiéra

Radosti a starosti výtvarníka Františka Skály zachycuje film v pestrých obrazech. Člen divadla Sklep, zakládající člen skupiny Tvrdohlaví i tajné skupiny B. K. S. (Bude Konec Světa), komtur Řádu zelené berušky proslulý svojí tvorbou z nalezených předmětů a přírodnin tvoří nová díla v pražském ateliéru i na venkovském statku, demonstruje proti vládě, koncertuje se skupinou Tros Sketos.

Před nástupem na katedru dokumentární tvorby na pražské FAMU studoval Vojtěch Petřina (1986) na Filmové akademii Miroslava Ondříčka v Písku. kde natočil hraný film Requiem a portrét věnovaný rapperu Rezníkovi.

Když přeložíš jednu špagetu přes druhou špagetu, Česká republika, Francie, 2019, Anna Petruželová / světová premiéra

„Když Joe říká, že za dvacet let bude konec světa, proč dělat filmy?“ „Ale tohle je taky kulinářský film!“ Podobné impresivní zlomky zamyšlení, poznámek a otázek přináší letní a prosluněný portrét francouzského filmového kolektivu MTK, oddaného své umělecké kinematografické laboratoři vybavené pro práci s černobílým a barevným materiálem. Film bude promítán z 16mm filmového pásu.

Anna Petruželová (1998) je studentkou katedry dokumentární tvorby na pražské FAMU. Její film *Nevím, kaluže* získal na jihlavském festivalu v roce 2018 zvláštní uznání v soutěžní sekci Fascinace.

OK2PAY, Česká republika, 2019, Marie-Magdalena Kochová / česká premiéra

Černobílý portrét kameramana a radioamatéra Ladislava Prajsnera, který na rádiových vlnách vystupuje pod Američany oblíbenou krycí značkou OK2PAY. V tomto oboru patří mezi světovou špičku, neboť se mu podařilo postupně navázat rádiové spojení se všemi zeměmi světa. Snímek vznikl v rámci projektu katedry kamery FAMU *Letopis*, který je realizovaný ve spolupráci s Národním filmovým archivem a posluchači katedry kamery a katedry dokumentární tvorby.

Marie-Magdalena Kochová (1994) studovala v ateliéru Nová média FDU ZČU a nyní studuje dokumentární tvorbu na FAMU. Její autorská reportáž *Stavědlo 1* získala v roce 2017 Aramisovu cenu *FamuFestu*. Na MFDF Ji.Hlava 2017 byl v sekci *Česká radost* uveden její snímek *Bude si svět pamatovat tvoje jméno?*

Vykuř!, Česká republika, 2019, Kateřina Dudová / světová premiéra

Vykuř je jednak sloveso v rozkazovacím způsobu, ale kromě toho již také citoslovce. Film představuje neuchopitelný portrét mimostrukturní existence básníka a krále moderní doby, žijícího mimo systém a konvence, pohybujícího se však ve všech odstínech spektra významu tohoto slova.

Kateřina Dudová (1987) vystudovala divadelní režii na pražské DAMU a v současnosti je studentkou třetího ročníku katedry dokumentární tvorby na FAMU. Jak v divadle, tak ve filmu aplikuje postupy experimentálního amatérského přístupu.

SLOVENSKO

Slovenský dokumentární film 60

Výběr osmi digitálně restaurovaných filmů představuje průřez slovenskou krátkometrážní dokumentární kinematografií 60. let a zachycuje rozmanitost přístupů jednotlivých autorů k médiu dokumentu.

Fotografování obyvatel domu, Československo, 1968, Dušan Trančík

Před rozestavěným rodinným domem na venkově se při různých příležitostech střetává tradiční, vícegenerační rodina. Přeměny stavby, rozrůstání rodiny, plynutí veselých a smutných událostí, to všechno se stává podnětem pro společné fotografování. Obdiv k pracovitosti obyčejného člověka doplňuje film ironickým zvýrazněním paradoxu velkých iluzí a každodenní reality – draze vykoupených vymožeností socialismu.

Dušana Trančíka (1946), studoval stříhovou skladbu na FAMU. Ještě během studií se podílel na filmu *Tryzna* (1969) o palachiádě, později přešel do hraného filmu, kde natočil filmy jako *Vítěz* (1978) nebo *Iná láska* (1985). Ve své tvorbě se zajímá o společensko-politické problémy, osudy jednotlivců a jejich etické postoje nebo o hledání smyslu lidské existence.

Jsem prokletý fotograf, Československo, 1969, Julius Matula

Film o spontánnosti života i práce zachycuje ducha a nekonvenční osobnost fotografa Pavla Hudce Ahasvera. Ze stylizovaného portrétu se nedovíme nic faktografického, jenom v nebývalé otevřenosti procítíme bohémský život konce 60. let v Československu.

Julius Matula (1943–2016) natočil už během studia na FAMU dokumentární filmy *Som prekliaty fotograf* (1969) a *Moja teta Vincencia* (1969). Jako pomocný režisér na Barrandově spolupracoval mimo jiné s Ivanom Baladou na filmu *Archa bláznů* (1970), do roku 1991 sám natočil dvanáct hraných filmů. Věnoval se také dabingové režii a spolupracoval s redakcí publicistiky České televize.

Lilli Marlen, Československo, 1970, Peter Mihálik

Autora původního námětu Dušana Hanáka inspirovala probíhající válka ve Vietnamu, otázkou však byla nepoučitelnost člověka a nezvratnost konfliktů. Základem filmu se stal obrazově-hudební kontrast pět autentickeých archivních záběrů a známé písně Lili Marleen v podání Marlene Dietrichové. Skladbu určuje plán opakování i prodlužování záběrů, střídání hudby a zvuků, zpětného pohybu zvukové a obrazové stopy.

Peter Mihálik (1945–1987) se řadí mezi nejvýznamnější slovenské filmové kritiky a teoretiky. Působil však také jako dramaturg, mimo jiné na filmech *Fotografovanie obyvateľov domu* (1968) nebo *Som prekliaty fotograf* (1969). Jako režisér je podepsaný pod krátkými filmy *Pomaly miznúci svet* (1969), *Tryzna* (spolu s Dušanem Trančíkem a Vladom Kubenkom, 1969) a *Lilli Marlen* (1970).

Nedokončená kronika, Československo, 1967, Rudolf Urc

Poeticky laděný dokumentární film s použitím archivních materiálů oživuje záměrně zapomenutou osobnost Vladimíra Clementisa, intelektuála a pouťového ministra zahraničí popraveného v procesu s Rudolfem Slánským. Film vznikl krátce po Clementisově rehabilitaci a lze jej považovat za příspěvek k pokusu vyrovnat se s režimem 50. let.

Rudolf Urc (1937) je důležitou postavou slovenského dokumentárního a animovaného filmu. V 60. letech působil jako režisér a vedoucí dramaturg Zpravodajského filmu a Studia krátkých filmů, kde se podílel na mnoha oceňovaných filmech. V období normalizace byla jeho tvorba zakázána a byl přeřazen do animovaného filmu, kde výraznou mírou přispěl k jeho rozvoji. Je autorem a spoluautorem mnoha teoretických a historických publikací.

Přijel k nám Old Shatterhand, Československo, 1966, Dušan Hanák

Sarkastická zpráva o životě v jedné uzavřené rezervaci za železnou oponou. Na pozadí prvního plánu konfrontace domorodců se zvědavými cizinci odkrývá Hanák ve sledu vtipných obrazových a zvukových situací únavu socialistické společnosti z budování „světlych zítřků“ a také míru zaostalosti či lhostejnosti jejich obyvatel.

Dušan Hanák (1938) je autorem oceňovaných krátkých filmů jako *Učenie* (1965), *Prišiel k nám Old Shatterhand* (1966), *Omša* (1967) nebo *Deň radosti* (1972). V hraném filmu debutoval snímkem *322* (1969), následně natočil jeden z nejvlivnějších slovenských filmů vůbec, celovečerní dokument *Obrazy*

starého sveta (1972). Za film *Ja milujem, ty miluješ* (1980) získal na Berlinale v roce 1989 Stříbrného medvěda za režii.

Zpověď, Československo, 1968, Pavol Sýkora

Film s dotekem existencialismu sleduje každodenní rutinu mladé ženy a jejích spoluvězeňkyň: nástupy na vězeňském dvoře, práce, hygiena a němé pohledy zpoza zamřížovaných oken. Její osud byl zpečetěn dávno před tím, než spáchala jakýkoliv zločin, protože ani rodina, ani společnost jí nedokázaly pomoci, když to nejvíc potřebovala.

Pavol Sýkora (1931–1970) patřil v 60. letech mezi důležité dramaturgy slovenského dokumentárního filmu. Jako autor se zajímal především o člověka-jedince, ale také o sociální podmíněnost konfliktu, v němž se nachází. Kromě filmu *Spověď* patří mezi jeho nejvýznamnější filmy portrét Vladimíra Dzurily Brankár (spolurežie Rudolf Urc, 1965) nebo *ABCD* (1969) o životě mladé učitelky na venkově.

Voda a práce, Československo, 1963, Martin Slivka

Režisérský debut průkopníka etnografického filmu je věnován průzkumu technických památek, které využívají vodní pohon na práci. Pohled do světa včerejška jen prostřednictvím sugestivní montáže obrazů a hudby Ilji Zeljenky, jejímž základem byl elektronicky preparovaný původní zvuk vodních strojů.

Martin Slivka (1929–2002) vystudoval dokumentární tvorbu u profesora Karla Plicky na FAMU (1955), poté i etnografii a folkloristiku na FF UK v Praze (1963). Mezi jeho nejznámější filmy patří *Ikony* (1966), *Odcházka člověk* (1968) nebo televizní cyklus *Deti vetra* (1990). Folkloru a lidovému divadlu se věnoval i jako teoretik, byl prvním děkanem Filmové a televizní fakulty VŠMU v Bratislavě.

Zakleté údolí, Československo, 1966, Štefan Kamenický

Reportážní film z odlehlejší oblasti východního Slovenska je nesmlouvavou kritikou společnosti a státu, který dopustí propastné rozdíly v kvalitě života svých obyvatel. Věcným způsobem popisuje bídu místních lidí i beznaděj, že se jejich život zlepší: děti nechodí do školy, aby mohly pomáhat na poli, muži odcházejí na sezónní práce, rozmáhá se alkoholismus, a dokonce i genetické poruchy.

Štefan Kamenický (1932–2009) začínal jako asistent režie na filmech Štefana Uhra, poté přešel do Zpravodajského filmu. Zajímal se o sociální témata, na počátku 60. let k nim přistupoval ještě poeticky, později spíše věcně, až kriticky vyhrcočeně. Mezi jeho nejznámější filmy patří *Kvety na Silici* (1961), *Zakliata dolina* (1966) nebo *Zasľúbená zem* (1968).

MY STREET FILMS

My Street Films se během šesti let své existence etabloval jako zásadní vzdělávací projekt, který inspiruje zájemce z řad nejširší veřejnosti, aby natočili krátký film a vypověděli tak o tématech, jež sami považují za důležitá. Jedinečnost projektu spočívá v jeho otevřenosti –celoročně propojuje komunitu lidí, kteří se aktivně podílejí na dění ve svém městě, s profesionály z oblasti mediálního průmyslu. Kromě celostátní soutěže o nejlepší film pořádá pro vybrané uchazeče workshopy věnující se dokumentární tvorbě, otevřené semináře pro veřejnost, intenzivní praktické workshopy či filmová promítání spojená s přednáškou a diskuzí. Na MFDJ Ji.hlava představíme vítězné filmy z české soutěže

o nejlepší film zaslaný do soutěže My Street Films Awards.

Tinnitusm, Česká republika, 2019, Kateřina Kaclíková a Martin Pfanna / světová premiéra

Je možné s pískáním v uších něco dělat? Film vyhledávající zdroje hluku v městské krajině. Jde po stopách zvuků, které autora obklopují, od hučení motorů přes řinčení železnic, tikot hodin v domácnosti až po vlastní tinnitus.

Martin Pfanna Kateřina Kaclíková se zabývají různorodou uměleckou tvorbou včetně autorských filmů.

Naděje zlátne, Česká republika, 2019, Amálie Kovářová / světová premiéra

Jak vypadala příprava největší demonstrace od roku 1989? Kdo jsou lidé, kteří stojí za organizací Milion chvilek pro demokracii? Dá se unést tlak a očekávání 283 000 lidí? Demonstrace na Letné očima Amálie Kovářové. Amálie Kovářová natočila několik dokumentárních filmů, mimo jiné 2200km (2012) nebo Golem na Štvanici (2014).

Město rekordů a kuriozit, Česká republika, 2019, Karolína Kněžů a Zuzana Martáková a Valerie Vítů / světová premiéra

Pelhřimov je nejen malé město na Vysočině, ale také město rekordů a kuriozit, město velké bundy a obřího nádobí, město čertů a strašidel. Je multikulturní? Je tolerantní?

Valerie Vítů se narodila v roce 2000 v Pelhřimově, nyní zde dokončuje poslední ročník gymnázia, podílí se na vedení skautského oddílu a koordinuje činnost místní větve Fridays For Future.

Zuzana Martáková se narodila se v roce 2001 v Pelhřimově a žije v malé vesnici poblíž. V Pelhřimově studuje gymnázium. Ve volném čase se věnuje starším lidem v domově pro seniory a doučuje děti ze sociálně slabších rodin. Karolína Kněžů se narodila v roce 2000 v Pelhřimově. Studuje gymnázium, chodí do místního dramatického souboru, ráda čte a směje se špatným vtipům.

DOKUMENT ČT

Česká televize jako každoročně navazuje na zájem o svou dokumentární tvorbu uplynulého roku. Vedle snímků, které se objeví v soutěžních sekcích festivalu, promítne v Horáckém divadle i dalších jednadvacet filmů z aktuální produkce.

Horácké divadlo, 25.–27. října 2019

Příběhy 20. století II: Mlátičky, Česká republika, 2019, Viktor Portel / světová premiéra

Snad každý zná záběry ze zásahu proti demonstrantům na Národní třídě 17. listopadu 1989. Jan Slezák, Milan Danišovič a Jiří Laňka se podíleli na potlačování demonstrace dne 17. listopadu 1989, byť každý v jiné míře. Jan Slezák byl velitelem roty Pohotovostního pluku Veřejné bezpečnosti a v době zákroku čekal v pohotovosti jako záloha. Milan Danišovič celému zásahu velel. Jiří Laňka byl řadovým příslušníkem speciální jednotky ministerstva vnitra, tzv. červených baretů. Tvrdý zákrok proti demonstraci v listopadu 1989 spustil pád celého komunistického režimu v Československu. Příslušníci SNB najednou museli odpovídat na otázky, které předtím vytěsňovali.

Příběhy 20. století II: Pohraničníci, Česká republika, 2019, Radim Špaček

V prosinci 1989 padla „železná opona“, která oddělovala sovětský blok od západního světa. Stříhání drátů na dosud neprostopných hranicích je zřejmě nejvýraznějším symbolem nově nabyté svobody. Jak tehdejší události vidí někdejší důstojníci pohraniční stráže? Jejich hlavním úkolem nebyla ostraha hranic před nebezpečím zvenčí, nýbrž lovení občanů z Československa a dalších zemí sovětského bloku, kteří se snažili utéct do demokratického světa.

Balkánem nahoru a dolů s Adamem Ondrou, Česká republika, 2019, Petr Horký / světová premiéra

Šestidílný horolezecký cestopis sleduje nejlepšího sportovního lezce světa při překonávání rekordů. Adam Ondra si vybírá známé i neznámé lokality v zemích bývalé Jugoslávie, ale cestuje i do Rumunska, Řecka a Albánie. Seznamuje se s místními stěny i horolezci, kteří mu pomáhají s vytipováním těch nejextrémnějších, dosud neprozkoumaných skalních cest.

Lístek na Měsíc, Česká republika, 2019, Veronika Janatková

Pět let předtím, než na Měsíc poprvé vkročil Neil Armstrong, začala společnost Pan Am prodávat letenky na Měsíc. Vesmírná horečka v té době zachvátila celý svět, včetně Ronalda Reagana. Celkem na 100 tisíc zájemců se zapsalo do Klubu prvních letů na Měsíc. Jaké byly jejich motivace odletět a co doufali, že tam najdou? Spolu s protagonisty z různých částí světa (USA, Rakousko, Česká republika) se snímek zamýšlí nad očekáváními, která se s komerčními lety na Měsíc pojila.

Jiří Trnka: Nalezený přítel, Česká republika/Francie, 2019, Tereza Brdečková a Joel Farges

Jiří Trnka byl jedním z největších českých umělců 20. století a jedním ze zakladatelů loutkové animace. Jeho poetická a imaginativní práce ostře kontrastuje s temnou érou 50. let v Československu. Jeho práce byla režimem používána jako důkaz, že komunistická společnost dokáže umělcům poskytnout skvělé podmínky pro tvorbu. Ideologický zápas Západu a Východu se nevyhnul ani dětem a jejich příběhům.

Začít znovu, Česká republika, 2019, Eva Tomanová

Skutečný příběh o nepravděpodobné lásce ženy středních let ze středostavovské rodiny a sňatkového podvodníka. Do jejich vztahu z nejméně pravděpodobného směru vstoupí nebezpečí smrti a současně naděje v podobě narození dítěte. Začít znovu je vnímavým psychologickým portrétem ženy, jejího partnera a dalších nejbližších, a zároveň strhujícím svědectvím boje o život a jeho smysl.

Trabantem tam a zase zpátky, Česká republika, 2019, Dan Přibáň

Velká cesta kolem světa končí! Poslední výprava uzavírá cesty žlutých trabantů v čele s cestovatelem Danem Přibáněm napříč kontinenty ve velkém stylu. Žlutý cirkus jede z Indie až domů. Překonává Himálaje, láme výškové rekordy a prchá před policií. Přestože jde mnohokrát do tuhého, mezinárodní česko-slovensko-polská posádka bojuje se všemi nástrahami s černým humorem a sebeironií.

Nedej se: Klimatičtí vězni, Česká republika, 2019, Martin Marek

Aby upozornili na poškozování životního prostředí, neváhají vyvěsit transparent na komín elektrárny, vylézt na těžební věž nebo protestovat na dně uhelného dolu. Občanské protesty patří k demokracii i ochraně životního prostředí odjakživa. V posledních letech ale přibývá případů, kdy za nenásilný protest hrozí aktivistům trestní stíhání. Přichází se změnou klimatu i změna klimatu v naší společnosti? Budou lidé, kteří nenásilně protestují proti poškozování životního prostředí, končit ve vězení?

Nedej se: Motýli nad propastí, Česká republika, 2019, Eva Lammelová

Tak jako zažíváme unifikaci kultury a společnosti, tak se unifikuje i příroda. Zažíváme největší kolaps druhů v zaznamenané historii. Mizí ptáci, rostliny a snad největší propad zažívají motýli. Tento hmyz je natolik náročný, že i malá změna prostředí se může projevit na velikosti populací. Následkem scelování polí a upouštění od tradičního hospodaření se dříve běžné druhy začaly vyskytovat v krajině čím dál tím méně, až doslova zbyly jen na malých ostrůvcích. U některých druhů to zašlo tak daleko, že poslední mohykány najdeme jen na jediném kopci. Co potřebují motýli k životu a jak by měla jejich krajina vypadat?

Obrazy pražské periferie, Česká republika, 2018, Josef Císařovský

Obrazová dokumentární féerie, vyvolávající dávno zmizelou krajinu pražské periferie kolem Botiče. Předlohou pro konfrontaci s její dnešní podobou se stal nerealizovaný scénář režiséra Jiřího Lehovce, fotografie Josefa Sudka a obrazy Kamila Lhotáka.

Kdo tady blbne, Česká republika, 2019, Šárka Maixnerová

Je jedním z nejdéle sloužících psychiatrů a psychoterapeutů na světě. V osmdesáti letech stále aktivně pracuje na třech klinikách, píše čtený blog a vydává popularizující knižní bestsellery. Jeho snem bylo stát se obvodním lékařem na Šumavě, místo toho skončil v blázinci. Stál za spoustou modrých knížek pro české disidenty. Jako jeden z prvních u nás se začal veřejně věnovat psychosomatické medicíně. Především je ale člověkem, který miluje lidi a svůj život dal do služby člověku ve všech jeho bizarních podobách.

Na krev, Česká republika, 2019, Erik Knopp / světová premiéra

Časosběrný snímek zachycuje osmou generaci loutkářského rodu Kopeckých skrze bratry Rosťu a Vítka Novákovy. Sleduje je v klíčovém období, kdy získali divadelní prostor pojmenovaný Jatka 78 a poprvé přičichli k ambicióznějším projektům s novocirkusovým souborem Cirk La Putyka. Fenomén nový cirkus zde ale není představován jen jako třpytivá estráda plná neuvěřitelných kousků artistů a akrobatů či jako spolek volnomyšlenkářských umělců, kteří se vezou na vlně popularity mezi pražskou kavárnou. Je to příběh o splněném snu. Rosťova sebezničující vůle totiž přinesla po osmi generacích kočovných kumštýřů jeho rodině to, po čem vždy toužila—vlastní kamenné divadlo. Vysoké ambice a pracovní nasazení si ale také u obou bratrů vybírají svou daň.

Můj otec špión, Česká republika/Estonsko/Litva/Německo/USA, 2019, Jaak Kilmi a Gints Grube / česká premiéra

V roce 1978 byla leva Lesinska obyčejnou vysokoškolskou studentkou, která žila se svou matkou v tehdy ještě sovětském Lotyšsku. Její otec pracoval oficiálně jako překladatel v OSN v New Yorku, byl však

zároveň zaměstnancem KGB. Když leva získala povolení otce v USA navštívit, sdělil jí, že se chystá společně se svou druhou ženou „přeběhnout“. leva se rozhodla s otcem zůstat. Nová rodina se oficiálně stala východoněmeckými emigranty s novými identitami: Petr a Linda Dornovi s dcerou Evelyn. Dnes se leva pokouší v celovečerním dokumentu rozkrýt neuvěřitelný život a podivnou smrt svého otce, agenta KGB, který přeběhl k CIA.

Český žurnál: Bratři Okamurovi, Česká republika, 2019, Filip Remunda

Filmový portrét tří sourozenců a společnosti, kterou stejně jako Hayata, Osamu a Tomia mnohé spojuje i rozděluje. Prolínání často protichůdných vizí trojice bratrů s historií jejich rodiny a s postoji dalších protagonistů filmu je konkrétním svědectvím toho, jak politickou situaci ovlivňují osobní i společenské zkušenosti. Film tak nejen naznačuje, proč se nacházíme v dnešní politické konstelaci, ale je rovněž zprávou o stavu současného společenského mínění, jak ve vztahu k jejich autoritám, tak i k občanům.

30 dní ze života českého dozorce, Česká republika, 2019, Karel Žalud

Po úspěšném, na MFF Ji.hlava oceněném, dokumentárním seriálu Uzamčený svět se režisér Karel Žalud ještě jednou vrací do prostředí vězení. Nyní v něm sleduje příběh Dana Laufa, mladého dozorce působícího v malé věznici v Teplicích, který odjíždí od své těhotné ženy na 30 dní na výpomoc do velké věznice ve Stráži pod Ralskem. Na jeho osobním příběhu se ukazuje nejen vězeňské prostředí a specifické nároky Laufova povolání, ale také problémy současného českého vězeňství.

Terezínští hrobaři, Česká republika, 2019, Olga Strusková / světová premiéra

Filmový dokument přibližuje na téměř neznámém příběhu třiceti terezínských vězňů události lidické tragédie. Až dosud byl příběh Lidic připomínán převážně prostřednictvím svědectví lidických žen, které se po skončení druhé světové války vrátily zpět do vypleněného a vypáleného domova. Vyvražděním lidických mužů jakoby jednou provždy skončil jejich příběh. Od té hrůzné noci, kdy byli zastřeleni a uloženi do společného hrobu, se o nich mlčelo a jen pietně vzpomínalo.

Jan Potměšil: Nikdy bych neměnil, Česká republika, 2019, Martin Slunečko a Miroslav Šmídmajer / světová premiéra

Film spojuje osobní příběh známého herce Jana Potměšila s dějinnými událostmi roku 1989. Na vznik a průběh sametové revoluce měli velký vliv studenti a herci. Demonstrovali, stávkovali, ale hlavně se pokoušeli informovat i vzdálené regiony o tom, co se děje. Jeden z nich, Jan Potměšil, za tuto činnost zaplatil vysokou cenu – při návratu ze setkání s ostravskými horníky se vyboural v autě. Ostatní vyvázli bez úhony, on doživotně ochrnl. Silou vůle a pozitivním přístupem k životu se mu podařilo vrátit se nejen do běžného života, ale také ke své profesi. Jak se na smysl revolučních aktivit dívá dnes a jak to vidí jeho tehdejší soupeřníci? Stálo to za to?

Manželské etudy: Nová generace, Česká republika, 2019, Hana Třeštíková

Mirka a Kuba se seznámili na technoparty, narodila se jim dcera a rozhodli se vzít. Svatbou začíná sedm let štěstí, lásky i bolestivých pádů. Mladá dvojice čelí odvěkým výzvám, ale také lákadlům a záludnostem života v současném Česku. Přichází stěhování za město, druhé dítě, hypotéka, krize. Dokáže rodina

společně překonat největší překážku? Pomocí časosběrné metody zachycuje Hana Třeštíková ve svém režijním debutu soukromá dramata strhujícím způsobem. Navazuje tak na dílo své matky Heleny, která tento formát proslavila.

Jiří Suchý: Lehce s životem se prát, Česká republika, 2019, Olga Sommerová

Málokterá osobnost české kultury ovlivnila svým všestranným talentem během šedesáti let své tvůrčí dráhy tolik generací. Divadelník, hudebník, textař, básník, skladatel, spisovatel, filmař, grafik, výtvarník, divadelní režisér, sběratel—to vše byl a stále je Jiří Suchý, jehož životní příběh zachytila Olga Sommerová.

Forman vs. Forman, Česká republika, 2019, Helena Třeštíková a Jakub Hejna

Snímek je životním portrétem jednoho z předních českých režisérů Miloše Formana. Forman jako tvůrce, filmař ověnčený Oscary za Amadea a Přelet nad kukaččím hnízdem, jako člověk, jako charismatický dobrodruh, který se nebojí pochybovat sám o sobě. Dokument od režisérské dvojice Heleny Třeštíkové a Jakuba Hejny sumarizuje Formanovu životní cestu, na níž se prolíná přízeň a rány osudu, osobní nalézání i tápání. Je koláží často neviděných soukromých i oficiálních archivů i autobiografického vzpomínání, které namluvil režisérův syn Petr Forman.

Ji.hlava Dětem

Ji.hlava dětem je tvořivou, hravou a kulturní zónou pro dětské festivalové návštěvníky. Ve spolupráci s časopisem Raketa proběhnou animační dílny s výtvarnicemi Mařenkou Urbánkovou a Terezou Novou. René Nekuda představí svůj Příběhostroj a nebude chybět ani workshop Hry na ovoce. Na programu jsou dále koncerty (divadlo Koňmo), výtvarno (humpolecká Zóna pro umění 8smička) i divadlo: Víťa Marčík, Anička a letadýlko nebo storytelling Michaly Piskačové. Nebudou chybět dokumenty pro děti i pásma večerníků od ČT :D. Speciální novinkou letošního ročníku Ji.hlavu dětem pak bude provázání dětského programu s programem Inspiračního fóra. V rámci Po-hádek osobnosti z nejrůznějších oborů zavítají mezi děti a děti se na výměnu stanou přispěvateli diskusního fóra dospělých.

Ji.hlava dětem je zcela zdarma pro neakreditované i akreditované návštěvníky. Děti dostanou v rámci programu festivalovou akreditaci zdarma a zažijí svůj vlastní festival. Na workshopy a dílny v rámci programu Ji.hlava dětem je z důvodu omezené kapacity nutné se přihlásit předem.

Dětský koutek

Dětský koutek v srdci galerie se zbloudilému návštěvníkovi jeví jako oáza pohody a dětského výskotu uprostřed neklidu festivalových projekcí. Budoucí generace se může zabavit v prostoru vybaveném eventovou agenturou pro děti a dospělé Baby Office, zahrát si společenskou hru, vzdělávat se nebo se věnovat udržitelným hračkám zrodinného zábavního centra Robinson. Rodiče pak potěší odborný dozor.

Animační dílna, odpočinková zóna, minikino

V dílně si můžete vyzkoušet základní principy animace a nahlédnout do bohatého světa animovaného filmu. Přijďte si k nám vytvořit krátkou animaci a prozkoumat některé z animačních technologií. Svou animaci si přímo můžete odnést například na flashdisku či SD kartě. V další části dvorany se můžete

natáhnout na lehátko nebo tatami apozorovat, co se děje kolem. A pokud se zrovna nic neděje, v minikině v rohu dvorany pravděpodobně zrovna začíná pohádka nebo dokument. Tak se běž podívat!

Kavárna Paseka

Gastro-kouzelníci z Paseky s větším hledištěm než posledně. Vůně skořicových sušenek, kávy a čokolády vás tentokrát uvítá přímo u vstupu do OGV. Zázemí kavárny je situováno do klenutého prostoru vstupního mázhausu. Malé umělecké gastro-artefakty v podobě lahodných plněných housek, obložených toastů, dortíků, buchet či dezertů jsou vždycky potěšením nejen pro oči. Ať už se přijdete posilnit před programem, nebo po něm, najdete zde vždy místo k zastavení.

Večerníčky

Po dni naplněném zážitky už zbývá síla jenom na večerníčky. Teď pro změnu sledujte, co dělají ostatní. Třeba Vydrýskovu cestu po proudu řeky. Krátká dobrodružství denně uzavírají dětský program.

Ranní a odpolední filmový blok

Ranní a odpolední filmový blok předznamenává téma debatních Po-hádek současného světa pro nejmenší návštěvníky MFDF Ji.hlava. Na pomoc jsme přizvali Bóđu, Rochňu i pana Vrání ze série TvMiniUni, protože ti se nikdy nezaleknou ani té nejvšetečnější dětské otázky. A kdyby ani oni nevěděli, odpovědi nám dají pořady z televizního vzdělávacího projektu DIV. Když ráno včas nevstanete, stihnete to odpoledne.

Vnitřní svět Terezy Dočkalové

V ranním programu se snídání s kávou mladá provokativní herečka oceněná dvěma Tháliemi Tereza Dočkalová, známá také svým satirickým pořadem Branky, body, kokoti, v němž vystupuje v roli našťvané moderátorky, představí deset žen, které ji inspirují v životě i v její tvorbě. Otevřený program proběhne v budově Horáckého divadla Jihlava.

Vyhlášení hry Klapka – filmová Vysočina poprvé

Každý turista a filmový fanoušek v jedné osobě mohl během jarních a letních měsíců cestovat Vysočinou po stopách filmových hvězd, navštívit až šestadvacet míst známých ze stříbrného plátna a sbírat body do speciálního pasu. Nejaktivnější účastníci soutěže Klapka aneb Filmová Vysočina poprvé budou na vyhlášení odměněni zajímavými cenami. Návštěvou filmových ateliérů, turistickou deskovou hrou nebo batohem. Vítěz získá víkendový pobyt v prvorepublikovém Letohrádku sv. Vojtěch.

Divadlo Koňmo: Vyprávění starého vlka aneb pravda o Karkulce

Jsou vlci opravdu lidožrouti? Kdo vlastně co sežral a kdo je skutečný hrdina? A není nakonec notoricky známá verze pohádky pouhou bulvární pomluvou? Nejnovější inscenace divadelní společnosti Koňmo přináší konečně autentické svědectví starého vlka o tom, jak to s Karkulkou bylo doopravdy. Představení kombinující hru s marionetami, činohru a živě provedené písně je určeno dětem od 4 let i jejich rodičům.

Workshop pro rodiče a děti s 8smičkou

Rodiče v hlavní roli, děti jako asistenti při tvorbě knihy společných příběhů. Dospělí s malými asistenty na workshopu v režii humpolecké zóny pro umění 8smička vytvoří společně knihu, kterou píšou samy výlety. Ať už jsou to výlety do 8smičky, nebo kamkoliv. Příběh převedeme pomocí tisku, vlastních rukou. MONOTISK–KRASOPIS–KNIHOTVORBA. Tužky, jehly, nitě a k tomu vlastní nebo půjčené dítě!

Hudební vystoupení orchestru Péro za kloboukem

Aktivity našeho souboru jsou rozmanité. Jejich těžiště však vždy pevně stojí na divadelních základech. Co se samotné muziky týče, je nám potěšením vydávat se na toulky po rozličných tóninách, rytmech a žánrech. Puzení zvědavostí neváháme brát do rukou nejrůznější hudební nástroje, vyluzovat z nich tóny.

Po-hádka o demokracii

Debatní program o tématech současného světa pro nejmladší publikum (od 5 let) a rodiče. Nechme děti zapojit svou mysl i fantazii v hravé debatě s novinářem a filozofem Petrem Fischerem. Vstupem dotématu nám bude epizoda Co je to svoboda? ze série TvMiniUni. Dokážeme pak dětem vysvětlit, co je demokracie? Nebo je raději necháme, ať nám sdělí svou představu oni? Možná je to dinosaurus, nebo název cukroví. Kdo ví.

Příběhostroj od časopisu Raketa

Novinář a lektor tvůrčího psaní René Nekuda vás provede krajinou příběhů, kde je možné úplně všechno. Potkáte zatoulané pohádkové bytosti, tajemné předměty i kouzelná místa. Rodiče na workshopu vítáni. René Nekuda vystudoval Literární akademii v Praze, absolvoval odbornou stáž na Chapman University v Los Angeles. Vede přednášky o svých cestách, píše povídky a divadelní hry, věnuje se dobrovolnickým aktivitám. Je autorem bestselleru Kreativní zápisník (2017) a stojí také za projektem Hakuna Matata.

Dopolední filmový blok

Dopolední filmový blok během tří dnů průběžně představí devět zahraničních dokumentárních filmů EBU, jejichž tématem jsou děti, jejich sny a cesta za jejich splněním. Někdo touží po tom, být módním návrhářem, a někdo jiný zase jen po tom, potkat stejně zrzavé vrstevníky nebo uveřejnit svou básničku. Všechny filmy jsou dabované. Blok doplňují krátké filmy z cyklu Co seděje kolem nás a krátké dokumenty na téma filmové umění.

Víťa Marčík: O holčičce, která se ještě nenarodila

Představení Víty Marčíka staršího o touze dědečka po vnučce, o oslu Abrahamovi, koníku Apačovi a o Stromu života, jenž mluvil o světě viditelném a neviditelném. Pohádka vhodná pro všechny, kteří se nebáli narodit a teď mají strach z umírání. Divadlo je odehráno s loutkami od Evy Marčíkové, Jana Růžičky, neznámého autora a s botou bývalého ministra životního prostředí.

Malý workshop animované tvorby

Na workshopu vedeném Mikulášem Vinařem dojde k seznámení se základním principem pohyblivého obrazu, jednotlivými animačními technologiemi, zestručněnou historií snahy zaznamenat pohyb.

Účastníci si vyzkouší propojení kreseb či fotografií v pohyblivý obraz navlastní krátké animované etudě. Svět animované tvorby je rozlehlý a fascinující. Malý animační workshop otevírá okénko, kudy se dá nahlédnout dovnitř!

Nekonečná vážka a Tisícročná včela

Spolu s hudebníky z La Školy si zkusíte, jaké je to skládat hudbu a co to je nota, tón nebo třeba hudební nástroj. Je květina hudební nástroj? A proč tady děti a dospělí hrají rostlinám? A proč hrají rodičům? Protože na konci se z dětí stanou hudebníci a nástroje a společně s pedagogy z La Školy zakončí koncert. La Škola vznikla v roce 2012 s cílem učit děti hudbu a autorskou tvorbu. Věří, že to pomáhá rozvinout jejich komunikační a sociální dovednost.

PLANeta

PLANeta je jen jeden z možných plánů, jak se postarat o naši zemi a následně celou planetu. Co je důležité pro to, aby vydržela i pro další generace dětí? Jak si takovou planetu představujete? Bude na vás celý PLÁNeta vymyslet pod vedením Pavlíny Pitrové. Vystudovaná etnoložka v současné době pracuje jako edukátorka vzdělávacích programů v Oblastní galerii Vysočiny v Jihlavě. Mimo jiné se zabývá i propojením výtvarného umění, veřejného prostoru a historie v souvislosti s aktuálními výstavami.

Workshop experimentální hudby

Workshop nabízí možnost seznámit se s kreativními a zábavnými metodami tvorby zvuků a hudby. Například pomocí upravených dětských hudebních nástrojů, různých hraček, rostlin či ovoce a zeleniny. Workshop bude rozdělen na 2 dvouhodinové části, v případě motivace a nadšení dětí bude zakončen menším společným vystoupením, jamem.

Divadlo Anička a letadýlko: Vivi tady nebydlí

Víly většinou mívají zvláštní moc. Vivi ji má také. Je to obrovská síla, se kterou je někdy těžké se vyrovnat. Zvlášť pro ulítlou holku Vivi, kterou pořád někdo komanduje, usměřňuje a plísnil. Tak se Vivi rozhodne nikoho ve svém životě nepotřebovat. Být prostě pank. Pro děti od 5 let.

MC Broko – elektronická hudba trochu jinak

Martin hrával s klukama v kapele tvrdou muziku. Poháněli ji silnými emocemi a zážitky. Pořád se smáli, brečeli nebobili, a pak je všechno bolelo. Takový život Martina unavil, a tak se vydal do hor, aby našel sám sebe. Skrze experimentování a postění se ve Štýrském Hradci zrodil MC Broko. MC hudbu kombinuje a improvizuje. Pohybuje seod veggio hopu přes hračkové disko k breakcoru. Hudba je pro něj cesta a na konci dne většinou překvapí sám sebe.

Bát se, či nebát

Přestože strach se původně vyvinul jako varující emoce, pro mnohé z nás jsou určité formy strachu příjemné a častěji je úmyslně vyvoláváme. Vyprávíme si děsivé příběhy, sledujeme horory, provozujeme extrémní sporty. V této dílně s Ditou Novákovou náš strach uchopíme, prozkoumáme a vyjádříme ho pomocí výtvarného jazyka. Protože umět popsat svůj strach je nejdůležitější krok k tomu, jak se nebát.

Debatní program o tématech současného světa pro nejmladší publikum (od 5 let) a rodiče.

Nechme děti zapojit svou mysl i fantazii při hře a pantomimě na téma strach se zástupci nevládního projektu Genesis z bosenské Banja Luky. Vstupem do tématu nám bude epizoda Proč jsou duchové strašidelní? ze série TvMiniUni. Dokážeme tak dětem vysvětlit, že strach, i když má někdy „velké oči“, je přirozená emoce a není třeba se ho bát?

Ozoboti

Hravá výuka algoritmického myšlení spozoruhodnými Ozoboty. Ozobot je miniaturní robot, svelikostí kolem 2,54 cm skutečně nejmenší svého druhu. Ke komunikaci využívá unikátníbarevný jazyk. Společně s IT kouzelnicemi wITches naučíte tyto malé interaktivní hračky projetco nejrychleji bludištěm, přitom povídat a ještě svítit různými barvami. Čeká vás nejkratší a nejzábavnější cesta ke skutečnému programování a robotice.

Výprava Odyssea

Dlouhá cesta domů. Dobrodružný příběh statečného Odyssea a věrné Pénélopé. Výprava do obrazů slovy malovaných. Asi hodinu (a půl) vypráví pro kohokoliv od pěti let výš Michala Šíma Piskačová ze spolku pro mluvené slovo Verbarium

Hudba z lesa

Šišchrastidlo, vyvolávač deště nebo větvičková kytara, i to jsou nástroje, které uslyšíme na interaktivním koncertu z lesa. Téma ekologie letos zarezonuje i v programu pro nejmladší návštěvníky. Děti z přírodních a upcyklovaných materiálů vyrobí vlastní jednoduché hudební nástroje, které si budou moci odnést domů. Na okamžik se také stanou hudebními skladateli avytvoří rytmickou kompozici, kterou jako orchestr lesních nástrojů společně secvičí a rozezvučí.

Ve stínu pokroku

Ve městě Shēnzhèn nahradily telefony tradiční formy lidové zábavy. Mezi nejstarší patří stínové divadlo, kterému se dnes věnuje už jenom několik mistrů v odlehlých koutech Číny. Spolu se vydáme na cestu do jedné z loutkářských dílen. Vyrobíme loutky inspirované původními anovými motivy, abychom každý zvlášť a všichni spolu mohli vyprávět příběhy z cest

Po-hádka o Číně

Debatní program o tématech současného světa pro nejmladší publikum (od 5 let) a rodiče. Nechme děti zapojit svou mysl i fantazii v hravé debatě s Alicí Rezkovou, zakladatelkou iniciativy Uličník a odbornicí na asijské země. Vstupem do tématu nám bude epizoda Jsounindžové ještě pořád? ze série TvMiniUni. Zdalipak i děti vědí, že Čína není jen spotřební zboží a maso s rýží, které prý zachutnalo Krtečkovi?

Kaligrafie pro děti

V průběhu workshopu si děti na pár hodin vyzkouší stát se písmomalířem! Ukážeme si psaní pomocí štětců a tuše na větší formáty papíru. Zkusíme si psaní čínských znaků i klasickou západní moderní kaligrafii v podobě minimalistických plakátů. Na kurz je potřeba si přinést oblečení, které se případně může ušpinit. Originálním plakátem z kurzu si děti mohou vyzdobit třeba svůj pokoj.

VR INSTALACE

Master's vision

Epizoda z trilogie zkoumající významná díla výtvarného umění skrze jejich příběh a rozbor s důrazem na pocity a působení na smysly diváka. Dílo věnované Monetovu obrazu Lekniny vypráví o malbě, která byla dlouhá léta skryta před širokou veřejností, díky historickému výzkumu a novým metodám analýz může ukázat nové poznatky o jeho původu a vzniku.

Nothing to be Written

Vojáci v zákopech první světové války mohli domů posílat pohlednice, na které nebylo dovoleno napsat nic kromě podpisu—komunikace probíhala pouze v předepsaných frázích. V unikátní estetice kresby inspirované zprávami na pohlednicích se ukazují i okolnosti jejich napsání a obdržení.

Re-Animated

Dílo inspirované posledním ptákem moho hnědým, jehož druh ze země vymizel v roce 1987. K vytvoření animovaného světa autor naprogramoval obrazy reálné fauny a flóry tak, aby kolonizovaly ostrov a vytvořily jedinečný ekosystém, k čemuž použil i simulační modely předpovídající budoucí klimatické scénáře. Rostliny, mech a hmyz reagují na puls hudby generované v reálném čase a dech a hlas publika ovlivňují virtuální atmosféru. Výsledkem je jedinečný VR zážitek pro každého uživatele.

Mind Palace

Evokace vnitřních pohnutí, poznávacích a emocionálních procesů, které se dějí v mysli v citlivých komunikačních situacích mezi partnery a také v době rozchodu, přičemž experimentuje především s možnostmi zobrazení různých perspektiv ve VR díle

Le Cri

Jeden z nejvýznamnějších expresionistických obrazů Výkřik, který vytvořil norský malíř Edvard Munch ve třech verzích mezi lety 1893 a 1910, se stává východiskem pro sugestivní prostorovou a interaktivní úvahu nad temnotou, inspiracemi a interpretacemi tohoto ztvárnění vnitřní i vnější hrůzy.

The Key

Interaktivní zážitek buduje lyrický prostor s abstrahovanými bytostmi, v němž rozvíjí úvahu o bezpečí a domově. Divák prochází metaforickou s novou cestou, jejíž úskalí a překážky mu pomáhají analyzovat otázky a rozhodnutí o blízkosti, ztrátě a vzájemnosti.

VR KINO

Ghost Fleet VR, USA, 2018, Lucas Gath, Shannon Service

Drásavé dokumentární svědectví o moderním otroctví na indonéských rybářských lodích spojuje unikátní záběry natočené přímo na lodích s příběhem Thajce Tun Lina, který byl ve 14 letech unesena na lodi otročil 14 let, než ho zachránila humanitární organizace.

Rooms, Německo, 2019, Christian Zipfel

Dokumentární úvaha nad sociální funkcí pokoje jakožto společenského konstruktu připisujícího ohrazenému prostoru funkci a pravidla užívání. Skrze pět komorních realit ukazuje archetypální způsoby využití místností k uspokojení lidských potřeb a kulturních rolí.

MADE BY ME: CHINA, Čína, 2018, Alyssa Newman

Sledování původu komponentů a vzniku digitálních výrobků, které každodenně používáme, skrze pohled na práci, prostředí a pracovní i životní podmínky dělníků, kteří těží potřebné suroviny a pracují v továrně v čínském Zhuhai, v níž se výrobky sestavují.

The Leap—Inside Architect Dorte Mandrup's Mind

Vhled do kreativního uvažování nad stavbou v souladu s krajinou, kde by měla být umístěna, skrz výklad a vizualizaci přemýšlení významné architektky na místech v Ice fjordu v Grónsku a Waddenu v Dánsku se stává úvahou o propojení estetiky, funkčnosti a udržitelnosti.

Unframed – The Intimacies, Švýcarsko, 2018, Félix Vallotton

Esteticky jedinečné představení dřevorezby švýcarského výtvarníka Félix Vallottona. Žena zobrazená v jeho dílech reflektuje způsob ztvárnění scén z příběhu o lásce a zradě. Dílo je úvahou o intimitě i způsobu jejího zobrazování.

Isle of the Dead, Francie, 2018, Benjamin Nuel

Virtuální interpretace slavného díla švýcarského symbolistního malíře Arnolda Böcklina buduje fantastický svět obrazu z roku 1883 jakožto prostoru bezčasí a lyrického bytí během plavby s převozníkem Charónem. Hudebním doprovodem je Rachmaninovova symfonická báseň rovněž inspirovaná tímto mistrovským dílem.

Das Totale Tanz Theater, Německo, 2018, Maya Puig, Diana Schniedermeier

Sofistikovaná pocta vlivnému uměleckému hnutí Bauhaus dovádí do dosud neuskutečnitelných podobjevištní experimenty Oskara Schlemmera a Waltera Gropia. S choreografií Richarda Siegala, v níž se divák volně přibližuje tanečnickům, zkoumá strukturovanost a možnost svého vlivu na prostor, přičemž každá složka tanečního, hudebního, kostýmního, scénografického a zvukového designu odkazuje na tvorbu Bauhausu.

-22,7°C, Francie, 2019, Jan Kouen, Amaury La Burthe

Zvukový portrét Grónska: producent elektronické hudby Molécule sbírá ruchy Arktidy pro své připravované dílo. Při teplotě -22,7°C hledá otisky a o zvuky přírodních procesů a dění a provází diváka procesem vzniku hudebního díla.

Rhizomat VR, Německo, 2017, Mona el Gammal

Dystopická interaktivní úvaha o svobodě vůle se odehrává v době, kdy demokracie byla nahrazena všudy přítomnou vládou Metodologického institutu, který provádí pravidelné kontroly mysli, a proti jehož totalitě se bouří undergroundová skupina Rhizomat, zkoumající alternativy diktátorského sociálního řádu.

Battle Hymn, Izrael, 2019, Yair Agmon

Blízké pozorování dramatických situací i každodenních činností izraelských vojáků je režisérovým apelem na nutnost dialogu, vzájemného pochopení a soucitu jakožto možné cesty k ukončení politického konfliktu.

Daughters of Chibok, Nigérie, 2019, Joel Benson

Ze zemědělské komunity v Chiboku v Nigérii bylo v roce 2014 uneseno 276 dospívajících dívek teroristickou skupinou Boko Haram. Film vypráví skrz postavy matek šolaček, z nichž 112 se pořád nevrátilo domů, o této tragédii, současném životě i právech žen.

GAME ZONE

Mozak, USA, 2017, The Center for Game Science at the University of Washington, Allen Institute for Brain Science

Vědecká hra z oblasti neurovědy. Zkoumání mozku je nesmírně komplexní disciplína, jejíž výsledky jsou klíčové pro medicínu i jiné vědní obory. Díky zapojení tisíců účastníků do této hry získávají vědci data, s nimiž mohou vytvářet modely různých typů mozkových buněk.

Headliner, USA, 2018, Jakub Kasztalski

Oceňovaná adventura, která konfrontuje praxi vzniku fake news rozvíjením znalostí a kritického myšlení. Hráče situuje do role editora zpravodajství, který určuje jejich podobu a sleduje dopad na společnost, přátele i svoji kariéru. Je postavený před mnoho etických otázek a zároveň poznává proces vzniku zpráv.

Skill Lab: Science Detective, Dánsko, 2018, Jacob F. Sherson

Série detektivních miniher, jejichž řešení nutí hráče nebo hráčku zapojit různé kognitivní dovednosti, čímž pomáhají výzkumné komunitě pochopit vývoj a podoby poznávacích schopností, způsoby řešení problémů a reakcí na typické podněty. Pomáhají tak také porozumět kognitivním anomáliím a možnosti identifikovat je v raných fázích.

Procházka, Česká republika, 2019, Daniel Jenikovský, Lucie Polášková, Marek Andryšek

Výtvarně výjimečné dílo na pomezí pomalé hry a interaktivní animace vybízí k průzkumu krajiny plné přírodních motivů a překvapivých artefaktů ztvárněných křehkou kresbou.

Fantastic Fetus, Polsko, 2019, Aleksandra Jarosz, Thomas Feichtmeir

Nezávislá polská hra se silným politickým poselstvím je satirickým simulátorem reagujícím na společenskou debatu o zákonu zakazujícím interrupce v Polsku v roce 2016. Upozorňuje i na možnost těhotenství, které ohrožuje život matky, a otvírá klíčové otázky o ženské reprodukci.

Pešiaci, Slovensko, 2018, Noha v mede

Chodníky Bratislavy jsou obsazeny reklamními trojnožkami, dopravními značkami, sloupy veřejného osvětlení či popelnicemi a zbytek území okupují divoce parkující auta. Hra Pešáci se snaží upozornit na dlouhodobě neřešený problém kvality veřejných prostor a zábavnou formou poukazuje na to, jak se ten nejpřirozenější způsob přesunu–chůze proměnil na frustrující a nebezpečnou aktivitu.

Telling Lies, Velká Británie, 2019, Sam Barlow

Sofistikovaná vyšetřovací hra, v níž pomocí průzkumu a spojování částí příběhů hráčka nebo hráč hledá ve vyprávěních a souvislostech pravdivý obraz událostí. Pracuje s databází záběrů a tajně zaznamenaných konverzací, které zachycují dva roky života čtyř lidí, a postupně odkrývá jejich intimní život i podrobnosti společného příběhu

Path Out

Autobiografická adventura provádí hráčky a hráče napínavou i překvapující cestou mladého syrského umělce Abdullaha Karama, který za dramatických okolností, jež však prezentuje i s humorem, unikl občanské válce v roce 2014.

PRYČ Z PÓDIA

Žijeme v době, kdy je možné zachytit, samplovat, citovat snad každý myslitelný zvuk. Producent a šéfstudia BBC Radiophonic Workshop, hudebník Matthew Herbert, píše: „K čemu je dnes elektrická kytara, když můžeme použít zvuk zahradní sekačky? A k čemu je sekačka, když můžeme mít zvuk výbuchu bomby v Alžírě?“ Letos jsme na festival pozvali řadu tvůrců, kteří pracují se zvukem skutečného světa: a je jen na vás, zda jejich tvorbě budete říkat hudba, nebo sound art – nebo třeba ještě jinak. Ažyl pro hudbu, který se za poslední roky šťastně usadil v kamenné lodi uprostřed zeleně–kosteje svatého Ducha ve Smetanových sadech–tak letos ještě víc míří do meziprostoru mezi koncert, zvukový dokument, galerijní instalaci a interaktivní události

WWW Neurobeat, hudební stan, pátek 25. října, 23:00

Neutopíš se dvakrát v téže řece. Ondřej Sifon Anděra, Milesa Anděra Zrnič, Lubomír Typlt. Hrdá kapela experimentující s hiphopem, industriálem a expresivností se už dávno propálila mezi klasiky scény. Osobní výpovědi na čerstvém albu jsou „metaforické, fantazijní, podvratné, sebeironické, každopádně s dávkami absurdních situací a černého humoru“.

Fotbal, hudební stan, sobota 26. října, 22:00

Špatně vygooglovatelná skupina, zkuste to. Žhavý objev letoška, shodlo se město i venkov. Českobudějovicko-brněnský Fotbal tvoří ostřílení hráči z kapel Sýček a Kidney Trauma; Jakub Šimanský, známý hlavně jako kytarista faheyovského stříhu, tu hraje na bicí. Krautrockovárytmika, dream pop, showgaze a psychedelie tu jsou zdroji vlastní třaskavé směsi. Album teprve vyjde, naživo je Fotbal nejintenzivnější. Jakub Šimanský, Petr Němec, Václav Schicho a Markéta Košařová.

VEČER RADIA 1: St. Jakob, hudební stan, sobota 26. října, 23:30–03:00

V rámci večera Radia 1 vystoupí člen kolektivu XYZ project Jakob Schubert aka St. Jakob. Toho můžete na Radiu 1 slyšet společně s Oliverem Torrem každé druhé pondělí po půlnoci. Jeho eklektickou selekci využívají četné pražské i mimopražské kluby. Ji.hlavský večírek by se dle slov Jakoba měl nést v duchu disca a elektra. Přijďte se ale pro jistotu přesvědčit, jestli to konstrukce stanu vydrží.

post-hudba, hudební stan, neděle 27. října, 22:00

Není se na co těšit, říká název letošního alba, s nímž se vrátila hibernující kapela pro klubovou psychoanalýzu – duo producenta Tomáše Havlena (Spomenik) a songwritera Dominika Zezuly (Děti mezi reprákama). Post-hudba si drží neklidný i melancholický sound, který rozšiřuje, posouvá a umocňuje skepsi v typické Zezulově dikci. Z písní: Pořád stejný pouště, Špinavý dlouhý dny, Synkáč hoří, Smrt Letný.

PAST, hudební stan, neděle 27. října, 23:00

„Lezeme z hlubin skladů rekvizit, abychom vás v rytmu subbasových žesťů zavřeli do pasti. Past se svírá ze dvou stran. Jedna je vyztužena ocelovými tyčemi a ozvěnami z šachet, tu druhou u kovaly Sudety a zkálil ji rap.“ Pokroucená odpověď na současnou myšlenkově vyprázdněnou českou rapovou scénu v rukou dvou kluků, co se potkali na DAMU a měli pocit, že spolu „musej něco udělat“.

Diskofilcky, hudební stan, neděle 27. října, 23:30

„Takto by djovala Paris Hilton, kdyby byla z Brna a chudá.“ Zuzana Fuksová a Marie Butula mají tu výhodu, že hity, které vám přijdou už přes čáru, můžete od nich pokládat za ironii. Putující ambasadorky postoje „na Brno dobrý“ posouvají svůj statement do polohy „na Ji.hlavě se může stát cokoli“.

MAKE UP NOT WAR, hudební stan, pondělí 28. října, 22:00

Živel, který dlouhodobě plodně zneklidňuje domovskou Jihlavu. Mezi rapem a melodramem, mezinutností umění a nutností postoje. Zhudebněná poezie: Marie Feryna, Ondřej Macl, Jan Škrob,

Kateřina Bolechová, Miloslav Topinka, Ivan Diviř, Allen Ginsberg, Lou Reed. Vystoupení na pomezí umělecké performance a moderního rituálu. Pod hudbou a interpretací je podepsan básník Aleř Kauer. Choreografie je dilem performerky Michaely von Pacher.

Radio Wave

Non scéna Radia Wave

Msto: DKO

Každou noc od půlnoci do (minimln) 4:00

Jarda Petřík,tvrtek 24. 10.

00:00–02:00

Moderátor Radia Wave, spoluzakladatel spacích koncert Silent_Night a obasn svatební selektor Jarda Petřík mapuje ve dvou rozhlasových pořadech současnou ambientní i klubovou scénu s důrazem na house, techno a experimentální elektroniku. Obzory sirozřjuje pravidelnými výjezdy na evropsk elektronick festivaly a as od času si někde i zahraje. Podle okolností to může být tradin a moderní blízkovýchodní hudba, noisem a industrilem okořenn techno, letn ln deep house i nostalgick disco.

dMIT.RY,tvrtek 24. 10.

02:00–04:00

DJ a organizátor klubových ak dMIT.RY uř se na scéně pohybuje přes jedent let. Před pěti lety založil vlastn label Neo Violence, kde digitln i na vinylu vydává vlastn hudebn objevy ze vřech kout světa. Kromě DJingu a pořádání občasných vlastních ak se také jř několik let stará o booking DJs v oblbenm prařskm Groove baru. Pravideln také vysílá na prařskm Rádiu Punctum nebo pařzkm Rinse France.

HRTL live, patek 25. 10.

00:00–01:00

Leoř Hort alias HRTL je řpikov performer na modulrn syntezátor a zakladatel brněnského kazetového vydavatelství Bkko Tapes, kter vydává hudbu východoevropských bedroom producentů. Zároveň je stjovm jezdcem Bastl Instruments, kter vyrábějí hand-made open-source hudebn hardware. HRTL zhusta koncertuje jak u nás, tak v zahraničí.Vystoupil na největřm klubovm festivalu na světě Amsterdam Dance Event, na klenotu multimediálních festivalů Ars Electronica nebo na DAVE festivalu v Drždnech.

Tomino & Myslivec, patek 25. 10.

01:00–02:00

DJske duo Tomino & Myslivec jsou Tomř Kelar a Prokop Holoubek z Brna. lenov elektropopovch Midi Lidi, zakladatel festivalu a klubov noci Itch My Ha Ha Haa také DJs.Tomř provozuje kultovní brnnsk klub Kabinet MUZ, Prokop stojí za prostorem PRAHA. Jejich sety jsou pln techna, house, ern hudby, ale nebojí se ani kraut rocku či punku.čekejte rychl střihy, kontrasty, psychedelickou atmosféru a občas ironickou selekci.

Aid Kid, sobota 26. 10.

00:00–02:00

Za pseudonymem Aid Kid stojí muzikant, producent a DJ Ondra Mikula. V dubnu 2015 vydal ve vlastní režii eponymní debutové album, které mimo jiné získalo cenu Vinyla pro objev roku. V současné době působí v kapelách Kittchen a Zvíře jménem Podzim a v audiovizuálních kolektivech Lunchmeat a Black Division. Věnuje se i scénické hudbě, například pro Studio Hrdinů. V rámci eklektických DJ setů se zaměřuje na aktuální klubové trendy, experimenty, ale i poslechovější elektroniku.

Floex DJ set, sobota 26. 10.

02:00–04:00

Pokud znáte Floexe jako atmosferika a melancholika z jeho desek či živých vystoupení, v případě DJ setu čkejte zcela něco jiného. Floexovy sety oscilují mezi elektronikou, technem či deep housem. V nestřežených momentech vás však překvapí novými souvislostmi. Ikdyž jsou jeho DJ sety zcela jiné než jeho autorská tvorba, čas od času je zde možné zachytit něco z jeho remixů, které se tanečním vlivům neubráníly.

Barbora, neděle 27. 10.

00:00–02:00

Barbora je pražskou DJkou a promotérkou. Stojí za značkou Tetris a programově rozjížděla klub Swim. V minulé sezóně si zahrála na Colours of Ostrava a Metronome festivalu a poprvé vyjela i za hranice—do Polska a na Slovensko. Jejími sety prorůstají všechny styly elektronické hudby, od techna až po klubovou hudbu.

Trevor Linde, neděle 27. 10.

02:00–04:00

Trevor Linde je DJ, producent a jeden ze zakládajících členů kolektivu Polygon. Jeho hudební zájem osciluje mezi hypnotickým technem a obskurními sonickými entitami, které neohraničuje doba vzniku ani přísné žánrové zařazení. Jeho hudební přístupy byly testovány v takových klubových institucích, jako je například berlínská Herrensauna, lipský IfZ nebo budapeštský Larm. Mimo jiné je také autorem grafických materiálů projektů Dietl Archive/Polygon a moderátorem pořadu Werk na stanici Radio Wave.

Holy, pondělí 29. 10.

00:00–02:00

„Pošesté a ještě lépe,“ řekl si filmový režisér a hudebník Šimon Holý, který ji. hlavskému publiku představí svůj eklektický mix houseových klasik, aktivistické klubové hudby a remixů popových div. Set, na který se zapomíná, jen pokud máte okno, očekávejte v pondělí v DKO.

Kostel sv. Ducha

Tomáš Šenkyřík, Česká republika, pátek 25. října, 15:00

Muzikolog a lovec zvuků Tomáš Šenkyřík přijíždí na festival v roce, kdy vydal nahrávku Slavík, konfrontující slavičí zpěv v Česku v roce 1978 a nyní. V letech 1999–2008 vedl fond audiodokumentace v Muzeu romské kultury. Autentický romský folklor nahrával zejména v osadách na Slovensku. Od roku 2008 se zabývá nahráváním zvuků v přírodě. Své nahrávky chápe i jako příspěvek do diskuze o environmentálních tématech.

Jiří Suchánek, Česká republika, pátek 25. října, 16:00

Zkušený poutník mezinárodní scénou sound artu, „zkoumá vztah mezi přírodou, technologií a odolností elektronických médií v drsných klimatických podmínkách“. Jeho koncerty většinou využívají a prozkoumávají jeho vlastní vynálezy, DIY nástroje či instalace. Jiří Suchánek studoval na brněnské FaVU VUT a pokračuje v nizozemském Haagu na Institute of Sonology. Do historie české indie scény se zapsalo jeho maskované duo Mateřídouška.

Džumelec, Slovensko, sobota 26. října, 15:00

Všechno tu vyrůstá z osobní zkušenosti se světem, z potřeby hravě zkoumat a pootáčet zažité, tradované, medializované. Džumelec uvádí své potenciální hity i písně jedinečné formy, a pak samozřejmě nelze opomenout jeho přednášky: o tom, jak začlenit do každodenního života fyzický trénink „těšby“ čili radování také o „trojkopčkovém“ znaku Slovenska. Nápaditý a nezvratitelně autentický Erik Sikora aka Džumelec přijíždí v roce své nominace na Cenu Oskára Čepana, ústřední slovenské ocenění pro mladé umělce.

Samčo, brat dážd'oviek & Revúca figa, Slovensko, sobota 26. října, 16:00

Manický, akustický i technologický, improvizující i konstruuující, groteskní i výstižně kritický: to je Samčo, patrně nejdůležitější hudební rebel dnešního Slovenska, skrytý pod kloboukem muchomůrky. Z písní: Soros mi daroval dlažobnú kocku, Ježiš nie je všetko, Umčo, Ohodnoťte či toto je podľa vás súčasné umenie na stupnici 1–10, Áttörő erő. Samčova tvůrčí partnerka Revúca figa má na scéně úlohu momentu překvapení, bílé magie a druhého, konfrontujícího páru očí a uší.

Miloš Vojtěchovský, Česká republika, neděle 27. října, 15:00

Kam zmizí zvuky, když nikdo neposlouchá—to je název vnořené rozhlasové instalace a kolektivní hry pro veřejný prostor Jihlavy. Posluchači vybavení nejlépe telefonem s připojením na internet podle Google Maps hledají ukrytá nebo zjevná místa se zvuky, odchlupujícími v nečekaných souvislostech fasádu dějin. Každý hráč vytváří nový palimpsest na ulicích, v parcích a zákoutích. Aplikace pro telefon a server s globální zvukovou mapou světa se nazývá radio aporee.org a napsali Udo Noll

Billy Roisz, Rakousko, neděle 27. října, 16:30

Získala věhlas citlivou schopností převádět experimentální hudbu do videoobrazů: inspiruje se při tom minimalismem a konceptualismem. Zaměřuje se na živě generované video a interakci video/zvuk s využitím monitorů, kamer, mixpultů pro videosignál, systému Synchronator, elektroniky i baskytary. Její dílo prezentovaly Tate Modern, Centre Pompidou, Berlinale, IFF Rotterdam, Biennale Sao Paulo, Transmediale nebo Donaufestival Krems. Ji.hlava 2019 uvádí zároveň její nový film Who's Afraid of RGB.

Love me, Česká republika, Slovensko, pondělí 28. října, 15:00

Trio hudebníků navyklých volně improvizovat. V tomto projektu však zpracovávají odposlechnutá slova z terénu a zvuky prostředí do pevného tvaru připomínajícího písničku. Michaela hraje autorské rytmické vzorce, které se občas variují v závislosti na slovech. „Ty,“ deklamuje v kazatelském modu Ivan Palacký. Alegorické povídačky bytostí, na kterých záleží, prokává Lucie Páchová napůl lidskými a z poloviny pak zvířecími komentáři.

Kim Myhr, Norsko, pondělí 28. října, 16:30

Inspirativní a intenzivní norská scéna přináší stále nové podoby experimentu a post-žánru. Kytarista Kim Myhr patří k protagonistům generace, která se prosadila v posledních deset letech. Na elektrické i akustické kytary vytváří hypnotické plochy. Spolupracuje s improvizátory z řady zemí světa, ale i s básníky a autorskou zpěvačkou Jenny Hval. Vystoupí sólově a v duu s Ingarem Zachem.

Ingar Zach, Norsko, pondělí 28. října, 16:30

Velká osobnost improvizované a experimentální hudby patří k nejvytíženějším hráčům na bicí dnešní scény. Rozvíjí vlastní originální zvukomalební techniky, zároveň proměnlivě působí v tuctu projektů. S kvartetem Dans les arbres nahrával pro ECM Records a s Arve Henriksenem pro Rune Grammofon, ale stejně charakteristické pro něj jsou „nástěnné audiomalby“ v triu Mural inspirovaném hrou v legendární Rothkově kapli v Houstonu. Vystoupí sólově a v duu s Kimem Myhrem.

AUDIOREPORT

XXVIII. ročník soutěžní přehlídky AudioREPORT návštěvníkům MFDF Ji.hlava nabídne jedinečnou možnost seznámit se s nejnovější produkcí v oblasti českého rozhlasového dokumentu. Tradiční soutěžní přehlídku pořádá od roku 1990 nezávislá občanská diskuzní platforma Sdružení pro rozhlasovou tvorbu. Soutěž probíhá ve třech poslechových dnech, po poslechu následuje diskuze s přítomnými. Porotcem se stává účastník, který si poslechne všechny přihlášené snímky. Vstup na poslechy je volný. Proběhne 23. a 24. října v Havlíčkově Brodě.

DIVADLO

ABBA — Scény z manželského života

Scénické čtení původní hry o Abbě. Absurdní? Pouhá guilty pleasure? Samozřejmě že mnohem víc! Odbornou přednášku si ABBA zasloužila už dávno. Skutečné legendy popu přinesly čistou slast pro dancing queens, jejich osobní životy jsou zároveň čisté antické drama. Pavel Klusák jejich příběhu propadl a přichází s multimediální rekonstrukcí osudu švédské čtyřky, která měla nejšílenějšího manažera všech dob, nechala se platit sovětskou ropou a vydělávala víc než firma Volvo. Kapesníky s sebou, budete brečet. A tančit!

Představení trvá 75 minut.

Vosto5 : Standartní kabaret

Chlapci Ondar, Petar, Tomina, Jura a Kurt předvedou svůj maximální improvizací standart! Nic víc, nic míň! Zcela otevřený divadelně-hudební improvizací večer. Standartní kabaret prožívá pokaždé svou premiéru i derniéru a je hudebně doprovázený vlastní kapelou SNAHA.
Délka představení: 40–60 minut.

Výstava festivalových plakátů

Na 23. MFDF Ji.hlava se již poosmé uskuteční soutěžní výstava festivalových plakátů jako doprovodná akce workshopu Festival Identity. V rámci výstavy bude předána cena pro nejkrásnější festivalový plakát, který zvolí účastníci workshopu. Festivaloví diváci pak udělí svou cenu diváků.

EMERGING PRODUCERS 2020

Veřejná prezentace

Osmnáct prezentací vycházejících hvězd evropského dokumentárního filmu, letos doplněné o producenta z hostující země – Tchaj-wanu. Během posledních sedmi let se z Emerging Producers stal respektovaný tréninkový program, kterého se zúčastnilo přes 120 producentů z 39 zemí. Řada z nich dnes slaví úspěchy a sbírá ocenění na festivalech po celém světě. Emerging Producers 2020 sestává ze dvou částí – workshopu a prezentace v rámci 23. MFDF Ji.hlava a během Berlinale v únoru 2020.

FESTIVAL HUB

V rámci Festival Hubu se představí světové filmové festivaly, instituce a programy. Tato ojedinělá akce se koná v rámci projektu Festival Identity – tradičního setkání zástupců filmových festivalů na MFDF Ji.hlava. Prezentace devíti filmových událostí, každá ve 20 slidech po 20 vteřinách.

FENOMÉN PODCAST

Letošní rok je v Čechách pro podcasty zlomový a jejich popularita raketově roste. I celková online poslechovost pořadů Českého rozhlasu byla v srpnu rekordní s více než dvěma miliony spuštěných audií. Postupně se na scénu přidávají i další média a daří se i amatérským tvůrcům podcastů. Panel Fenomén podcast přinese informace o inspiraci, posluchačích a způsobu, jakým obsah konzumují, nových formátech a trendech v podcastech, to vše s odborníky z Českého rozhlasu.

PARTNEŘI a SPONZOŘI

Hlavní podporovatelé

Ministerstvo kultury ČR
Státní fond kinematografie
Kreativní Evropa MEDIA
Statutární město Jihlava
Kraj Vysočina

Generální mediální partner

Česká televize

Hlavní mediální partner

Český rozhlas

Exkluzivní mediální partneři

Aktuálně.cz
Respekt

Partneři Industry programu

Kreativní Evropa MEDIA
Státní fond kinematografie
Mezinárodní visehradský fond
Fondy EHP a Norska
Ministerstvo kultury ČR
Central European Initiative
Asociace producentů v audiovizi
Statutární město Jihlava

Partneři Inspiračního fóra

Ministerstvo kultury ČR
Mezinárodní visehradský fond
Heinrich-Böll-Stiftung
Charita ČR
Projekt Sinofonní příhraničí - interakce na okraji (Univerzita Palackého v Olomouci)
Odbor rovnosti žen a mužů Úřadu vlády ČR
Slovensko-český ženský fond

Kancelář Kreativní Evropa ČR
Česká křesťanská akademie
Aktuálně.cz
Salon Právo
Radio Wave
Greenpeace
City.cz
Voxpot
Svaz moderní energetiky

Partneři Ji.hlava Film Fund

UPP

Soundsquare
Centrum dokumentárního filmu

Spolupořadatel Industry sekce

Institut dokumentárního filmu

Partnerský projekt

Doc Alliance Films

Za podpory

Velvyslanectví USA
Zastoupení Evropské komise v České republice
Velvyslanectví Nizozemského království
Velvyslanectví Ukrajiny v ČR
Italský kulturní institut
Francouzský institut
Institut Adama Mickiewicze
Current Time TV
8SMIČKA - zóna pro umění
Kunsthalle Praha
Česká centra
Rakouské kulturní fórum
Rumunský kulturní institut
German Films
Zastoupení vlámské vlády v ČR
Tchajpejská hospodářská a kulturní kancelář v Praze
Portugalské centrum Praha
National Film Board of Canada
UniFrance
Velvyslanectví Dánského království
Slovenský institut
Kulturstiftung des Freistaates Sachsen

Regionální partneři

Ammeraal Beltech

CZ LOKO
Československá obchodní banka
Chesterton
Kronospan
Mitech
Sepos

Oficiální festivalový vůz

Jihlava Mitsubishi Motors - Auto Rozkoš

Oficiální přepravní partner

TNT

Fotografický partner

Nikon

Partner VR Zone

Go360

Partneři Game Zone

Asus
Genesis
X-Gamer
X-play / X-Diablo

Oficiální pivo festivalu

Pivovar MadCat

Oficiální dodavatelé

Ackee mobile applications / APP4FEST
AZ Translations
BIOFILMS
Böhm
Dřevovýroba Podzimek
EKO-KOM
Fine Coffee
Flexibau, výrobce desek z recyklované suroviny Packwall
Jeřáby Hanyš
KOMA Modular
Konica Minolta
Merch4U
M-SOFT
Mlékárna Krasolesí
Prager Cider
Tierra Verde
Trebitsch Old Town Distillery
Vinařství Žerotín

Partneři Ji.hlava dětem

8SMIČKA - zóna pro umění
Baby Office
Časopis Raketa
ČT:D
Dětský lesní klub Hájenka
Kavárna Paseka
Nikon Škola
Oblastní galerie Vysočiny
Rodinný zábavní park Robinson
VOŠG a SUŠG
DIOD

Dále spolupracujeme

Aerofilms
Bombus Energy
Dům kultury a odborů Jihlava
Horácké divadlo Jihlava
Dopravní podnik města Jihlavy a.s.
Institut intermédií při FEL ČVUT
Laguna Aquapark
Město Třešť
Newton Media
Oblastní galerie Vysočiny
Rekola
Skaut: Středisko ZVON Jihlava
Studio VOKO
Technická univerzita v Liberci
Vysočina Tourism
Vysoká škola polytechnická Jihlava

Mediální partneři

25fps
A2
Alarm
Cinema
Cinepur
Dějiny a současnost
Film a doba
Iluminace
Radio 1

Regionální mediální partneři

City.cz
Jihlavská Drbna
Jihlavské listy
Hitrádio Vysočina
SNIP & CO

Mediální spolupráce

ArtMap
ČSFD
Deník Referendum
Festival Guide
Flash Art
Full Moon
HIS Voice
Heroine
Host
Kult.cz
Literární noviny
Nový prostor
Protišedi.cz
Revolver Revue
UNI
7.G

Zahraniční mediální partneři

Variety
Cineuropa
Film New Europe
Kapitál
Kinema.sk
Kinečko
Kino Ikon
Modern Times Review